

ΕΛΛΗΝΙΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΤΟΥ
ΕΘΝΙΚΟΥ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΤΩΝ
ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

1934

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ "ΕΛΛΗΝΙΣ"

"HÉLLÉNIS,"

Revue mensuelle du Conseil National des femmes Héliennes

ΟΡΟΙ ΕΓΓΡΑΦΗΣ

Συνδρομή ετήσια	Δραχ. 100	Τιμή εκάστου τεύχους
Εξάμηνος	" 60	
Εξώτερου	σελίνα 7	άπλου Δραχ. 10
Εξάμηνος	" 4	διπλου " 15

Αι συνδρομαί αρχονται από την 1ην εκάστου μηνός και είναι προπληρωτέαι.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ :

Μερικά σύγχρονα προβλήματα του φεμινισμού υπό Ε. Ρ.—Οί γυναίκες και ο κινηματογράφος, υπό Am. Diehl.—Ο Τουρισμός, υπό Μ. Λ.—Ο κλείδωνας στο χωριό, υπό Λίτσα Βλαδίκα.—Δουλίτσα, ποίημα, Σοφία Μαυροειδή-Παπαδάκι.—Βουλιαγμένη, ποίημα, Λουζία Πομαρέ-Καρακατσάνη.—Η καρδιά ξαναγινάκει, ποίημα, Μαρία Βότση.—Δυο μήνες στο Σόλο κάτω από το Χελμό, υπό Δώρας Γεωργίου.—Ελένη Πολιτάκη, νεκρολογία.—Θεατρική Στήλη υπό Κατερίνας Κακούρη.—Εκπαιδευτικά νέα, υπό Π. Λάσκαρι.—Κίνησις Εθνικ. Συμβουλίου, Τμήμα Ειρήνης, υπό Δώρας Παπακωνσταντίνου.—Η κατασκήνωσις των κοριτσιών της Αμερικανικής περιθάλψεως, υπό Πην. Καίρη.—Ειδήσεις.—Αλληλογραφία.—Εκδόσεις.—Ωφ. Γνώσεις.—Μόδες.

Επί της Συντάξεως ΕΛΕΝΗ ΡΟΥΣΟΠΟΥΛΟΥ

Η επί του εξωφύλλου φωτογραφία παριστάνει ομάδα της Σκύρου και μᾶς παρεχωρήθη εὐγενῶς ἀπὸ τὸν καλλιτέχνην φωτογράφον κ. Ν. Ζωγράφον.

ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΕΛΛΗΝΙΔΑ

ΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΑΙ ΚΛΟΣΤΑΙ

"ΚΙΘΑΡΑΣ"

ΧΑΡΤΟΝΑΚΙΑ, ΜΑΣΟΥΡΑΚΙΑ, ΜΑΝΤΑΡΙΣΜΑΤΑ
ΣΤΕΡΕΑΙ, ΛΕΠΤΑΙ, ΕΥΘΗΝΑΙ

ΚΛΟΣΤΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ Α.Β.Σ.Ι. ΘΕΟΔΩΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΘΗΝΑΙ
ΕΡΜΟΥ 131
Τ. Δ. 22-283

ΤΑ ΕΚΛΕΚΤΟΤΕΡΑ ΕΙΔΗ

ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΙΚΗΣ

ΣΤΟ ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΕΙΟΝ

ΑΔΕΛΦΩΝ Ι. ΓΕΩΡΓΑΝΤΗ

ΗΝΩΜΕΝΑ ΒΟΥΣΤΑΣΙΑ

ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ 21-441

ΔΙΑ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑΣ ΓΑΜΩΝ - ΔΕΞΙΩΣΕΩΝ ΚΤΛ.

ΔΩΡΑ ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΔΙΑ ΓΑΜΟΥΣ Κ' ΕΟΡΤΑΣ

ΜΕΓΑΣ ΕΜΠΟΡΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ

ΣΠ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

Καλαμιώτου 2 — ΑΘΗΝΑΙ — Τηλέφ. 21-496

Μεταξωτά, μάλλινα, βαμβακερά, λινά, κάλτσες,
— ψιλικά, είδη πολυτελείας, παιγνίδια —

Αγοράζετε με μέτρο και εις τιμάς χονδρικής πωλήσεως

Το μοναδικό κατάστημα με τὰ ἐκλεκτότερα
— είδη και τὰς καλλιτέρας τιμάς —

ΜΕΤΑΞΩΤΑ "ΧΡΥΣΑΛΛΙΔΟΣ,"

Ρυθμός

ΟΙΚΟΣ ΕΙΔΩΝ ΕΠΙΠΛΩΣΕΩΣ

Ὁ Décorateur τοῦ οἴκου μας εἶναι πάντοτε εἰς τὴν διάθεσίν Σας, ὅπως ὑποβοηθήσῃ οἰανδήποτε καλλιτεχνικὴν διακόσμησιν ἢ διευθέτησιν τοῦ Σπιτιοῦ Σας.

Διαθέτομεν πλουσίαν συλλογὴν ὅλων ἐν γένει τῶν εἰδῶν ἐπιπλώσεως, ἥτοι: στόφες μεταξωτές, Σιμιλῆ, Γκομπελέν, βελούδα, Στόρ, τάπητες Εὐρωπαϊκοὺς καὶ Ἀνατολῆς, χάρτην ταπετσαρίας τοίχων, Λινόλαια Μουσαμάδες, Φελοτάπητες καὶ κάθε εἶδος κατάλληλον δι' ἐπιπλώσεις.

«ΡΥΘΜΟΣ»
 ΒΟΥΛΗΣ 22 - ΤΗΛ. 21-339

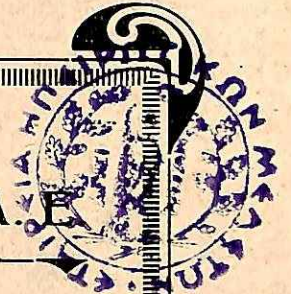

ΑΓΝΟΝ ΒΟΥΤΥΡΟΝ ΚΕΡΚΥΡΑΣ

ΕΛΕΝΗ ΚΑΛΟΓΗΡΟΥ

Ὑποστηρίζετε τὴν ἐγχώριον βιομηχανίαν ἀγοράζουσαι τὸ φρεσκώτατο βούτυρό μου κατ'εὐθείαν ἀπὸ τὴν Κέρκυραν γιὰ τὸ τσάϊ σας γιὰ τὰ γλυκά σας γιὰ τὰ φαγητά σας.

ΕΛΕΝΗ ΚΑΛΟΓΗΡΟΥ
 ΚΑΝΙΓΓΟΣ 6
 Τηλέφ. 23-163

ΛΑΪΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε.

ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΝ

ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΚΟΛΛΕΤΩΝ
 ΚΟΣΜΗΤΕΙΑ
 ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧΑΙΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
 ΔΩΡΕΑ Α. Παπακωνσταντίνου
 ΗΜΕΡΟΜ. 10-9-81
 ΑΡΙΘ. 30254

ΠΑΣΑ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ==
 == ΥΠΟ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΑΣ ΟΡΟΥΣ

ΤΟ ΤΗΛΕΦΩΝΟ ΕΙΝΕ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΟ
ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΣΠΗΤΙ —————

Μ' αὐτὸ ἔχετε κοντά σας κάθε στιγμή τὸν
γιατρό, τὸν φαρμακοποιό, τὸν μπακάλη,
τὴ πυροσβεστικὴ ὑπηρεσία
καί, ὅ,τι ἄλλο χρειασθῇτε.

Ζητήσατε λεπτομερεῖς
πληροφορίες —————

ΑΝΩΝ. ΕΛΛΗΝ. ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ
ΣΤΑΔΙΟΥ 11

SCHERK

Ἡ Λοσιὸν προσώ-
που Scherk ξανανιώνει τὸ δέρμα, ὡμορφαίνει τὸ πρόσωπο. Ζητήσατε φιαλίδια τῶν δραχμῶν 90. καὶ 55

Χρῶμα μαλίων	Χρῶμα ματιῶν	Ἐπιθετικῆς	Ποῦδα Mystikum	Κομμῶντι Mystikum (rouge)
ξανθὰ ἀνοικτὰ	γαλὰν	ῶχρὰ ἢ ivoire	natural I	blonde rouge
ξανθὰ σκοῦρα	γαλὰν ἢ καστὰν	φροσερῆ	natural I	orange
καστὰνὰ ἀνοικτὰ	γαλὰν ἢ γκρί	λεστί, χλωρή	natural II	corail
καστὰνὰ	γαλὰν ἢ γκρί	ζωερὴ (σταράτη)	rachel I ἢ natural I	rouge I
καστὰνὰ	καστὰν ἢ γκρί	μελαχροινὴ	rachel I	india
καστὰνὰ σκοῦρα	καστὰνὰ	μελαχροινὴ ἐὼν. θερμὸς	natural III	indio
καστὰνὰ σκοῦρα	καστὰνὰ	ἄχρωμιν	natural II	capri
μαῦρα	μαῦρα	ζωερὴ (σταράτη)	natural III	clivia ἢ orange
μαῦρα	μῶδρα	αὐρὴ μελαχροινὴ	rachel II ἢ tan	india ἢ clivia
γκρί ἢ ἄσπρα	γκρί ἢ καστὰν	λεστί, ἄχρωμιν	natural II	corail

Σημειῶς χρωματισμοὶ γὰρ ἐπιθετικῶς καμμένω ἀπὸ τοῦ
ἡλιο: tan (soleil)

Ἰππύσατε
τὴν ὁμορφίαν σύμφωνα
μὲ τὸν αἶνακα!

Δίδετε τόση προσοχή στο χρώμα και την φόρμα της
 τουαλέτας... έν τούτοις πρώτα βλέπει κανείς το
 πρόσωπό σας. Ο πίναξ αυτός δείχνει πώς θα μπο-
 ρέσετε να βρητε ακριβώς το "φόρεμα, πού ηγαίνει
 καλύτερα στο πρόσωπό σας, δηλ. την Πούδρα
 Παράδειγμα: Σε χρώμα μαλλιών καστανό, μάτια
 καστανά, επιδερμίδα μελαχρινή, ταιριάζει
 πούδρα rachel I και κομπάκτ india. Ή πούδρα
 καλὰ διαλεγμένη δίνει στο πρόσωπο σας μιὰ
 γοητεία εξαιρετική, σας "ντύνει", περίφημα.
 Διαλέξτε όμως την πούδρα Mystikum με τον
 κομπάκτ Mystikum (rouge) συμφωνα με τον
 πίνακα του Scherck. Έξασφαλίσετε μαζί με
 τον υποκειμενικό σας τόνο μιὰ κουτιά
 άρμονική. ● Πούδρα Mystikum (rouge)
 τών 80. ● Κομπάκτ Mystikum (rouge)
 τών 80. ● Έναντι γραμματοσήμου Δρ. 3.-
 Δρ. 36. ● Έναντι γραμμάτου πούδρας και κομ-
 πάκτ. ● Γεν. Άντήσος Π. 1. Μαγκριώτης,
 Νίκης άριθ. 10. Τηλέφωνον 25-739.

Πούδρα Mystikum

ΚΟΜΠΑΚΤ ΜΥΣΤΙΚΟΜ (ROUGE) • Σέ κορψά
κουτάκια με καθρεπτάκι και houpette.

ΕΛΛΗΝΙΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΑ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ: ΑΔΕΞΑΝΔΡΟΥ ΣΟΥΤΣΟΥ, 26

ΕΤΟΣ ΙΔ΄

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 1934

APIΘ. 11

Μερικὰ σύγχρονα προβλήματα τοῦ φεμινισμοῦ.

Μεταξὺ τῶν προβλημάτων τοῦ σημερινοῦ
φεμινισμοῦ, δύο εἶνε ἐκεῖνα ποὺ προέχουν:
Ἡ ἀπόκτησις τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων καὶ
ἡ γυναικεία ἐργασία.

Σε πολλὰς χώρες τὸ πρῶτο ζήτημα ἔχει ἤδη λυθῇ εὐνοϊκῶς γιὰ τὶς γυναῖκες, δηλ. ἀπὸ τοῦ 1918, μετὰ τὴν λήξιν τοῦ παγκοσμίου πολέμου, ἐδόθηκε σὶς γυναῖκες ἡ πολιτικὴ ψήφος, χωρὶς ὅμως νὰ τοὺς ἀπονεμηθῇ καὶ πλήρης ἰσότης ὡς πρὸς τὴν διαχείρισιν τῆς περιουσίας των, καὶ ὡς πρὸς τὴν μητρικὴν ἐξουσίαν. Τὰ γυναικεῖα μας σωματεῖα καὶ τὰ τῶν ἄλλων χωρῶν, ὅπου δὲν ἔφθασαν ἀκόμα σ' αὐτὸ τὸ ἀποτέλεσμα, ὀφείλουν ἐπομένως νὰ ἐργασθοῦν δραστηρίως γιὰ τὸν τελικὸ σκοπὸ, γιατί ὅπου οἱ γυναῖκες δὲν ἔχουν πολιτικὰ δικαιώματα, ἢ καὶ μόνον περιορισμένα τοιαῦτα, δὲν μπορεῖ νὰ ὑπάρξῃ κοινωνικὴ πρόοδος, οὔτε ἀληθινὰς πολι-

Ἐκεῖνοι ποὺ δὲν ψηφίζουν δὲν λογαριάζονται
Σκίτσο τῆς κ. Μ. Bottom ἀπὸ τὴν ἐφημερίδα «La Française»

τισμός. Σήμερα όμως προκύπτει και τὸ ζήτημα τῆς ἐργασίας. Τὸ βέβαιον εἶνε ὅτι ἡ γυναῖκα στὸν τόπο μας δὲν συναντᾷ προσκόμματα εἰς τὸ νὰ ἐξασκῇ οἰονδήποτε ἐπάγγελμα, ἀλλὰ μεταξὺ τῆς πραγματικότητος καὶ τοῦ γραπτοῦ νόμου παρεμβάλλεται δυστυχῶς ἓνα μεγάλο χάσμα.

Στὴ χώρα μας, ὅπως σὲ ὅλον τὸν κόσμον, ἡ
οἰκονομικὴ κρίσις ἀπειλεῖ τὴν ἐργασία τῶν

γυναικῶν. Ὁμιλοῦμεν δηλ. μόνον γιὰ τὶς δια-
νοούμενες, ἥτοι γιὰ τὴν πνευματικὴ ἐργασία,
γιατὶ ἡ σωματικὴ παρουσιάζει κάπως διαφορε-
τικὴν ὄψιν.

Ὁ περιορισμὸς τοῦ προσωπικικοῦ τῶν γρα-
φείων θίγει πρωτίστως τὶς γυναῖκες, καὶ τὸν
δικαιολογοῦν μ' ἐπιχειρήματα οἰκονομικῆς φύ-
σεως ποὺ δύσκολα καταρρίπτονται. Ἐν τούτοις
ἀπεδείχθη ὅτι ἡ ἀπομάκρυνσις τῶν γυναικῶν
ἀπὸ τὶς διάφορες ὑπηρεσί-
ες, ἀντὶ νὰ ἐλαττώσῃ
τὴν κρίσιν, ἀπ' ἐναντίας
τὴν δύνει. Οἱ στατιστι-
κὲς ἔδειξαν ὅτι ἡ παῦσις
64 γυναικῶν ζημιώνει
100 ἄλλους ἐργαζομέ-
νους, δηλ. ὑπηρετίους,
ράπτριες, κομμωτάς, ἐμ-
πόρους γυναικείων εἰ-
δῶν, κλπ. Μεταφέρεται
δηλ. τὸ βάρος τῆς ἀνεργ-
ίας ἀπὸ τοὺς μὲν στοὺς
δὲ, χωρὶς νὰ νοιώσῃ ἡ
κοινωνία τὴν παραμι-
κὴ ἀνακούφισιν.

οὐκ ἔχουσιν δὲν λογαριάζονται. Ἐν τούτοις εἶνε δύ-
ο τὴν ἐφημερίδα «La Française», σχολοῦ νὰ ὑπερασπισθῇ
κανεῖς τὴν ἄποψί μας αὐτὴ ὡς πρὸς τὸ πρό-
βλημα τῆς ἐργασίας, ἔνεκα ψυχολογικῶν λόγων.
Ἀπὸ τὰ δύο ἄτομα ποὺ ἀποτελοῦν τὸ ἀνδρo-
γυννo, ὁ ἄνδρας εἶνε ἐκεῖνος, ποὺ θὰ ληφθῇ
πρωτίστως ὑπ' ὄψιν, προκειμένου νὰ δοθῇ
ἐργασία ἢ νὰ διατηρηθῇ μία θέσις. Ἡ ἀνερ-
γία καταστρέφει στὸν ἄνδρα τὴ ψυχικὴ του
ἰσορροπία, τὸν ἐκτροχιάζει ἡθικῶς, χάρις στὰ

αναγκαστικό καθήσιό. Η γυναίκα, τούναντίον, όταν δεν έχει πλέον ξένη δουλειά, θά βρῖσκη πάντοτε κάποια απασχόλησι στὸ σπίτι της, στὸ νοικοκυριό, θὰ τὰ βγάξη πέρα, κερδίζοντας ἐδῶ κ' ἐκεῖ μερικὰ χρήματα μετὰ τὴν ἐργασία της, κι' ἔτσι προσαρμόζεται εὐκολώτερα στὴν καινούρια κατάστασι.

Αὐτὰ εἶνε τὰ ἐπιχειρήματα ποὺ αἰωνίως ἐπαναλαμβάνονται. Γιὰ νὰ ὑπερασπίσωμεν ὅμως τὴν ἄλλην ἄποψιν, μποροῦμε νὰ φέρομεν ἄπειρα παραδείγματα, ὅπου καὶ τῆς γυναίκας ἡ ζωὴ καταστρέφεται καὶ παθαίνει βαθεῖς ψυχικὲς διαταράξεις ὅταν χάνει τὴν ἐργασίαν της. Ὅλες οἱ γυναῖκες δὲν βρίσκουν τί νὰ κάμουν στὸ νοικοκυριό. Σ' ἓνα σπίτι μεσαίας τάξεως δὲν ὑπάρχει ἐργασία γιὰ δύο ἢ τρεῖς γυναῖκες γιὰ νὰ κανονισθῇ τὸ ὕλικό μέρος τῆς οἰκογενειακῆς ζωῆς, καὶ πολλὰς φορὲς ἡ ζωὴ τῶν γυναικῶν αὐτῶν εἶνε ἀληθινὸ δρᾶμα.

Αὐτὰ τὰ ἐπιχειρήματα τῶν μὲν καὶ τῶν δὲ μᾶς κάνουν νὰ βλέπομεν ὅλην τὴν σοβαρότητα τῆς μεταβολῆς, ποὺ ὑπέστη ἡ παλὴ ἀντίληψις περὶ ἐργασίας, ποὺ παρουσιάζονταν ἄλλοτε ὡς ἓνα καθήκον ἢ καὶ ἀκόμα ὡς μία ἀνάγκη. Σήμερα τὸ δικαίωμα τοῦ ἐργάζεσθαι κατήντησεν ἓνα προνόμιον, ἔγινεν ἓνας σκοπός, πρὸς τὸν ὁποῖον προσπαθοῦν νὰ φθάσουν ὅλοι, ἄνδρες καὶ γυναῖκες. Γι' αὐτὸ ἐπιμένομε στὴ γνώμη μας ὅτι τὸ γυναικεῖο ζήτημα δὲν μπορεῖ νὰ κριθῇ ἔξω ἀπὸ τὰ λοιπὰ κοινωνικὰ προβλήματα, καὶ οὔτε θὰ μπορέσῃ νὰ ληθῇ τὸ ζήτημα τῆς γυναικείας ἐργασίας παρὰ τὴ στιγμὴ ποὺ στὴν ἀνεργία δὲν θὰ τίθεται πιά ἡ διάκρισις τοῦ φύλου.

**

Ἡ στάσις τῆς θηλυκῆς νεολαίας ἀπέναντ' τοῦ φεμινιστικοῦ κινήματος ἐμβάλλει ἐπίσης εἰς σκέψεις. Οἱ γυναῖκες τῆς προηγουμένης γεννεᾶς, ποὺ ἀγωνίσθησαν ἢ ἐμόχθησαν γιὰ νὰ ἐξασφαλίσουν στὴ γυναῖκα ἴσα πολιτικὰ δικαιώματα, νοιώθουν κάποια ἀπογοήτευσιν καὶ πικρία βλέποντας τὶς σημερινὲς νέες γυναῖκες νὰ ἔρχονται σὲ σύγκρουσι μετ' ἀποτελέσματα τῶν κόπων τῶν. Τὰ κορίτσια καὶ οἱ νέες γυναῖκες, ὅχι μόνον φαίνονται νὰ παραμελοῦν τὸ ἔργο τῶν πρεσ-

βυτέρων τῶν, ἀλλὰ καὶ νὰ μὴ δίδουν σημασίαν στὰ δικαιώματα ποὺ ἀπέκτησαν.

Ἡ διάστασις αὐτὴ μεταξὺ τῆς χθελιστῆς καὶ τῆς σημερινῆς γεννεᾶς, ποὺ θίγει τὶς οὐσιώδεις ἀρχές, εἶνε ἐν τούτοις φαινομενικὴ. Θὰ προσπαθήσωμεν νὰ ἐξηγήσωμεν τὸν ἰσχυρισμόν μας αὐτόν.

Ὁ κυριώτερος σκοπὸς τοῦ φεμινιστικοῦ κινήματος ἦτο ἀνέκαθεν ν' ἀποκτήσῃ ἡ γυναῖκα τὸ δικαίωμα νὰ διαθέτῃ μόνη της τὸν ἑαυτὸν της. Τὸ νὰ ἔχῃ ἓνα ἐπάγγελμα ποὺ μόνη της τὸ ἐξέλεξε, τῆς ἐξασφαλίζει ὕλικὴν ἀνεξαρτησίαν καὶ τὴν ἐλευθέραν αὐτὴν διάθεσιν τοῦ ἑαυτοῦ της. Τὶς περισσότερες φορὲς τὸ ἐπάγγελμα ἀνάγκαζε τὶς γυναῖκες νὰ ἐργάζωνται ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι, καὶ οἱ φεμινίστριες τοῦ παρελθόντος διέβλεπαν στὸ γεγονός αὐτὸ μίαν ἐξέλιξιν τοῦ ζητήματος.

Μεταξὺ τῶν γυναικῶν τῆς νέας γεννεᾶς ὑπάρχουν ἐν τούτοις πολλὰς ποὺ δὲν τὶς ἐλκύει ἡ ἐξωσπιτικὴ ἐργασία, ποὺ προτιμοῦν ν' ἀσχολοῦνται μόνο μετὰ τὸ νοικοκυριό, καὶ οἱ φεμινίστριες τῆς χθελιστῆς γεννεᾶς διάζονται νὰ βγάλουν τὸ συμπέρασμα ὅτι οἱ σημερινὲς νέες εἶνε πρόθυμες νὰ παραιτηθοῦν ἀπὸ τὰ ἀκολληθέντα δικαιώματα, ὅσον ἀφορᾷ τὶς ἀνώτερες σπουδές, τὴν ἐξάσκησιν ἑνὸς ἀνεξαρτήτου ἐπαγγέλματος κλ. κ' ἐδῶ ἔγκειται ἡ παρενόησις.

Ὅταν μιὰ γυναῖκα δηλώνει ὅτι τῆς ἀρέσει νὰ ἐργάζεται στὸ σπίτι της ὡς νοικοκυρά, δὲν εἶνε διόλου ἀπόδειξις ὅτι εἶνε ἑτοιμὴ νὰ παραιτηθῇ τῆς ἀνεξαρτησίας της.

Ἀρκεῖ ποὺ τῆς ἀρέσει ἡ ἀπασχόλησις ποὺ διάλεξε. Ἐπρεπε μόνο νὰ τῆς ἐξασφαλίζονταν ἡ ὕλική της θέσις καὶ νὰ ἔχῃ κι' ἐκεῖνη τὸ μεριδίον της ἀπὸ τὰ εἰσοδήματα τῆς οἰκογενείας. Πλὴν αὐτοῦ ἔπρεπε νὰ συμμετέχῃ καὶ στὶς κοινωνικὰς ἀσφαλίσεις, ὅπως καὶ ἄλλος ἐργαζόμενος ἄνθρωπος.

Ἐὰν θέλομε νὰ εἴμεθα συνεπεῖς καὶ νὰ μὴ λησμονοῦμεν ὅτι ἡ χειραφέτησις ἔγινε κυρίως γιὰ νὰ ἐξασφαλισθῇ στὴ γυναῖκα ἡ ἐλευθερία νὰ διαθέτῃ τὸν ἑαυτὸν της, δὲν πρέπει νὰ προσπαθοῦμε νὰ ἐπιβάλλομε σὲ καμμιά τὶς ιδέας καὶ τὶς προτιμήσεις μας, ἀλλὰ νὰ παραδεχθῶμεν, ὅτι μιὰ γυναῖκα ποὺ ἐκλέγει *ἐλεύθερα* τὸ

ἔργο τῆς νοικοκυρᾶς, ἐφαρμόζει ἀπολύτως τὶς ιδέας ποὺ διεκήρυξαν οἱ γυναῖκες τῆς προηγουμένης γεννεᾶς.

Οἱ σημερινὲς νέες γυναῖκες ἀπ' ἐτέρου θὰ εἶχαν κάθε συμφέρον νὰ προσανατολισθοῦν καὶ νὰ ἐνημερωθοῦν στὴν οὐσία τοῦ φεμινισμοῦ. Συχνὰ ἀκοῦμε νὰ μᾶς λέν: Δὲν εἶμαι φεμινίστρια. Ἄς λάβωμε τότε τὸν κόπο νὰ συζητήσωμε μετὰ τὴν νέα γυναῖκα ποὺ ἀντιμετωπίζει ἔτσι τὸ ζήτημα καὶ θὰ ἰδοῦμεν ἀμέσως ὅτι οἱ ἰσχυρισμοὶ τῆς εἶνε ἀβάσιμοι, καὶ ὅτι δὲν σκέπτεται διόλου νὰ παραιτηθῇ τῶν δικαιωμάτων της. Δὲν θὰ θελήσῃ ποτὲ νὰ συναινέσῃ στὸν παραμικρὸ περιορισμὸ τῆς προσωπικῆς της ἐλευθερίας δὲν θ' ἄφινε τοὺς δικούς της νὰ τῆς ἐπιβάλλουν ἓναν ἀνεπιθύμητο σύζυγον, οὔτε νὰ τὴν περιορίσουν στὶς σχέσεις της μετὰ τοὺς νέους καὶ τὶς νέες τῆς συντροφιάς της.

Τὰ δικαιώματα δηλαδὴ ποὺ ἀπολαμβάνει, τῆς φαίνονται τόσο φυσικά ποὺ οὔτε τὰ σκέπτεται, ὅσο δὲν ἀντιλαμβάνεται τὴν παρουσίαν τοῦ ἀέρος παρὰ μόνο τὴ στιγμὴ ποὺ θὰ τῆς λείψῃ. Καμμιά νέα γυναῖκα εἶναι διατεθειμένη νὰ παραιτηθῇ τῶν δικαιωμάτων της κι' ἐν τούτοις

δὲν σκέπτεται ὅτι οἱ γυναῖκες τῆς προηγουμένης γεννεᾶς ἀγωνίστηκαν γιὰ νὰ τῆς τὰ ἐξασφαλίσουν.

Ὑπάρχει ὅμως καὶ κατ' ἄλλο ἀκόμα. Ἀφοῦ γιὰ τὴν μοντέρνα γυναῖκα ἡ προσωπικὴ ἐλευθερία ἀποτελεῖ μιὰν ολοκλήρωσιν τῆς ιδέας ποὺ ἔχει σχηματίσει γιὰ τὸν κόσμον, μᾶλλον δὲν τῆς ἀρέσει νὰ κάμει λόγο περὶ αὐτῆς. Ἐξ ἄλλου χαρακτηριστικὸ τῆς νέας γεννεᾶς ἀμφοτέρων τῶν φύλων εἶνε ὁ ἰδεολογικὸς της ρεαλισμός, ἡ ἀποστροφή της πρὸς κάθε εἶδος φρασεολογίας. Ὁ φεμινισμὸς τῆς προηγουμένης γεννεᾶς, γιὰ νὰ προπαγανδίξῃ τὶς ἀρχές του, ἦταν ὑποχρεωμένος νὰ κάμῃ χρῆσιν τοῦ λόγου, νὰ μεταχειρισθῇ προστάγματα καὶ συνθήματα. Ἡ σημερινὴ γεννεὰ δὲν τὰ χρειάζεται πιά, δὲν ἔχει παρὰ νὰ τὰ πραγματοποιήσῃ στὴ ζωὴ της.

Μποροῦμεν ἐπομένως ν' ἀντιμετωπίσωμεν τὸ μέλλον μ' ἐμπιστοσύνη. Ὁ ἀγὼνας τῶν περασμένων χρόνων δὲν ἐπῆγε χαμένος ἡ σημερινὴ γυναῖκα δὲν φαίνεται διατεθειμένη νὰ σταματήσῃ τὴν ἀνοδο, τὴν ἐξέλιξιν της καὶ δὲν θὰ παραιτηθῇ οἰκιοθελῶς κανενὸς τῶν δικαιωμάτων της. Ε. Ρ.

□□□□□□□□□□

Οἱ γυναῖκες καὶ ὁ Κινηματογράφος

Οἱ γυναῖκες ὅλων τῶν χωρῶν ὀφείλουν νὰ ἐνδιαφεροθῶν γιὰ τὶς ἔξωθεν ἐρχόμενες ἐπιρροὲς ποὺ ἐπιδροῦν ἐπάνω στὸ σπίτι τους, ποὺ διαμορφώνουν καὶ μεταβάλλουν τὸν χαρακτήρα τῆς οἰκογενείας τῶν. Εἶνε ἐπομένως λογικὸ νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν ἡ γυναῖκα τὴ δύναμιν καὶ τὴν πραγματικὴν ἐνέργειαν καὶ ἐπίδρασιν τοῦ κινηματογράφου.

Κανεὶς σήμερα δὲν διαμφισβητεῖ τὴ δύναμιν τοῦ αὐτοῦ. Ἐχουν λεχθῇ ἐπ' αὐτοῦ χιλιάδες γνώμες, ἀλλὰ τοὺς λείπει ὁ ἐπιστημονικὸς ἐλεγχος, διότι οἱ γνώμες καὶ ὡς πρὸς τὸ βαθμὸ τῆς ἐπιρροῆς τοῦ κινηματογράφου. Ἐν τούτοις, ἡμεῖς οἱ γυναῖκες τὴν ἔχομε νοιώσει πολὺ ἔντονα ἐπάνω στὴ ζωὴ τῶν οἰκογενειῶν μας, εἶνε ἐπομένως φυσικὸ νὰ θέλωμε νὰ τὴν ἀναλύσωμε καὶ νὰ τῆς δώσωμε μιὰ κατεύθυνσιν. Γιατὶ τὸ

θεωροῦμεν δικαίωμά μας ν' ἀκούεται ἡ φωνὴ μας σὲ ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν εὐδαιμονίαν τοῦ σπιτιοῦ καὶ τῶν παιδιῶν μας· αὐτὸ εἶνε γιὰ μᾶς τὶς γυναῖκες τὸ πῶς σπουδαῖο καὶ τὸ ἀμεσώτερον κοινωνικὸ πρόβλημα.

Τὸν κίνδυνον ποὺ ἐνέχει ὁ κινηματογράφος, ὅπως εἶνε σήμερα, ὅλοι τὸν βλέπουν, καὶ οἱ γυναῖκες ὅλου τοῦ κόσμου ποὺ προσπαθοῦν νὰ τὸν ἐξουδετερώσωσιν εἶνε ἄξιες ἐπαίνων. Πρωτίστως θέλουν νὰ παραστήσωσιν στοὺς κατασκευαστὰς ταινιῶν καὶ στοὺς διευθυντὰς κινηματογραφικῶν θεάτρων, πόσον μποροῦν δυνατὰ νὰ συντελέσωσιν στὴ πνευματικὴ πρόδο τῶν λαϊκῶν μαζῶν, γιὰ νὰ ὑψώσωσιν τὸ νοῦ καὶ τὴν καρδίαν τῶν ἀνθρώπων πρὸς κοινὰ ἰδεώδη. Στὴν ἐνέργειαν αὐτὴν πρωτοστατοῦν οἱ Ἀμερικανίδες, ποὺ συνετέλεσαν πράγματι σπου-

δαίως στη βελτίωσι της κινηματογραφικής παραγωγής.

Ο κινηματογράφος εισέδυσσε σέ όλα τα πλάτη και μήκη της γής. Στη μοντέρνα μας περίπλοκη κ' έντατική ζωή ή τέρψις, ή αναψυχή που μās παρέχει ο κινηματογράφος, μās κατήντησεν απαραίτητη. Γι' αυτό οι προσπάθειές μας πρέπει γὰ τείνουν εις τὸ νὰ παρουσιάζονται στην ὁθόνη μόνον ἀληθινὰ κοινωνικά και ἠθικά θεάματα.

Εἶνε φυσικὸν ὅτι τὸ ἐνδιαφέρον τῶν γυναικῶν γιὰ τὸν κινηματογράφο ἔγκειται κυρίως στην ἐπίδρασι πὺν ἔχει ἐπάνω στὸ παιδί. Οἱ παιδικὲς παραστάσεις μὲ θεαματικὰ φίλμ γίνονται ὡς τώρα συμπτωματικά, ἐν τούτοις περὶ αὐτῶν ἔπρεπε νὰ ληφθῇ φροντίδα, γιὰ ν' ἀπομακρύνονται τὰ παιδιά ἀπὸ τὰ κοινὰ θεάματα. Παντοῦ ἔγιναν τοπικὰ πειράματα γιὰ τὴν δι-οργάνωσι πρῶτῶν παραστάσεων γιὰ παιδιά και βραδυνῶν γιὰ οἰκογένειες, χωρὶς ὅμως ἐπιτυχίαν. Οἱ φρόνιμοι και γνωστικοὶ γονεῖς, πὺν φροντίζουν γιὰ τὴν ἀνατροφή και γιὰ τὴ μόρφωσι τῶν παιδιῶν τῶν, ἐλέγχουν και παρακολουθοῦν τίς ταινίες πὺν θὰ μπορούσαν αὐτὰ νὰ ἰδοῦν. Δυστυχῶς ὅμως πλειοψηφοῦν οἱ ἀμελεῖς και ἀπερίσκεπτοι γονεῖς. Πολλὲς μητέρες θεωροῦν τὸν συνοικιακὸν κινηματογράφο σὰν ἓνα ἄσυλο, ὅπου στέλλουν τὰ παιδιά τους γιὰ δλόκληρες ὥρες, συνήθως χωρὶς νὰ νοιασθοῦν τί θὰ ἰδοῦν ἐκεῖ. Καθῆκον μας ἐπομένως εἶνε νὰ βοηθήσωμεν στὸ ζήτημα αὐτὸ τὰ σωματεῖα πὺν ἀσχολοῦνται μὲ τὴν προστασία τῆς παιδικῆς ἡλικίας.

Εἶνε λυπηρὸ φαινόμενον ὅτι τὸ κοινὸν δὲν ἐκτιμᾷ πάντοτε τίς καλῆτερες ταινίες· τὸ ἴδιο συμβαίνει και στὸ θέατρο, στὴ φιλολογία, στὴ ζωγραφική. Ἐν τούτοις ἔπρεπε νὰ υποστηρί-ζονται τὰ θεάματα πὺν ἔχουν ἀξίαν. Στίς Ἡνω-μένες Πολιτεῖς ἰδρύθησαν ἑκατοντάδες «σωμα-τεῖα γιὰ τὰ καλῆτερα φίλμ» πὺν ἔχουν σκοπὸ νὰ υποδεικνύουν στὸ κοινὸ τίς ταινίες πὺν εἶνε κατάλληλες γιὰ οἰκογενειακὰ θεάματα, και νὰ τὸ πληροφοροῦν ποῖα φίλμ εἶνε ἀξία νὰ ἰδῇ.

Ἀπειρες ἔρευνες ἔγιναν γιὰ νὰ καθορισθῇ ὁ βαθμὸς τῆς ἐπιρροῆς τοῦ κινηματογράφου

ἐπάνω στὸ παιδί. Αἱ γνῶμαι και τὰ συμπερά-σματα τῶν ἐρευνῶν αὐτῶν διίστανται ἀρκετά· μερικοὶ ἰσχυρίζονται ὅτι οἱ πολεμικὲς ταινίες προπαγανδίζουν τὴν εἰρήνη γιὰτὶ ἐμπνέουν στὰ παιδιά τὴν ἀποστροφή και τὴ φρίκη γιὰ τὸν πόλεμο, ἐνῶ ἄλλοι υποστηρίζουν, ὅτι οἱ ταινίες αὐτὲς ἀνάβουν τὸν ἐνθουσιασμὸ τῶν νεαρῶν καρδιῶν και τίς κάνουν φιλοπόλεμες.

Ὁ Dr. Blanchard τῆς «Child Guidance Clinic» στὴ Φιλαδέλφεια ἀπεφάνθη ἐπ' αὐτοῦ ὡς ἑξῆς:

«Ἀπειραι μελέται σοφῶν δὲν μπόρεσαν ὡς τώρα νὰ καθορίσουν τὴν εὐθύνη πὺν ἔχει ὁ κινηματογράφος ὡς πρὸς τὴν παιδικὴ ἐγκλη-ματικότητα· ἡμεῖς ἐν τούτοις φρονοῦμεν ὅτι ὁ κινηματογράφος μπορεῖ νὰ μās εἶνε χρήσιμος κατὰ πολλοὺς τρόπους.

«Ἡ κυριώτερα αἰτία τῆς παιδικῆς ἐγκλημα-τικότητος εἶνε ἡ κακὴ οἰκογενειακὴ ἀνατροφή, ἢ ἡ παντελὴς ἔλλειψις ἀνατροφῆς. Εἶνε βεβαιω-μένον ὅτι ἡ διαγωγή και ὁ χαρακτήρ τοῦ παι-διοῦ διαγράφεται πρὶν ἀπὸ τὴν ἡλικία πὺν θὰ εἶνε σὲ θέσι νὰ πηγαίη στὸν κινηματογράφο, και ὅτι τὰ 85% τουλάχιστον τῶν περιπτώσεων παιδικῆς ἐγκληματικότητος πρέπει ν' ἀποδοθοῦν στην ἐπιρροὴ τῆς οἰκογενείας. Αὐτὴ ἡ γνώμη ἐπεκράτησε τουλάχιστον μιὰ γενεὰ πρὶν ἀπὸ τὴν ἐκλαίκευσι τοῦ κινηματογράφου, πὺν πα-ρέχει σήμερα ἓνα εὐκόλο ἐπιχείρημα γιὰ κεί-νους πὺν δὲν ξέρουν ν' ἀναθρέψουν τὰ παι-διά τους».

Οἱ ἀντίθετες γνῶμες πρὸς τὴν τοῦ Blan- chard δὲν λείπουν. Πάντως ὀφείλομεν νὰ προ-στατεύσωμεν τίς νέες γενεὲς και νὰ ἐνεργή-σωμεν, ὥστε τὰ σχολεῖα, τὰ σωματεῖα και τὰ σχετικὰ ἰδρύματα ἐνωθοῦν σὲ μιὰ καθωρισμένη προσπάθεια γιὰ νὰ ἐπιτύχουν ἀπὸ τὰ κινημα-τογραφικὰ θέατρα νὰ παρουσιάζουν ταινίες πὺν ἀνυψώνουν τὸ πνεῦμα τοῦ λαοῦ, και πὺν δὲν χαμηλώνουν τὸ πνευματικὸ ἐπίπεδο τῶν λαϊκῶν μαζῶν. Τὸ δὲ πρόβλημα τῆς προσελεύσεως τῶν παιδιῶν στοὺς κινηματογράφους εἶνε ζήτημα πὺν ἔπρεπε νὰ λύσουν μόνοι τους οἱ γονεῖς. Ἀς τὰ πηγαίνουν σὲ θεάματα πὺν ἀρμόζουν στην ἡλικία τους και σὲ ὥρες πὺν δὲν θὰ θυ-σιάζουν τὸν ὕπνο τους, ἀφοῦ ἢ οὕτως ἢ ἄλ-

λως θὰ πηγαίνουν στὸν κινηματογράφο, και τὸ θεωροῦν δικαίωμά τους.

Τὸ καθῆκον μας εἶνε νὰ ἱκανοποιῇ μὲν τὸ παιδί τὴν ἀνάγκη μιᾶς τέτοιας ἀναψυχῆς, ἀλλὰ νὰ εἶνε ἡ διασκέδασις αὐτὴ ὑγιεῖς, τερπνὴ, ἠθικὴ και καθὼς πρέπει. Δὲν πρέπει νὰ ρίξωμε ὅλην τὴν εὐθύνη στοὺς παραγωγοὺς τῶν ται-νιῶν ἢ στοὺς διευθυντὰς τῶν κινηματογραφικῶν θεάτρων, πρέπει νὰ τὴν μοιράσωμεν μαζί τους.

MME AMBROISE N. DIEHL
τοῦ Διεθνoῦς Συμβουλίου Γυναικῶν

Ὁ Τουρισμός.

Ἐγράψαμε κι' ἄλλοτε γιὰ τὴν ὀρθὴ κατεύ-θυνσι πὺν παίρνει ὁ Τουρισμὸς στὴν Ἑλλάδα, και ἰδίως γιὰ τὸ μεγάλο βῆμα πὺν ἔκανε νὰ χρησιμοποιήσῃ τὴν γυναῖκα, τὴν πολυμορφω-μένη, ὡς ἐξηγήτρια ξεναγῶ. Τ' ἀποτελέσματα ἔγιναν ἀμέσως αἰσθητά, γιὰτὶ ἡ ἐπικοινωνία τῶν ξένων μὲ τὴν πραγματικὴ ζωὴ τοῦ τόπου, χωρὶς νὰ περιορίζεται τὸ ἐνδιαφέρον μόνον στ' ἀρχαῖα, ἀποτελεῖ μιὰν τρανωτάτην ἀπόδειξιν, ὅχι μόνον πόσον ἐπιτυχὴς ὑπῆρξεν ἡ σκέψις, ἀλλὰ και πόσον ὀφέλιμες ἐφάνησαν οἱ γυναῖ-κες. Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι σὲ πολλὰ πράγ-ματα, στὸν τρόπον τοῦ φερσίματος, στὸν τρό-πον τῆς ὁμιλίας, στὴν θερμότητα τοῦ ἐνδιαφέ-ροντος, ἡ γυναῖκα εἶναι πολὺ πιὸ κατηρητισμένη ἀπὸ τὸν ἄνδρα, πὺν κατὰ συνήθειαν εἶνε βα-ρὺς. Τώρα θὰ χρησιμοποιηθοῦν πολλὲς γυναῖ-κες σὲ πλεῖστα ζητήματα πὺν θὰ βοηθήσουν τὸν Τουρισμὸν νὰ φανῇ ἀληθινὰ χρησιμώτα-τος στὸν τόπον. Ἡ πρωτοβουλία πὺν ἀνέλαβεν ὁ νέος Διευθυντὴς κ. I. Τουρνάκης εἶναι με-γάλη. Ἐχει πολλὰ προσόντα γιὰ νὰ ἐπιτύχῃ. Εἶναι νέος, ἔχει σπουδάσει εἰδικὰ εἰς τὴν Γαλ-λίαν, τὴν Γερμανίαν και τὴν Ἑλβετίαν. Ὑπῆρξε δημόσιος ὑπάλληλος και ξεῦρε ἀριστα τὴν λει-τουργίαν τῆς δημοσίας μηχανῆς. Εἶναι οἰκονο-μολόγος, δημοσιολόγος και ἐν γένει ἔχει ὅλα τὰ ἐφόδια γιὰ νὰ ξέρῃ τί θέλει και ἰδίως πῶς θὰ τὰ ἐφαρμώσῃ. Συνεπῶς ὁ Τουρισμὸς ἔχει

νὰ περιμένη ὥραῖα πράγματα, μόλις ψηφισθῇ ὁ Νόμος πὺν θὰ τὸν ἐνισχύσῃ ὕλκως.

Σήμερα κατανοεῖται ἀπὸ ὅλους ὅτι ἡ ὑπη-ρεσία αὐτὴ δὲν περιορίζεται μόνον στὰ ξενο-δοχεῖα και στὰ περίπτερα. Πρέπει νὰ δείχνῃ ὅσα ὑπάρχουν, νὰ βοηθῇ τοὺς ξένους νὰ τὰ βλέπουν και νὰ τὰ ζοῦν. Καὶ ὅσα ἀκόμη ἔσθυσαν ἀπὸ τὸ πνίξιμο τοῦ πολιτισμοῦ, νὰ τὰ ἀναστήσῃ ἐν ἀνάγκῃ, ὥστε νὰ δώσῃ μιὰν ἀληθινὴν εἰκόνα ὅλων ὅσα οἱ ξένοι θὰ ἤθελαν νὰ ἰδοῦν ὅταν κάνουν τὴν μακρυνὴν ἐκδρομὴν τους στὸν τό-πον μας. Μήπως δὲν θὰ ἦτο εὐχὴς ἔργον, ἀλλὰ και πράγμα ἀπολύτως κατορθωτὸν νὰ ἀνασυ-σταθοῦν και ὠρισμένες ἐορτὲς, ὅπου θὰ ἤρχοντο οἱ χωρικοὶ μὲ τίς φορεσιὰς τους νὰ χορεύουν και νὰ ζήσουν μιὰν ἀπὸ τῆς ὥραις μέρες πὺν ἐπέρασαν πλέον; Ἡ Τράτα τῶν Μεγάρων και τόσα ἄλλα πανηγύρια, μήπως δὲν θὰ μπορού-σαν ν' ἀποτελέσουν ὠρισμένο τουριστικὸ πρό-γραμμα;

Δὲν θὰ περιορισθῇ βέβαια μόνον στὰ τοπία ὁ Τουρισμός. Θὰ ζητήσῃ νὰ δώσῃ ζωὴν μὲ τὸν εὐρυτάτην ἀποστολὴν του. Θὰ διαρρυθμίσῃ χίλια δυὸ πράγματα τὰ ὁποῖα εὐκόλα θὰ γί-νουν ἀπὸ τοπικοὺς παράγοντας, φθάνει νὰ ὑπάρχῃ τὸ πνεῦμα τὸ κεντρικὸν πὺν θὰ τὰ ἐμ-ψυχῶνῃ και ἡ λεπτομερειακὴ ὑπόδειξις τῆς κάθε ὁργανώσεως ἐν συνδυασμῷ μὲ τὰ μέσα πὺν θὰ συντελέσουν στὴ πραγματοποίησιν. Ἀλλοτε κάθε χρόνον ἐγίνοντο μοναδικαὶ ἐκδρομαί, ἔξ ἀφορ-μῆς μιᾶς ἐορτῆς ἢ μιᾶς πανηγύρεως. Ἡ γενί-κευσις τοῦ πνεύματος τῆς ἐκδρομῆς, ὡς ἐκδρο-μῆς, ἐσκότωσε τὰ μικροταξίδια ἐκεῖνα πὺν εἶχαν τύπον ἀληθινοῦ πανηγυριοῦ. Γι' αὐτὸ θὰ ἦτο εὐκατὶον νὰ τίς ἀναστήσῃ ὁ Τουρισμός, μὲ τὴν ὁργάνωσιν τῶν τοπικῶν αὐτῶν συγκεντρώσεων, στίς ὁποῖες βεβαίως θὰ ἤθελαν νὰ μετέχουν και οἱ ξένοι μας. Θὰ μπορούσε ἀκόμη νὰ δη-μιουργήσῃ και νέες ἐορτὲς μὲ ἀπονομὴν βρα-βείων σὲ πλησιόχωρα μέρη, ὡς λ.χ. στὸν Ἅγιον Μερκούριον, πὺν εἶναι μέρος εἰδικὸν γιὰ τέτοιες ἐορτὲς και μπορεῖ νὰ συγκεντρώσῃ πλήθη κό-σμου μὲ πολλὴν εὐκολίαν.

M. A.

Τό Διήγημά μας

Ο Κλείδωνας στο χωριό

Ο μεγάλος πόλεμος, που είχε φέρει τόν κόσμο άνω-κάτω, μ' είχε ρίξει κι' εμάς από μιὰ πύλη τῆς Μ. Ἀσίας στο ἥσυχο ἐ-εἶνο παραλιακῶ χωριό τοῦ νησιοῦ. Μεγαλόσωμοι σάν γίγαντες καί καλόκαρδοι σάν παιδιά, οἱ ἄνδρες τοῦ χωριοῦ, φιλόξενοι καί γλυκομίλητοι οἱ γυναῖκες δὲν μ' ἄφηκαν νὰ νοιώσωμε τὸν πόνο τῆς ξενιτιάς μὲ τὴν καλωσύνη τους.

Ἦμουν τότε δεκάξη χρόνων· μόλις εἶχα τελειώσει τὸ Γυμνάσιο, καί βρέθηκα στὴν ἡσυχία τῆς ἐπαρχιακῆς ζωῆς, καθὼς δὲ ἦμουν εὐκόλη καί τόσο μικρή, δὲν ἄρρησα νὰ κατατοπισθῶ καί νὰ δημιουργήσω δεσμούς μὲ ἔμφυχα καί ἄψυχα. Ἀναρωτιέμαι πολλές φορές ὡς τώρα, ἂν ἔνοιωσα ἄλλες πραγματικὲς χαρὲς σάν ἐκείνη, ποῦ μοῦ πρῶτον ξενόυσε τὸ ἀγνάντεμα τοῦ πελάγου, ὅταν πλατὺ καί γαλήνιο—γαλάζιο τεντωμένο σεντόνι χωρὶς μιὰ πτυχὴ—ἀπλώνονταν στὰ πόδια τοῦ μυρωμένου νησιοῦ, ἢ τὴν χαρὰ ποῦ μὲ πλημμυροῦσε, ὅταν καθάλλα στὸ φτωχὸ σταχτὶ γαῖ-δοῦρι, ἀέβαινα γιὰ τὸ μύλο ποῦ ἦταν ψηλὰ στὴ κορυφὴ τοῦ βουνοῦ τὰ ἥσυχχα καλοκαιρινὰ πρωινὰ. Πῶς μοσχοβολοῦσε γύρω μου τὸ θυμάρη, κι' ἔγερνε ὑγρὸ ἀπ' τ' ἀγιάζι τὸ γρασίδι, καί μοῦνεφε προκλητικὸ καί κόκκινο τὸ κούμαρο, καί τὸ στιφὸ βατόμουρο, κι' ἡ πικρὴ καί ἄγουρη ἑλὴνὰ ποῦ ἔβαζε, στὸ λαίμαργο στόμα μου ἀπὸ συνήθεια!

Ἀφελὴς καί ζωηρὴ ὅπως εἶχα ἔλθει ἀπὸ τὴν πόλη, δὲν μπορούσα μονάχα νὰ συμμορφωθῶ μὲ τὴ σεμνοπρέπεια καί τὴν τυπικότητα τῶν κοριτσιῶν τοῦ χωριοῦ· ἐπειδὴ ὅμως βρίσκομαι στὴν ἡλικία τῶν ἐκδηλώσεων καί τῶν αἰσθημάτων, δὲν ἄρρησα καί νὰ σχετισθῶ μαζὶ τους.

Συχνὰ πετιώμουν ὡς στὸ σχολεῖο ποῦ ἦταν πίσω ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν γιὰ νὰ ἐπισκεφθῶ τὴν δασκάλα ἢ ὅποια ἦταν «παραειδημοῦσα» ὅπως ἔλεγε κι' ἡ ἴδια στὸ χωριό, ἄλλοτε πάλι ὡς τὴ παταδοπούλα ποῦ ροδαλὴ καί ἀφράτη ἔμοιαζε μὲ πρόσφορο, ἄλλοτε στὴ μιὰ κι' ἄλλοτε στὴν ἄλλη εἶχα γίνε φίλενάς τους, χωρὶς ἔννοεῖται νὰ σκοτίζωμαι ἂν ἀπὸ πίσω μου μουρμούριζαν εἰς βάρος μου, καὶ αὐτὸ τὸ υπέθετε ἡ μάννα μου ποῦ μὲ γκρίνιαζε λέγοντάς μου νὰ συμμαζεύω. Ἀγρίμι ἦμουν; Ψαρὸς θὰ γίνω καί προσπαθῶ νὰ πάρω τὴν τέχνη τῶν τρατάρηδων ποῦ γέμιζαν τὴν ποδιά μου λαχταρσὰ ψάρια ὅταν τοὺς τραγουδοῦσα ἐνῶ αὐτοὶ καλὸρίζαν κάτω ἐκεῖ στὴν στρωτὴ ἀμμουδιά; Ἡ πιστικὴ θὰ μ' ἔπρεπε ὁ τοσμπάνης ὅταν κάτω ἀπ' τὴ γέρικη βαλανιδιὰ τοῦ τραγουδοῦσα γεμάτη κέφι:

Δύκος νὰ πέσ' στὰ πρόβατα καὶ ἀλεποῦ στὰ γίγια
καὶ μιὰ μεγάλη ἀρρωστία νὰ πέσῃ στὸν τοσμπάνη...
Κι' ἔτσι κυλοῦσαν ὁ καιρὸς καί διαδέχονταν ἡ μιὰ

ἐποχὴ τὴν ἄλλη ἀφίνοντας βαθεῖα στὴ ψυχὴ μου τὰ ἀχνὰ τῆς ὁμορφιάς τῆς ποῦ ἔμειναν ἄσβυστα καὶ ἀνλλοίωτα στὸ πέρασμα τοῦ χρόνου ποῦ πέρασε ὕστερα δύσκολος καί τραχύς.

Ἦταν Ἰούνης καὶ στὸ χωριὸ ἄρχιζε ἡ κίνησις τοῦ καλοκαριοῦ. Τὰ ἀμπέλια ἔγερναν ἀπὸ τὸ βάρος τοῦ καρποῦ των ποῦ μόλις ἄρχιζε νὰ ὀριμάζει, τὰ στάχυα κινιτιζαν γινωμένα καί κατακίτρινα κι' ὅλα στὸ χωριὸ ἦταν ὥραϊα καί χαρούμενα.

Οἱ θαλίσσολοχοι μὲ τίς σκληρὲς ἡλιοκαμμένες φυσιογνωμίες εἶχαν τώρα πάρει θαρρεῖς κι' αὐτοὶ στέγμορφές των καὶ ἀπ' τὴ γαλήνη τοῦ πελάγου, κι' ἐκεῖνοι ποῦ δούλευαν στὰ χωράφια στέκονταν θαυπωμένοι καί κύτταζαν τὸν πλοῦτο τοῦ κάμπου ποῦ τὸν ἐχάιδευεν ἡ πᾶχη καί ἡ γαλήνη τοῦ καλοκαιριοῦ. Μιὰ ξεχωριστὴ ζωὴ εἶχεν ἀρχίσει καί μιὰ πνοὴ εὐθυμίας καί χαρᾶς περνοῦσε πάνω ἀπ' τὸ ἥσυχω χωριὸ μὲ τὸν ἐρχομὸ τῆς «προηγμένης νεολαίας» ὅπως ἔλεγε ὁ δάσκαλος.

Εἶχαν ἔλθει ἀπὸ τὴν Ἀθήνα ὅλοι οἱ νεαροὶ ποῦ ἐσπούδαζαν ἐκεῖ, φέρνοντας μαζὺ μὲ τὸ κέφι τους ὅλα τὰ τελευταῖα τραγούδια τῶν διαφόρων ἐπιθεωρήσεων.

Ἦταν, ὅπως εἶπα παραπάνω, τὸ πρῶτο καλοκαίρι ποῦ περνοῦσα ἐκεῖ καί δὲν εἶχα κατατοπισθῇ ἀκόμα στὰ ἄπειρα καί περίεργα ἔθιμα τοῦ χωριοῦ. Ἀπὸ καιρὸ μοῦ μιλοῦσαν τὰ κορίτσια γιὰ τὸν κλείδωνα ποῦ θὰ κάναμε τὴν παραμονὴ τοῦ Ἀη-Γιαννιοῦ τὸ βράδυ, στὴν αὐλὴ τῆς Μαριγῶς καί ποῦ θ' ἄπερναν μέρος ὅλα τὰ ἐπιλεκτὰ μέλη τοῦ χωριοῦ παντρεμμένα καί μὴ. Ἡ Μαριγῶ, ἓνα ὥραϊο κορίτσι ποῦ ὕστερα ἀπὸ μένα εἶχε τὸν λόγον στὴν ζωηρότητα, ἐγύριζεν ἀπὸ τὸ πρῶτ' ἐκείνη τὴ μέρα καί πῆρε ἓνα στεκούμενο ἀπ' τὸ καθένα ποῦ τὸ βράδυ θ' ἄπερνε μέρος στὴν ἱεροτελεστία τοῦ μαγεμένου κανατιοῦ. Δαχτυλίδια, καρφίτσες, χάντρες, βραχιόλια φουρκέτες, κουμπιὰ μανικετιῶν, μικροὶ κονδυλοφόροι, ὡς καί χοντρές βέρες ρίχτηκαν ἀπ' τὸ πρῶτ' ἐκεῖ μέσα, κι' ὅταν ἡ μεγάλη καμπάνα διαλάλησε τὸ μεσημέρι γιόμισε τὸ κανάτι κρῦο κι' ἀμίλητο νερὸ ἀπ' τὸ πηγάδι, σκεπάσθηκε μὲ κόκκινο πανί καί βάλθηκε στὸ πεζοῦλι τῆς ταράτσας νὰ συντροφέψῃ τίς γαρυφαλλίες, τὰ βασιλικά καί τὰ κόκκινα γεράνια. Τὸ βράδυ ἡμουν ἐκεῖ ἡ πρῶτη καί ἡ καλύτερη. Ἡ αὐλὴ λαμποκοποῦσε ἀπὸ πᾶστρα καί νοικοκυριὰ, οἱ γλάστρες μοσχοβολοῦσαν ἀπ' τὴν ταράτσα κι' οἱ καρέκλες ἀραδιασμένες περιμέναν τοὺς καλεσμένους. Ἡ Μαριγῶ κι' ἡ μάννα τῆς μπαινόβγαιναν χαρούμενες καί πρόθυμες καί σιγὰ σιγὰ ἄρχισαν νὰ καταφθάνουν ἐκεῖ τὰ κορίτσια στο-

λισμένα καί δροσάτα σάν τριαντάφυλλα, οἱ φρεσκοφεριμένοι φοιτηταί, ὁ γιατρὸς ἓνας σεβιστὸς κοιλαρᾶς μὲ τὴν κοιλιὰ του καί τὴν κυρία του, οἱ μεγαλομπικάληδες τοῦ χωριοῦ, δυὸ ἀδελφία γεροντοπαλλήκαροι, ἡ κυρὰ Ἀσῆμω ἡ μαμμή, ὡς καί ὁ παππᾶς μὲ τὴν κυρὰ παππαδιά καί τὴν κόρη του, καί τέλος ὅλα τὰ ἐπιλεκτὰ μέλη τῆς μικρῆς κοινωνίας.

Ἐστήθηκε καταμεσίς τὸ κανάτι στολισμένο μὲ λυγαριὲς ποῦ μοσχομύριζαν, καί καθίσαμε δόλγυρα τὰ κορίτσια, πίσω ἀπὸ μᾶς οἱ νέοι, ἔτοιμοι γιὰ πειράγματα καί γιὰ χάχανα, καί παραπίσω οἱ γεροντότεροι. Τὸ πρῶτο τραγοῦδι εἶπε ἡ νοικοκυρὰ τοῦ σπητιοῦ:

Ἀνοίξατε τὸν κλείδωνα στ' Ἀη-Γιαννιοῦ τὴ χάρι
κι' ὅποια ν' αὐ καλορροίτικη ἐφέτος θὰ τὸν πάρῃ.

Τί χτύποι γοργοὶ στὶς νέες καρδιὲς ὅσο νὰ βγῇ τὸ στριφτὸ δαχτυλίδι ἀπὸ τὰ βάρη τοῦ κανατιοῦ. Ἐλαμψε ἡ Ἀννούλα σάν εἶδε τὸ δαχτυλίδι στὰ χέρια τῆς μικρῆς ποῦ κρατοῦσε τοὺς λαχνούς. Χίλια χρώματα ἔλλαξε μὲ μιὰς, καί ἀπὸ τὰ ὥραϊα τῆς μάτια πέτρασε σάν ἀστραπὴ ἡ ἑλπίδα γοργόφερτη καὶ πλανεῦτρα, ἐνῶ τὰ χεῖλη τῆς ἔσκαζαν δειλὰ καί ἀνόρεχτα σ' ἓνα ντροπαλὸ χαμόγελο. Κι' ἄρχισαν τότε, ὅλοι τὰ γλοῖα τὰ χάχανα καί τὰ πειράγματα.

— Ἄντε Ἀννούλα μου, νὰ δώσῃ ὁ Θεὸς ὡς τοῦ χρόνου νᾶσαι στὸ σπῆτι σου.

— Ἀννούλα τοῦ χρόνου θάσαι ξευγαρωμένη χωρὶς ἄλλο.

— Ἀμὴν εἶπεν ὁ παππᾶς.

— Εἶθε ἐπρόσθεσε ὁ δάσκαλος.

— Μακάρι εἶπα ἐγώ.

Ὅλοι εἶπαν κάτι ἐκτὸς ἀπὸ τὴν Κώστα, τὸ γυῖο τοῦ συμβολαιογράφου ποῦ ἐσπούδαζε Νομικά. Αὐτὸς δὲν ἔβγαλε μιλιὰ, μὰ κύτταξε ἀδιάφορα τάχα τὴν κοπέλλα κι' ἐκεῖ δὲ στὶς ἄκρες τῶν χειλιῶν του, μοῦ φάνηκε πῶς εἶδα ἓνα κρυφὸ εἰρωνικὸ χαμόγελο.

— Ἄλλο, ἄλλο φώναξεν ἡ παρέα.

Ἐνε μου μέσ' στὴ ξενιτιά οἱ ξένοι τί σοῦ λένε;
ἄλλα ματάκια σὲ θωροῦν καί τὰ δικά μου κλαῖνε

εἶπε μὲ πόνο ἡ Γραμματικὴ κυττάζοντας σάν ὄνειρο-παρμένη πρὸς τὴ θάλασσα ποῦ ταξίδευεν ὁ καλὸς τῆς.

Κι' ἄρχισεν ὁ καὶμὸς νὰ ξεχύνεται σὲ τραγούδια δίστοιχοι πονεμένα, ἀλληγορικά, κι' ἐνοιωθες τὴν ἀγάπη καί τὴ νειότη χροσιασμένες νὰ φτε οὐγίζαν πάνω ἀπ' τὰ ἄπειρα νεανικά κεφάλια τὰ παραφουσκωμένα ἀπὸ κάθε λογῆς ὄνειρο. Ἀνέβαινε στὰ χεῖλη τὸ τραγοῦδι ἴσα ἀπ' τὴ ψυχὴ, κι' οἱ στοῖχοι ἀνέδιναν ὅλη τὴ φλόγα καί τὴν ὁρμὴ τοῦ ἔρωτα.

Θυμοῦμαι ἀκόμα τὸ νεαρὸ φιλόλογο τῆς παρέας ποῦ κυττάζοντάς με δροσερὴ κι' ἀσπροφορεμένη εἶπε:

Μὲ τ' ἄσπρα σ' εἶδα σήμερα καί πᾶσαν σὶ σφιγμοὶ μου
θαρροῦσα κι' ἦσουν ἄγγελος νὰ πάρῃς τὴ ψυχὴ μου.

Κι' ὁ δάσκαλος γλυκοβλέποντας τὴ δασκάλα εἶπε ἄργα καί ἐπίσημα:

Σὲ ἀγαπῶ ὡς ἀγαπᾷ ἡ χρυσάλλις τὸ χῶμα
καὶ ἂν νεκρὸς αἰσθάνομαι θὰ σ' ἀγαπῶ ἀκόμα.

Καὶ ὅταν ἦλθε τὸ μεσονύχτι βγήκαμε ὅλα τὰ κορίτσια στὴ γωνιά τοῦ δρόμου ποῦ ἦταν ἡ βρύση γιὰ νὰ γιομίσουμε τὸ στόμα μας ἀμίλητο νερὸ καί μὲ γιομάτο στόμα στήσαμε τ' αὐτί μας ν' ἀκούσωμε ἓνα ὅποιο δῆποτε ἀντρικὸ ὄνομα μὲ τὴν βεβαιότητα πῶς αὐτὸ θὰ ἦταν τὸ ὄνομα τοῦ ἀντρὸς ποῦ μᾶς ἔγραφε ἡ μοῖρα γιὰ σύντροφο. Τὸ ξέραν ὅμως οἱ νέοι αὐτὸ καί ἀκούστηκαν στὴ σιγαλιὰ τῆς νύχτας τὰ πιὸ παραξένα ὀνόματα Τούρκικα, Ἑβραϊκά, Ἀράβικα Ὁ Ἀλῆς, ὁ Χασάν, ὁ Μωῦσης, ὁ Χουσεῖν πήρανε καί δώσανε. Τὰ γέλοια, καί τὰ ξεφωνητὰ μᾶς ταράζανε τὴν ἡσυχία τοῦ μικροῦ χωριοῦ, καί κάτω στὸ μῶλο οἱ ναυτικοὶ τρομαγμένοι ρωτοῖσαν τί τρέχει. Ἐπὶ τέλους πήγαμε γιὰ ὕπνο ἀφοῦ συμφωνήσαμε τὴν ἄλλη μέρα νὰ χύσουμε τὸ μολῖβι, ν' ἀπλώσουμε τὸ ἀσπράδι τοῦ αὐγοῦ σ' ἓνα ποτήρι νερὸ, νὰ κυττάζωμε στὸ πηγάδι σκεπασμένες μ' ἓνα κόκκινο πανί, βέβαιες πῶς στὴν ἐπιφάνεια τοῦ νεροῦ θὰ βλέπαμε τὴν ποθητὴ ἀγαπημένη μορφὴ τῶν ὀνείρων μας.

Χρόνια πολλὰ περᾶσαν ἀπὸ τότε ποῦ ἀφῆκα τὸ μικρὸ φιλόξενο χωριό. Κόσμοι ἐπρόβαλλαν καί κόσμοι σωριάστηκαν στὴν αὐτὴν ζωὴ μου. Πολιτεῖες, χωριά πρόσκαιρα, πράγματα πέρασαν σάν κινηματογραφικὴ ταινία ἀπὸ τὰ μάτια μου, μὰ ὅπου κι' ἂν βρισκόμουν ρωτοῦσα πάντα καί μάθαινα γιὰ τὴν τύχη ὅλων αὐτῶν ποῦ σὰς ἀνέφερα.

Κι' ἡ Ἀννούλα; Ἀχ ἡ Ἀννούλα, μοῦπαν, κοιμάται ἀπὸ χρόνια ἐκεῖ κάτω σὲ μιὰν ἄκρη τοῦ μικροῦ νεκροταφείου. Ἐλυώσεν ἄργα καί θλιμμένα περιμένοντας ὡς στὴ τελευταία στιγμή τὸν Κώστα ποῦ καί τώρα ἀκόμα τριγυρνᾷ, ξαναμωραμένος, τὰ καμαρίνια τῶν θετρῶν τῆς πρωτεύουσας. Κάθε χρονία σάν σήμερα θυμοῦμαι πάντα τὸ ντροπαλὸ κορίτσι ποῦ στάθηκε τυχερώτερο ἀπὸ μᾶς ποῦ πεθαίνουμε κάθε λεπτὸ!

Κι' ἀναλογίζομαι τὸ τραγοῦδι τοῦ νεαροῦ φοιτητῆ κυττάζοντας τὴν κατὰμαυρη φρεσιά μου ποῦ ἀποτελεῖ ἀντίθεσι στ' ἄσπρα μου μαλλιά, ἀλλὰ θαμπώνει καί ἀδυνατίζει στὴ μαυρίλα καί στὸ σκοτάδι τῆς πονεμένης καρδιάς μου.

Ἰούνιος 24 - 34

ΛΙΤΣΑ ΒΛΑΔΙΚΑ

ΜΕ ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ

Μιὰ ἡμερὴ ἀπάντησις κατευνάζει τὸν θυμὸ, ἀλλ' ἓνας σκ' ηρὸς λόγος ἐρεθίζει τὴν ὀργή.

— Τί εἶναι ἡ ζωὴ; Εἶνε νὰ νοιώθῃ κανεὶς τὴν ψυχὴ, ἀνέκρη τὴν ψυχὴ, εἶνε ν' ἀγαπᾷ κανεὶς μὲ ὅλες τίς δυνάμεις του, ὡς τὸ τέλος, μέχρι θυσίας.

— Τὸ νὰ μὴ τιμοῦμε τὸ γῆρος εἶνε σάν νὰ γκρεμίζωμε τὸ σπῆτι ὅπου πρόκειται νὰ κοιμηθῶμε.

ΔΟΥΛΙΤΣΑ

1

“Ένα αδύνατο κορμάκι,
με στεφάνι τις πλεξοῦδες
στο μικρό της κεφαλάκι,
πῶς θυμῶμαι τὴ Λενιώ!
Σ’ ἓνα σπίτι ἦταν δουλίτσα
ποῦ δασκάλα εἶμουν κι’ ἐγώ.”

2

Καὶ στὴν ἴδιαν ἡλικία,
καπιτσιόζα, χαϊδεμένη,
μιά μικρὴ κυρὰ ἀπὸ τότες,
ἡ μαθήτρα μου ἡ Δουκία,
ἐβασάνιζε κι’ ἐμένα
καὶ τὴ δόλια τὴν Ἑλένη.

3

Πῶς θυμῶμαι τὴ λαχτάρα
στὰ δυὸ μάτια τὰ μεγάλα
—ἓνα ρῶτημα καθένα—
τῆς μικρῆς δουλίτσας ὅταν
με τὸ δίσκο της ἐρχόταν
νὰ τρατάρη τὴ δασκάλα.

4

“Ἐκανε πῶς συγγενόυσε
μεσ’ στὴν κάμαρα κι’ αὐτὴ
κι’ ὅλο ἐκύταε τὸ βιβλίο
—πάντα δίπλα στὸ γραφεῖο—
κι’ ὅλο ἐτέντωνε ταῦτί.”

5

Μὲ τί πάθος καὶ φωτιά
ποῦ γιὰ χάρη της μιλοῦσα!
Κι’ ἄρχιζα κι’ ἀνιστοροῦσα
γιὰ Νεράιδες, γιὰ Στοϊχιά,
γιὰ κρουστάλλινα παλάτια
κι’ ἡ μικρούλα ξεχασμένη
μὲ ρουφοῦσε μὲ τὰ μάτια.

6

Ξάφνου μιὰ φωνὴ ἀπ’ τὰ πλάγια,
λὲς ἀπὸ τὸ παραμῦθι
μιὰ Γοργόνα θυμωμένη,
μᾶς ἐσκόρπιζε τὰ μάγια,
κι’ ἡ δουλίτσα στὴν κουζίνα
ξαλαπήγαινε θλιμένη.

7

Μὲ τὰ μάτια τὰ μεγάλα
—ἓνα ρῶτημα καθένα—
τί νὰ γίνεται ἡ Λενιώ;
Τί νὰ γίνεται ἡ φτωχούλα!
Σ’ ἄλλο σπίτι θάναί δούλα
ὅπως μιὰ φτωχὴ δασκάλα,
σ’ ἄλλο σπίτι, εἶμαι κι’ ἐγώ.

ΣΟΦΙΑ ΜΑΥΡΟΕΙΔΗ ΠΑΠΑΔΑΚΗ

ΒΟΥΔΙΑΓΜΕΝΗ

“Ἡ λίμνη πράσινη βουρκοστρωμένη
Μὲ σάπια ἀσάλευτα τὰ νερά
Μέσα στὰ σκίνα σὰν ξεχασμένη
Γύρω της κρᾶζουν νύχτια πουλιά.”

Μὲς τὰ νερά της καθρεφτισμένο
Γέρνει πανύψηλο ἓνα βουνό...
—Κανένα ἀηδόνι ἐκεῖ κρυμμένο—
Τοῦ γκιώνη μόνο τὸ σπαργμὸ

“Ἀκοῦς στὸ κλάμμα του τὸ θλιμμένο
... Τὸ μισοφέγγαρο πονετικὸ
Χύνει τὸ φῶς του τ’ ὀσμωμένο
Σὰν μιὰν ἐλπίδα σ’ ἓνα καῦμό.”

Τὴ σκέψι γυρνῶ θλιμμένη
Στὰ περασμένα καὶ θαρρῶ
Πῶς ἡ ψυχὴ μου ἡ βασανισμένη
Εἶνε ἡ λίμνη ποῦ ἀπὸ καιρῶ

Κραταίει τὸ πόνο της κρυμμένο
Σὰν τὸ πανύψηλο μαῦρο βουνό
Ποῦ μὲς τὴ λίμνη καθρεφτισμένο
Γέρνει στὰσάλευτο σάπιο νερό,

ΛΟΥΚΙΑ ΠΟΜΑΡΕ - ΚΑΡΑΚΑΤΣΑΝΗ

(Ἀπὸ τὴ Συλλογὴ «Περασμένες Χαρές».)

Ἡ ΚΑΡΔΙΑ ΞΑΝΑΓΑΠΑΕΙ

Μοῦλεγε μὴν εἰς’ ἀνότητη
κι’ ἐπιμένεις στὰ χαμένα
ἡ καρδιά ξαναγαπάει
ἀκουγέ με δά καὶ μένα.

Μὰ γὼ θύμωνα μαζί της
κι’ ἔλεγα πῶς ἡ καρδιά,
σὰν βαρὺς καῦμός τὴν κλείσει
μοιάζει βαρυχειμωνιά

μαύρη παγωμένη μέρα
ὅπως τὴ σημερινή.
Γιὰ δὲς σκέπασε τὸ χιόνι
κάθε δέντρο καὶ κλωνί.

Τρελλὴ ποῦσαι κι’ ὅλα τ’ ἄσπρα
τὰ θαρρεῖς μοῦ λέει χιόνια.
Δὲς μὲ τὰ δικά μου μάτια
καὶ μὲ τὰ δικά μου χρόνια.

Κεῖνα τ’ ἄσπρα μὲς τὸν κήπο
ποῦ ἀνθίσανε μὲ μιὰς
εἶνε ἄνθη, ναὶ ἀνότητη
ἄνθη τῆς ἀμυγδαλιάς.

ΜΑΡΙΑ ΒΟΤΣΗ

ΔΥΟ ΜΗΝΕΣ ΣΤΟ ΣΟΛΟ ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΟ ΧΕΛΜΟ

Μὲ τὸ πρωῒνὸ τραῖνο φθάνομε στὴν Ἀκράτα ἀπὸ
τὸ Αἴγιον, ἡ ἀνεψιά μου Μαρίκα κι’ ἐγώ, γιὰ νὰ τρα-
βήξωμε πέρα πέρα μακριά, στὸ περίφημο Σόλο, στὸ
δροσερὸ χωριουδάκι τοῦ Χελμοῦ, γιὰ τὸ ὁποῖο κάθε
χρόνο ἀκουγα ἀπὸ αὐτὴν, ποῦ πήγαινε καὶ ξεκαλο-
καίρενε ἐκεῖ ἀπάνω, πράματα καὶ θάματα.

Ἀποφάσισα λοιπὸν νὰ φύγω μαζί με τὴν Μαρίκα,
ἡ ὁποία μοῦ ὑποσχέθηκε ὅτι στὸ χωρικὸ σπίτι ποῦ
θὰ μέναμε, θὰ εὑρίσκα καλὸ καὶ καθαρό, χωρὶς κο-
ρηοὺς, κρεββάτι καὶ νυπτήρα μὲ ἄφθονο νερό· δυὸ
πράματα ποῦ τῆς τὰ εἶχα θέσει ὡς ἀπαράβατο ὄρο
γιὰ νὰ ξεκινήσω.

Στὴν Ἀκράτα λοιπὸν εἶχανε προπορευθῇ ἀπὸ τὸ
Αἴγιον δύο ζῶα μὲ τοὺς ἀγωγιάτες, τὸ ἓνα φορτω-
μένο μὲ τίς ἀποσκευές μας καὶ τὸ ἄλλο γιὰ νὰ τὸ
καββαλικέψῃ ἡ Μαρίκα. Μᾶς συνώδευε καὶ ἓνας νεα-
ρὸς φοιτητής, ἓνα καλὸ καὶ εὐθυμιο παιδί, ἀνεψι-
τοῦ σπιτονοικοκύρη μας τοῦ Σόλου, ποῦ θὰ ξεκαλο-
καίρενε κι’ ἐκεῖνος στὸ ἴδιο χωριὸ καὶ στὸ ἴδιο σπίτι
μὲ μᾶς. Τὸ ζῶον τοῦ Σωτηράκη καὶ τὸ δικό μου
ἔπρεπε νὰ τὰ βροῦμε στὴν Ἀκράτα, ὅπου θὰ εἶχαν
κατέβει τὴ νύχτα ἀπὸ τὸ Σόλο.

Ἀπελπιστήκαμε ὅμως, ὅταν φθάσαμε καὶ δὲν τὰ
ἤύραμε ἐκεῖ, γιατί τώρα, ὡς ποῦ νὰ φθάσουν, ὡς ποῦ
νὰ ξεκουρασθοῦν κανένα δυὸ ὄρες, θὰ περνοῦσε ἡ
ὥρα καὶ θὰ φθάναμε νύχτα στὸ χωριό. Περιμέναμε,
περιμέναμε, τίποτα! μᾶς ἔφηνε ὁ ἥλιος καὶ κόντευε
νὰ μᾶς βρομίση κι’ ἓνὰ πελώριο ψάρι, ποῦ σχεδὸν
παστωμένο ἀπ’ τὸ πολὺ ἀλάτι, εἶχε πάρει ἡ Μαρίκα
μαζὺ τῆς· ἀναγκαστήκαμε νὰ τὸ δώσωμε στὸν καφε-
τῆξ τοῦ σταθμοῦ Ἀκράτας νὰ μᾶς τὸ τηγανίσῃ.
Ἦπιαμε καφέ, φάγαμε κουλούρια, ψωνίσαμε φρούτα·
τριγυρίσαμε, μὰ πουθενὰ ἀκόμη ὁ Ἄγγελος μὲ τὰ
ζῶα δηλ. ὁ ἀγωγιάτης ἀπ’ τὸ Σόλο. Κάθε ζῶο ποῦ
διακρίναμε νὰ ἔρχεται ἀπὸ μακριά, λέγαμε ὅλοι, «Νά,
ὁ Ἄγγελος ἔρχεται», μὰ οὔτε ἄγγελος οὔτε διάβολος
φαινόταν πουθενὰ καὶ μᾶς ἔπιανε ἀπελπισία γιατί
εἶχαμε καθυστερήσει πειὰ τρεῖς ὄρες.

Ἐπὶ τέλους βλέπομε νὰ ἔρχονται δυὸ ζῶα, συνω-
δευμένα ὄχι μὲ τὸν ἀναμενόμενο Ἄγγελο, ἀλλὰ μὲ
τὸ Γιάννη, γινώμιμο τῆς Μαρίκας καὶ τοῦ Σωτηράκη.
Ἐθφασε καὶ ἡ στιγμή ποῦ ἄρχισε ἡ φόρτωσις ἀπο-
σκευῶν καὶ ταξιδιωτῶν ἀπάνω στὰ ζῶα.

Κακόμοιρα ζῶα! εἶδα νὰ φορτώνουν στὴ ράχι
σας ὀκάδες καὶ ὀκάδες βάρος χωρὶς ἐσ-εῖς νὰ δείχνετε
τὴν παραμικρότερη δυστροπία, τὴν παραμικρότερη
ἀδημονία, ἐνῶ ἐγὼ ἀποροῦσα πῶς ἦταν δυνατὸν μὲ
τόσο βαρὺ φορτίο νὰ κάνετε τόσο δρόμο. Καὶ ὅμως
ἐσεῖς, ὑπομονετικά, περάσατε ἀνηφόρους καὶ κατη-
φόρους ἀτελείωτους μὲ τὸ ἴδιο κανονικὸ, ἀργὸ καὶ
σταθερὸ βῆμα, πάντοτε προσεχτικά, πάντοτε λεπτό-
λογα σ’ ἓνα τόσο δά στενὸ μονοπατάκι, ποῦ λιγάκι

νὰ γλυστρούσατε θὰ κατρακυλούσατε καὶ σεῖς καὶ
μεῖς μαζί κάτω στὸ γκρεμό!

Ἐγὼ ἤμουν ἡ πειὸ ἀμάθητη στὴν καβάλλα, μὰ
καὶ ἡ πειὸ ποῦ δὲν ἔπρεπε νὰ τρανταχθῶ καὶ κακο-
πάθω, καὶ γι’ αὐτὸ ἡ περισσότερη προσοχὴ δόθηκε
στὸ δικό μου τὸ ζῶο. Ἐφόρτωσαν ἑπάνω του δυὸ
βαλίτσες καὶ δυὸ κοφινάκια καὶ μὲ διάφορες κουβέρτες
ἐτοιμάσανε ἓνα εἶδος καναπέ στὴ ράχι του. Ἐγώ,
ἅμα εἶδα αὐτὸ τὸ ἱκρίωμα ἀπόρεσα πῶς θὰ μπορέσω
ν’ ἀνέβω σ’ ἐκεῖνα τὰ ὕψη. «Ἐννοια σου, (μοῦ λέει ὁ
ἀγωγιάτης μου) μὴ φοβάσαι, ἐγώ εἶμαι ἐδῶ, ἔλα
κοντά μου» καὶ λέγοντας αὐτά, ἀρπάζει μιὰ καρέκλα
ἀπ’ τὸ καφενεῖο καὶ τὴ βάζει κολλητὰ σ’ ἓνα φαρδὺ
πεζοῦλι. «Ἐμπρὸς τώρα, ἀνέβα στὴν καρέκλα καὶ
ἀπὸ κεῖ καταπάνω στὸ πεζοῦλι». Ἐξετέλεσα, εὐκολα
τὸ πρόσταγμα αὐτὸ καὶ ἄκουσα μάλιστα, γιὰ νὰ μοῦ
δώσουν θάρρος, καὶ κάμπουσα «γειάσου—γειάσου ἦρωα,
γειάσου καπετάνισσα». Παίρνει τότε ὁ Γιάννης τὸ
μουλάρι μου, τὸν Κοκκίνη, καὶ τὸ κολᾷ δίπλα στὸ
πεζοῦλι, ποῦ ἐγὼ δὲν εἶχα ἄλλο παρὰ νὰ στρωθῶ μὲ
τὴν μεγαλύτερη εὐκυλία σ’ ἐκεῖνον τὸν μεγαλόπρεπο
καναπέ. Καββαλικέψανε καὶ ἡ Μαρίκα κι’ ὁ Σωτη-
ράκης καὶ δίπλα οἱ ἀγωγιάτες μας, πεζοί, τραβήξαμε
γιὰ τὸ βουιό.

Στὴν ἀρχὴ ὁ δρόμος ἦταν μονότονος, ἡ ζέστη
μέσα στὸ καταμεσήμερο μεγάλη, τὰ ζῶα πῆγαιναν
λαμπρὰ μὲ ὅλον τὸν ἰδρώτα ποῦ χύνανε μέσα σ’ ἐκεῖνο
τὸ καμίνι, ἔτσι βαρεῖα φορτωμένα, Ἐγώ, ἐνθουσια-
σμένη ποῦ εἶχα καθίσει μαλακὰ καὶ ἄνετα ἀπάνω
στὴ ράχι τοῦ Κοκκίνη, δὲν αἰσθανόμουν καὶ πολὺ
τὴ ζέστη, ἐνῶ ὅλοι οἱ ἄλλοι δυσφοροῦσαν, καὶ οἱ
ἀγωγιάτες τινάζανε κάθε τόσο μὲ μιὰ ἀπότομη κίνησι
τοῦ χεριοῦ τους τὸν ἰδρώτα ποῦ ποτὰμι ἔτρεχε ἀπ’ τὸ
μέτωπο τους, λέγοντας «κάφα, κάφα, μωρὲ κάφα». Ἐγὼ
χαίρομαι ποῦ δὲν αἰσθανόμουν τόσο τὴ ζέστη,
σὰν τοὺς ἄλλους καὶ ἐθαύμαζα τίς γύρω τοποθεσίες
καθὼς καὶ τὰ δεξιά καὶ ἀριστερὰ πλοῦσια καὶ ἀτε-
λειωτὰ ἀμπέλια ἀπὸ σταφίδες, ποῦ σκαρφάλωναν ὡς
ἀπάνω στὸ βουνό, καταπράσινα, καταδροσάτα, σὰν
νὰ τὰ ράντιζε ὁ ἥλιος μὲ δροσιὰ καὶ ὄχι μὲ
λαῖρα καὶ φλόγα σὰν κι’ ἐμᾶς. Τί πλούτος! τί θαυ-
μάσιο ποιοῖόν! Σταφίδα, σταφίδα, ἀτέλειωτα ἀμπέλια,
καὶ ἀνάμεσα στὰ καταπράσινα φύλλα, κατάμαυρα καὶ
γυαλιστερὰ μαῦρα ταμπιά σταφίδας φημισμένης στα-
φίδας Κορινθιακῆς, ποῦ ἀπὸ κεῖ ποῦ βρίσκεται τώρα
θὰ βρεθῇ σὲ λίγους μῆνες, κλεισμένη ξερὴ μέσα σὲ
κασονάκια, στὰ πέρατα τοῦ κόσμου.

Ὅσο ὅμως προχωροῦσαμε πρὸς τὰ ψηλά, τ’ ἀμπέ-
λια ἀραίωναν καὶ, λίγο λίγο ἐξαφανίσθησαν καὶ ὁ
δρόμος στένευε καὶ γινόταν μονοπάτι. Τὰ βουνὰ
ποῦ ἀφίναμε πίσω ξεθαυμάζανε ἀπ’ τὸ μᾶκρος, ἐνῶ
τὰ μπροστινὰ βουνὰ νόμιζες πῶς σιγὰ σιγὰ ἔρχον-

ταν να μᾶς προϋπαντήσουν και γίνονταν πιό καθαρά, πιό ζωηρά.

Τέλος πάντων φθάσαμε σε μιὰ καλυβίτσα, όπου ἕνα γεροντάκι πουλούσε λουκουμια και νερό, και χωρίς να κατέβωμε ἀπ' τὰ ζῶα, σταθήκαμε λιγάκι να ξεκουραστούμε και να δροσισθούμε κι' ἐμεῖς και τὰ ζῶα και πρὸ πάντων τὸ ζῶο τῆς Μαρίκας και ὁ ἀγωγιάτης πού εἶχε χάλι ἀπ' τῆς φωνές και τῆ φούρ-κα του.

Μ' ἔπιασαν γέλοια πού πρώτη φορά στη ζωή μου εἶδα τόσο μικροσκοπικὰ λουκουμάκια, πού στην ἀρχὴ δὲν κατάλαβα τί ἦταν. Γιὰ σίγουρα ὁ γέρος τὸ ἔνα τὸ εἶχε κόψει στὰ τέσσερα. Ὅσο ὅμως μικρὰ αὐτὰ, γιὰ τέσσερα ψυχουλάρια και δύο οὐζα ἐπλήρωσα δέκα τέσσαρες δραχμοῦλες.

Ἀφοῦ ξεκουραστήκαμε ἀρκετὰ, ξεκινήσαμε και πάλι.

Ὅσο ἀνεβαίνομε πειὸ ψηλά, τόσο εὐφραίνεται ἡ καρδιά μου, τόσο μ' ἀρέσει, τόσο ἐνθουσιάζομαι, ὁ ἀέρας γίνεται δροσερώτερος, ἡ θεὰ πὺ ὠραία ἡ ἀτμοσφαῖρα πὺ ἐλαφρὰ πὺ σε κάνει να πιστεῖς πὺς και σὺ γίνηκες πὺ ἐλαφρός. πὺς ἔχασες σχεδὸν ὅλο σου τὸ βάρος και αἰσθάνεσαι μιὰ περιέργη εὐχα-ρίστησι, μιὰ ἀλλόκοτη ἀγολλίλασι, και νιώθεις τὸν ἑαυτὸ σου ἀλλοιώτικο, πὺ εὐχαριστημένο, πὺ εὐτυ-χισμένο, ξεχνᾷς τὰ περασμένα σου, νομίζεις, πὺς γεν-νήθηκες τώρα, δὲν ὑπῆρξες πρὶν, δὲν θυμάσαι τίποτα, παρὰ θαυμάζεις, θαυμάζεις, γίνεσαι παιδάκι ἀθῶο και ἄβγαλτο. Ἐγὼ τοῦλάχιστον με ὅσα χρόνια φέρνω στη ράχι μου, αἰσθάνθηκα αὐτὸ τὸ αἶσθημα, δὲν ἐννοίωσα καμμιά ἐνόχλησι, καμμιά κούρασι, ἀλλὰ ἤμουν ἀπόκοσμα εὐχαριστημένη, σὰν να εἶχαν σβυστῇ ὅλα τὰ βάσανα τῆς ζωῆς και ἐκείνη τῇ στιγμῇ δὲν θυμόμουν τίποτα, δὲν θυμόμουν κανένα, ξεχνούσα ἀκόμη και τὸ παιδί μου και ζούσα τις πειὸ εὐτυχι-σιμένες στιγμὲς τῆς ζωῆς μου. Εἶχα γείνει ἡ μεγαλύ-τερη ἐγωῖστρια τοῦ κόσμου. ἡ φύσις με εἶχε τέλεια ἀλλοξέει, ἐνόμιζα πὺς ὁ κόσμος ὅλος ἦταν δικός μου!

Βαδίζαμε ἀκόμη δυὸ ὄρες και φθάσαμε σ' ἕνα χάνι, στὸ Κεφαλόβρυσο. Ξεκαββαλίκεψε ὅλο τὸ καρα-βάνι, γιὰ να ξεκουραστούνη, δίποδα και τετράποδα, καμμιά δυὸ ὄρες και να φῶμε και κατὶ τί, γιατί τὸ στομάχι μας πρὸ πολλοῦ εἶχε ἀρχίσει να διαμαρ-τύρεται.

Φάγαμε με βουλιμία μιὰ ἑκτακτη ὁμελέττα με ἀγνὸ βούτυρο και ἄφθονο γρέσκο τυρί, και ἤπιαμε και ἀπὸ ἕνα ποτηράκι κρασί ρετσίνατο. Ἐτιμήσαμε ἐξαιρετικὰ τὰ περίφημα ἀχλάδια πὺ εἶχαμε ἀγο-ράσει στὸ σταθμὸ τῆς Ἀκράτας. Παρέκει τὰ ζῶα εὐχοῖνταν κι' ἐκεῖνα με σανὸ ἄϊθονο. Τὸ γεῦμα αὐτὸ ἀνθρώπων και ζῶων, ἐκόστισε γθηνά, ἀν τὸ συγκρί-νωμε με τὰ λουκουμάκια τοῦ γέρου, ὀγδόντα τέσσε-ρες δραχμὲς. Ἄν ὅμως δὲν τὸ συγκρίνωμε, εὐρίσκο-μεν κι' ἐδῶ ἀρκετὴ αἰσχροκέρδεια, γιατί, ἐπὶ τέλους, δώδεκα αὐγὰ ἀπὸ ἕνα κοπάδι κόττες παῦ βόσκανε

χωρὶς κανένα ἔξοδο γύρω ἀπ' τὸ χάνι, ἐκατὸ δράμια τυρί, μιὰ ὀκτρετσίνατο, ἐκατὸ δράμια βούτυρο κι' ἕνα δεμάτι σανός, θ' ἄφησε μπόλικο κέρδος στὸν ἄξεστο ἐκεῖνον ἀφέντη τοῦ χανιοῦ. Ἀλλὰ, χαλάλι του, ποτὲ δὲν ἔφαγα με τόση ὄρεξι.

Ἀφοῦ ξεκουραστήκαμε ἐκεῖ ἀρκετὰ, ἀνεβήκαμε και πάλι στὰ ζῶα κι' ἀρχίσαμε και πάλι τὴν ἀνάβασι, πότε ἀνήφορο, πότε κατήφορο. Δὲν πέρασε και πολλὴ ὥρα και φάνηκε ὁ Χελμός, ἡ πειὸ ψιλὴ κορφή τῶν Ἀρσανίων, ὁ Χελμός ὁ ξακουστός, ὁ Χελμός ὁ γνώ-ριμος σ' ὅλο τὸ καραβάνι ἐκτὸς ἀπὸ μένα. Τὸν κύτ-ταξα με θαυμασμό και ἀγνάντευα μάλιστα σὲ κατὶ χαράδρες πὺ τις χτυποῦσε ὁ ἥλιος στη δύσι του, τ' αἰεῖωτο κι' ἀπύτητο χιόνι.

Προχωρήσαμε ἀκόμη ἀρκετὰ κι' ἀρχισε πὺς και πὺς να φαίνεται κανένα ἔλατο, ἔπειτα κι' ἄλλο, ἔπειτα πέντε ἔξι, ἔπειτα πολλὰ, ἔπειτα πλῆθος, δάσος ὁλό-κληρο πὺς ἀρωμάτιζαν τὴν ἀτμόσφαιρα με μιὰ μυ-ρωδιά, κι' ἔκανες καινούργια πλεμονία και ζούσες καινούργια ζωή. Τὶ θαυμάσια, τὶ περίφανα, τὶ κατα-πράσινα και γεμάτα καρπὸ ἔλατα! Θεωροῦσα τὸν ἑαυτὸ μου τρισευτυχισμένο να περνῶ ἀνάμεσα σ' ἐκεῖνο τὸ δάσος ἀπὸ ἔλατα, ν' ἀναπνέω τὸ ζωογόνο ἐκεῖνον ἀέρα τους, να κυλοῦν στὰ πόδια μου κρυσταλλένια νερά, πὺς με τὴν ἡσυχίαν τοῦς ἔκαναν ἕνα γλυκὸ ἀκομπανιμέντο μαζὺ με τὰ κουδουνάρια τῶν ζῶων μας σ' αὐτὴ μας τὴν πορεία ἐκείνην τὴν ὥρα πὺς βασιλεῦε ὁ ἥλιος και χυνόνταν ἕνα μυστήριο σ' ὅλη τὴ φύσι! Μοῦ φαινόταν πὺς και τὰ ζῶα ἀκόμη εἶχαν ἐπηρεασθῇ τὴν ὥρα ἐκείνη ἀπ' τὸ ἐπιβλητικὸ μεγαλεῖο τῆς γύρω φύσεως, γιατί περπατοῦσαν με κάποιον σοβαρώτερο κι' ἐπισημότερο τρόπο. Ἐμεῖς πειὰ κρατούσαμε ἀκόμη και τὴν ἀναπνοή μας, σιω-πούσαμε σὰν να φοβόμαστε μήπως ταράξωμε τις δρυάδες και τις ἀπόκοσμες ψυχές, πὺς κρυμμένες ἐκεῖ κάπου πίσω ἀπ' τὰ ἔλατα, μᾶς κυττάζανε πὺς περνούσαμε ἀνάμεσα ἀπ' τὸ μυθικὸ τους βασίλειο. Ὅσο ψηλότερα ἀνεβαίναμε, τόσο ὠραιότερα ἦτανε ὅλα. Γύρω γύρω βουνά, μὰ πολὺ κοντὰ μας, ὅλο χα-ράδρες καταπράσινες, ὅλο λουλούδια τοῦ ἀγροῦ λο-γιῶν λογίων, τοῦφες τοῦφες πλούσια θαλερὴ ρήγανι ἀνθισμένη, πὺς μοσχοβολοῦσε ὁ τόπος γλυκὰ και με-θυστικὰ, βουνίσια και θεία!

Προχωρήσαμε λιγάκι ἀκόμη και τ' ἀθάνατα ἔλατα ἀρχίσανε ν' ἀραιώνουν, ὡς πὺς λείψανε ἐντελῶς. Μὰ ἀντὶ γι' αὐτὰ προβάλλουν γύρω μας πουρνάρια θαν-μαστά, ἀγριοτριανταφυλλίες χαριτωμένες και δροσά-τες, ἀγράμπελη στολισμένη με ἄσπρα λουλούδια σὰν νυφούλα, φτέρες, φτέρες θεόρατες. Ἡ φύσις ἐδῶ ὀρ-γιάζει, ἡ βλάστησις ἐδῶ ἐπαναστατεῖ. Δὲν ξέρει κα-νείς τί να πρωτοθαυμάσῃ! τὴ θεὰ πὺς ἀπλώνεται ἐμπρὸς του, ἡ τὸ μαγικὸ ἀνθισμένο περιβόλι, τὸ χω-ρὶς καμμιά ἀνθρώπινη τέχνη, μὰ με περίσσια πλάσι θεϊκὴ πλάσι ἀμμητη. πλάσι ὄνειράτη, πλάσι λουλου-δένια πὺς ξετυλίσσεται γύρω μας, στὰ πόδια μας.

Καμμιά τέχνη δὲν ξεπερνᾷ τὴ φύσι! αὐτὴ και μόνη κρατεῖ τὰ πρωτεῖα, αὐτὴ κρατεῖ τὰ σκήπτρα, γιατί εἶναι γεμάτη ἀγνή ἀφέλεια, γεμάτη φυσικὴ χάρι, γε-μάτη θεϊκὸ χέρι, τὸ πὺς καλλιτεχνικὸ, τὸ πὺς ἀπέ-ραντο, τὸ πὺς ἀπείρως θαυματοργό, τὸ αἰώνια ἀσυναγώνιστο. Αὐτὰ φρονεῖ ἐκεῖνος πὺς ἡ φύσις μι-λεῖ στην καρδιά του!

Κάναμε ἀκόμη λιγάκι δρόμο και φθάσαμε. στις Πόρτες, περάσαμε δηλαδὴ ἀνάμεσα σὲ δυὸ χονδρούς, χαμηλοὺς ὀρθοὺς βράχους. Οἱ ἀγωγιάτες, πὺς μᾶς κάνανε και τοὺς ξεναγούς, μᾶς εἶπαν, πὺς στις Πόρ-τες εἶχαν κατεβῇ στὸ εἴκοσι ἕνα, στην ἐπανάστασι, οἱ Ἕλληνες ἀπ' τὰ ὄρεινὰ ἐκεῖνα μέρη κι' ἐμπόδισαν τοὺς Τούρκους να πατήσουν τὰ χωριά τους. Πέρα πέρα, ψηλά, στὸ πὺς ἀπόκρημνο μέρος τοῦ βουνοῦ, μᾶς δείξαμε μιὰ σπηλιά και μᾶς εἶπαν πὺς εἶναι τάχα γεμάτη θησαυροὺς κρυμμένους ἀπ' τοὺς Ἕλλη-νας γιὰ να μὴ τοὺς ἀρπάξουν οἱ Τούρκοι! μὰ ἀνθρώ-που πόδι δὲν μπορεῖ να σκαρφαλῶσῃ ἐκεῖ ἀπάνω.

Τραβοῦμε ἀκόμη ἀρκετὰ και ἀρχίζομε ἀπὸ μακρὴνὰ να διακρίνωμε πρὸς τὰ δεξιὰ μας τὸ ποτάμι, τὸν Κρᾶθι, και σὲ λίγο ἀκόμη τις δυὸ λίμνες, πὺς ἐδῶ και λίγα χρόνια, ἀπὸ μιὰ καθίζησι κι' ἕνα φοβερὸ σεισμό, πὺς ἕνας πελώριος βράχος κόπηκε ἀπ' τὸ βουνὸ και κα-τρακύλησε ὡς τὸ ποτάμι, τοῦ ἔφραξε τὸ δρόμο, κι' ἔτσι σχηματισθῇκε αὐτὲς οἱ λίμνες σ' ἐκεῖνο τὸ μέρος. Ὁ Κρᾶθις ποταμὸς, ὕστερα ἀπὸ κάμποσο καιρό, ἀνοῖξε δίοδο ἀπ' τὸ βράχο, πέρασε ἀπ' τὴν μιὰ στην ἄλλη λίμνη και τράβηξε τὸ δρόμο του.

Ὅσο προχωροῦμε, τόσο ὁ ἐνθουσιασμός μας αὐ-ξάνει, τόσο μὲν ἐκστατικὴ με τὸ θέαμα πὺς πα-ρουσιάζεται στὰ μάτια μου. Περνοῦμε ἀνάμεσα σὲ βουνά, προχωροῦμε ἀναβαίνοντας και κατεβαίνοντας διάφορες κατάφυτες κοιλάδες. Μιὰ ἀπ' αὐτὲς εἶναι καθ' ἑαυτὸ ὄνειρο! Πελώρια πλατάνια τὴν σκεπάζουν και γάργαρα νερά τὴν διατρέχουν. Θροῖζουν τὰ φύλλα τῶν πλατανίων ἀπὸ μιὰ ἐλαφριά αἰῖρα και φλοισβί-ζουν τὰ νερά πὺς κυλοῦν στὰ πόδια μας κι' ἔτσι συν-τελεῖται, μαζὺ με τὰ κουδουνάρια τῶν ζῶων μας, ἡ πὺς γλυκεῖα, ἡ πὺς ἀρμονικὴ, ἡ πὺς ὄνειρώδης συ-γανὴ μουσικὴ, πὺς σε κάνει να φοβᾶσαι και τὸν θαυ-μασμό σου ἀκόμα να ἐκφράσῃς δυνατὰ, μήπως και ταράξῃς τὴ θεϊκὴ ἐκείνη ἀρμονία.

Προχωροῦμε ἀκόμη πὺς κάτω, και, τότε παρουσιά-ζεται στὰ μάτια μας τὸ πὺς γραφικὸ θέαμα πὺς μπορεῖ κανεὶς να φαντασθῇ! στη μαγευτικὴ ἐκείνη τοποθεσία μᾶς προβάλλεται ἕνας ζωντανὸς κινηματο-γραφὸς πὺς ὀθόνη εἶχε τὴν καταπράσινη πλαγιά τοῦ βουνοῦ και πρόσωπα, ὄχι σκιές, ὄχι ἄψυχα ὄντα, ἀλλὰ κορίτσια, κορίτσια νέα και ροδινα, κορίτσια με μαυροκοκκινισμένα μάγουλα, κορίτσια μ' ἀνεμισμένα μαλλιά, κορίτσια πὺς τὸ καθ' ἕνα, γελαστὸ και σφρι-γγηλὸ, κρατοῦσε στὸ χέρι ἕνα σταμνί, ἕνα τειχεῖ, ἕνα δοχεῖο γεμάτο νερό, και ἀνέβαιναν ἡ μιὰ πίσω ἀπ' τὴν ἄλλη, ἀνέβαιναν σὰν ἀρχαῖα πομπὴ τὴν καταπράσινη

ἐκείνη ἀνηφορία με γέλοια, φωνές, εὐθυμία φυσικὴ κι' ἀπροσποίητη. Παραμερίσανε οἱ νεράιδες ἐκεῖνες και σκορπισθήκανε ἐδῶ κι' ἐκεῖ γιὰ να κατηφορίσῃ ἡ δικὴ μας σοβαρὴ πομπὴ! χαιρετηθήκαμε και μάθαμε πὺς εἶχαν κατέβει ἀπὸ ἕνα χωριουδάκι ἐκεῖ κοντὰ, τὸ Ἀγρίθι, ὅπου παραθερίζανε ἀπὸ διάφορες πολι-τεῖες, να γεμίσουν τὰ σταμνιά τοὺς νερό. Τὶ θαυμά-σιο πῖνακα θὰ μπορούσε να κἀνῃ ἕνας ζωγράφος, ἀν ἔβλεπε αὐτὸ τὸ ζωντανὸ κάδρο, τὶ ποίημα ἔσοχο ἕνας ποιητής, ἕνας Κρυστάλλης! Ἐγὼ λυπήθηκα ἐκείνη τὴ στιγμῇ πὺς δὲν ἤμουν οὔτε τὸ ἕνα οὔτε τὸ ἄλλο, ἀλλὰ χάρηκα πὺς τὰ μάτια μου εἶδανε τὸ βουνίσιο ἐκεῖνο ὄραμα. τὸ γεμάτο χάρι, νιάτα, δροσιά, εὐθυμία!

Χάθηκε γλήγορα αὐτὴ ἡ ὀπτασία ἀπ' τὰ μάτια μας, γιατί τώρα τραβοῦσαμε ἄλλο ἀνήφορο, κοντοζυγώ-ναμε πειὰ στὸ Σόλο. Στὸ στρίψιμο μάλιστα μιὰς κορ-δέλλας πρόβαλε ἀπὸ μακρὴνὰ τὸ χωριουδάκι με τὰ λίγα σπιτάκια του, τὰ φυτρωμένα ἐδῶ κι' ἐκεῖ ἀνά-μεσα σὲ δάσος ἀπὸ διάφορα δένδρα. Ἀρχίζει τότε ὁ χαιρετισμός τοῦ γνώριμου χωριοῦ ἀπὸ ἀγωγιάτες και ταξειδι-τες και ἀντιχοῦν τὰ γύρω βουνὰ ἀπ' τῆς φω-νές μας ἀ... ἀ... ἐυχόμαστε ὦ... ὦ... πὺς τις ἐπανελάμβανε ζωηρὰ ἡ ἡχώ τοῦ μέρους ἐκείνου.

Κατεβαίνομε πάλι μιὰ κατηφορία και φθάνομε σ' ἕνα νερόμυλο, ἀνάμεσα σὲ πελώρια πλατάνια, ἀνάμεσα σὲ ὀργιάζουσα βλάστησι και σὲ νερά ἐδῶ, νερά ἐκεῖ, νερά παντοῦ, πὺς χάνεις τὸ νοῦ σου. Μόλις στρίψαμε γιὰ να περάσωμε στὸ πῖσω μέρος τοῦ μυλῶ, ἀκούμε μιὰ βοή κι' εὐθύς τὰ μάτια μας πέφτουν σ' ἕνα ὀρ-μητικὸ καταρράχτη πὺς με τ' ἀσημένια του ἀπ' τὸν ἀφρὸ νερά, ξεχύνονταν κάτω με ὀρεγὴ και σ' ἔκανε να σταματῇς αὐτόρημητα και να μένης με ἀνοιχτὸ τὸ στόμα ἐμπρὸς στὸ θαυμάσιο ἐκεῖνο ἀγροτικὸ θέαμα τοῦ μικροῦ καταρράχτου. Ἀξέχαστα θεάματα! τί δροσιά χύσατε στην πολυβασανισμένη ψυχὴ μου!

(Ἀκολουθεῖ)

ΔΩΡΑ ΓΕΩΡΓΙΟΥ

ΕΛΕΝΗ ΠΟΛΙΤΑΚΗ

Τὴν 1 Ὀκτωβρίου ἐκηδεύθη ἡ Ἑλένη Πολιτάκη. Πολλὲς γυναῖκες ὀργανώσεις θρηνοῦν μιὰ ἀκούραστη και πολύτιμη συνεργάτρια. Τὸ Πατριωτικὸν Ἰδρυμα τοῦ ὁποίου ἐπὶ 15ετίαν και πλέον ὑπῆρξε μέλος τοῦ Συμβουλίου, γραμματεὺς τοῦ Τμήματος Πτωχῶν, μέλος τῶν Παιδικῶν ἔσοχων, και τελευταίως Πρόε-δρος τοῦ Τμήματος Ἀσθενῶν Βρεφῶν, ἡ Ἐθνικὴ Στέγη τῆς ὁποίας ὑπῆρξε μιὰ ἐκ τῶν ιδρυτριῶν, ὁ Σύνδεσμος Παιδικῶν Κινηματογράφων και τόσα ἄλλα σωματεῖα φιλανθρωπικῆς δράσεως. Ἐνθέρμως φεμι-νίστρια ἡ Ἑλένη Πολιτάκη ἦτο μιὰ ἐκ τῶν ιδρυ-τριῶν τοῦ Συνδέσμου γιὰ τὰ Δικαιώματα τῆς Γυναί-κας. Ἐπὶ πλέον διη-θνε ἐπὶ πᾶσι ἔτη τὸ περιοδι-κὸν «Ἀγροτικὴ Ζωή», ἕνα ἀπὸ τὰ πλέον διαδεδο-μένα εἰς τὴν ἱπαιθρον χώραν περιοδικὰ. Ἡ «Ἑλλη-νίς» συλλυπεῖται θερμὰ τὴν οἰκογένειάν της.

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΣΤΗΛΗ

Ο ANNIBAS ΠΡΟ ΤΩΝ ΠΥΛΩΝ ΤΟΥ ΡΟΒ. SCHERWOOD

“Υστερα από τόση άτυχία στην έκλογ’ του ...λο-
καιρινοῦ ρεπερτορίου, ὁ θίασος Μαρίκας-Κυβέλης
άνέβασε ἐπὶ τέλους ἓνα ἔργο ἀπὸ τὰ πρῶτα διαφέροντα
τῆς σύγχρονης θεατρικῆ παραγωγῆς, τὸν «Ἀννίβα
πρὸ τῶν Πυλῶν», τοῦ ἀμερικανοῦ συγγραφέα Ro-
bert Scherwood.

Ὁ Scherwood, φανερά ἐπηρεασμένος ἀπὸ τὸν
Μπέρναρντ Σὼ, καὶ μι-
μητὴς του σὲ ὀρι-
σμένα σημεῖα, ἔχει ἐ-
κπονομαστῆ «Σὼ τῆς
Ἀμερικῆς». Παρ’ ὅλη
ὅμως τὴν ἐπιρροή, ἡ
προσωπικότης καὶ ἡ
πρωτοτυπία τοῦ R.
Scherwood ἀναβλύ-
ζουσι ἐκ τῆς ἀναβλύ-
ζουσας στιγμῆς τοῦ
ἔργου. Ἡ κοινωνικὴ σάτυ-
ρὸς τοῦ δὲ φθίνει βε-
βαίως τὴν ἰσχυρὰ κα-
υστικότητα τοῦ με-
γάλου δασκάλου του,
ὅπως τὴν χαρακτη-
ρίζει ἀγγλοσαξωνικὸ
χούμορ. αὐθορμητι-

Η Κ. ΚΥΒΕΛΗ

σμός, ἔξυπνος διάλογος γοργός, καὶ σκηνικὴ οἰκονο-
μία ἐπιτήδεια.

Δὲν εἶνε χωρὶς ἐλαττώματα τὸ ἔργο αὐτό, δὲν εἶνε
ἀπληλαγμένο ἀπὸ ἀμερικανικοὺς ρωμαντισμοὺς ἀμ-
φιβολῆς ποιότητος. Ἡ φιλοσοφικὴ διάθεσις, καὶ τὸ
ἀντιπολεμικὸ κήρυγμα ποὺ ἀπηχεῖ γνωστὴ χιλιόε-
κωμένης ἀλήθειας δὲ βρῖσκουν τὴν πρέπουσα βα-
ρύτητα γιὰ νὰ ἐκφρασθοῦν. Ὅμως ἡ ἀξία τοῦ ἔρ-
γου δὲν συνίσταται στὸ ἠθικὸ καὶ φιλοσοφικὸ του πε-
ριεχόμενο, ἀλλὰ στὴ λαμπρὴ τεχνικὴ, στὴν ἔξυπ-
νότητα τῆς σάτυρας, καὶ στὴν ἐπιτυχεῖ διαγραφὴ τῶν τύπων.
Ὅλα αὐτὰ φτάνουν πολλὰς στιγμὰς σὲ τελειότητα
ποῦ δικαιώνει τὴν ἐπιτυχία τοῦ Scherwood στὸ διε-
θνὲς κοινόν. Στὸν «Ἀννίβα πρὸ τῶν Πυλῶν», ἡ μάλ-
λον «Στὴν ὁδὸ τῆς Ρώμης» ὅπως εἶναι πραγμ-
ατικὸς ὁ τίτλος, ὁ συγγραφεὺς πῆρε γιὰ θέμα τὴν ἱστορικὴ
ὑποχώρησι τοῦ νικητῆ Ἀννίβα μπρὸς τοὺς Ρωμαῖκούς
Πύλους. Ἡ ἱστορία, παρ’ ὅλες τὶς προϋποθέσεις τῆς,
δὲ δικαιολογεῖ θετικὰ τὴν ὑποχώρησι τοῦ Καρχηδό-
νιου στρατηλάτη, τοῦ ἀνθρώπου ποὺ περπάτησε «πε-
ρισσότερο ἀπὸ τρεῖς χιλιάδες μίλια», ποὺ ἀψήφησε
χειμαρρῶδη ποτάμια, ποὺ διέσχισε μὲ τὴν στρατείαν
καὶ τοὺς ἐλέφαντές του τὶς πανύψηλες χιονοσκεπέ-
στες Ἀλπεις γιὰ νὰ κατακτήσῃ τὴν Ρώμην, καὶ στὸ

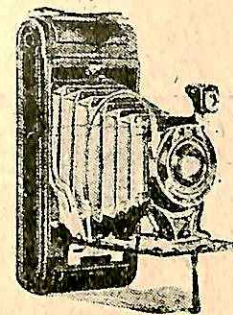
τέλος ἀρκέστηκε νὰ ρίψῃ ἓνα βέλος σὲ μιὰ ἀπ’ τὶς
Πύλους τῆς, καὶ νὰ ὑποχωρήσῃ ἀπ’ τὴν πόλιν στὴν
ὁποία ἀντήχοι ἔσονται ἀπειλητικὰ τὰ «Hannibal ante por-
tas». Ὁ Scherwood αὐθαίρετα καὶ χαριτωμένα
πλάθει τὸ μῦθον πῶς μιὰ γυναῖκα, μιὰ Ἑλληνίδα ποὺ
συγκεντρώνει ὅλα τὰ χαρίσματα τοῦ νοῦ καὶ τῆς μορ-
φῆς, πείθει τὸν Ἀννίβα νὰ ὑποχωρήσῃ, μὲ τὸ νὰ τοῦ
μᾶθῃ πρὸς μίτια καὶ ριχτὴ σημασία ἔχουν αἱ πολε-
μικὲς ἐπιτυχίες μπρὸς τὴν μεγάλην κατάκτησιν τῆς χα-
ρᾶς στὴ ζωὴ. Δημιουργεῖ ἐπίσης τύπους ποὺ τὸν βο-
θοῦν ν’ ἀπληχίσῃ παλαιὰ καὶ σύγχρονα ἰδανικά, νὰ
διακωμωδίσῃ ἀρχαῖες καὶ νέες κοινωνικὰς γελοιότη-
τες μέσα στὸ ἐπιφανειακὸ ἱστορικὸ πλαίσιο τοῦ ἔρ-
γου. Ἡ ἐκτέλεσις ἐνδιαφέρουσα ὅσο καὶ τὸ ἔργο. Ἡ
κ. Κυβέλη ἐδέσποσε μὲ τὴν ὁμορφίαν τῆς τέχνης τῆς,
τῆς ἐμφανιστικῆς, καὶ τῶν ὀραυμάτων κοσμοπο-
λιτικῆς. Ἡ κ. Κοτοπούλη καὶ ὁ κ. Λογοθετίδης θὰ
ἦσαν συμφωνότεροι μὲ τὶς ἀπαιτήσεις τοῦ λεπτοῦ
χιούμορ, ἂν ἔδιναν περισσότερη κομικὴ σόβαροφά-
νεια, καὶ λιγώτερη μπουφόνικη κομικότητα στοὺς
τύπους τῆς Ρωμαίας πατρικίας καὶ τοῦ δικτάτορα.
Ὁ κ. Μυράτ, ἂν ἐφρόντιζε νὰ νῆται ὡς τσαλακωμέ-
νος, καὶ λιγότερο νέος καὶ ὠραίος, θὰ ἔδινε πρὸ ἐν-
διαφέροντος ἀποελέσματα στὴ φιλότιμη προσπά-
θειά του. Ὁ κ. Γαβριηλίδης, Γιαννίδης καὶ Τσαγα-
νέας στοὺς ἐπεισοδιακοὺς ρόλους τοὺς καλοὶ, καθὼς
καὶ ὁ κ. Παπᾶς ποὺ μὲ τὴν νέα του ἐμφάνισιν προσέ-
θεσε μιὰ ἀκόμα ἐπιτυχία στὸ ἐνεργητικόν του.

Κάθε ἐργασία νέου καλλιτέχνη ποὺ φέρνει τὴν
σφραγίδα τῆς εὐσυνείδητης καὶ θερμῆς προσπάθειας
ἀξίζει κατὰ προσοχὴν. Ἡ ἐμφάνισις τοῦ νέου σκηνο-
γράφου κ. Δοξιάδη ἀφίνει πολλὰς ἐλπίδας γιὰ μελ-
λοντικὴν ἐξέλιξιν. Ἐπίσης οἱ νέοι ἠθοποιοὶ δ. Τζέννη
Περδου καὶ ὁ κ. Κρίτας γνωστὸς ἀπὸ τὴν ἐπιτυχεῖ
ἐμφάνισιν τοῦ «Διθύραμβου» τοῦ κ. Σικελιανοῦ—
ἄφησαν μὲ τὸ εὐσυνείδητο παῖξίμόν τους, καὶ μὲ τὴν
γεμάτην ὁμορφάνη ἐμφάνισιν τοὺς μὴν ἐντύπωσιν
καλὴν.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ Ι. ΚΑΚΟΥΡΗ

Σημ. «Ἑλληνίδος». Ἡ ἔλλειψις χώρου μᾶς ἀναγκά-
ζει δυστυχῶς ν’ ἀναβάλωμε τὴν κριτικὴν τοῦ
«Ἰούδα» γιὰ τὸ προσεχές τεῦχος.

Παρακαλοῦνται θερμῶς αἱ συνδρο-
μήτριαι τῶν Ἀθηνῶν, τῶν ἐπαρχιῶν
καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ νὰ μᾶς ἐμβάσουν
τὴν συνδρομὴν των, γιατί ἔτσι ὑπο-
στηρίζουν τὸ ἔργον μας.

Η ΕΠΟΧΗ ΤΩΝ ΔΩΡΩΝ ΠΛΗΣΙΑΖΕΙ

Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ σκεφθῆτε
τί θὰ προσφέρετε! Μιὰ φωτο-
γραφικὴ μηχανή, θὰ εὐχαριστήσῃ
καὶ τὸ δυσκολώτερον γούστο.

Διαθέτομεν τὴν πλουσιωτέραν
συλλογὴν ἀπὸ Δρχ. 85 καὶ ἄνω.

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΕΙΔΩΝ

Δ. Ι. ΚΑΝΔΡΕΒΙΩΤΗ

ΟΔΟΣ ΕΡΜΟΥ 5Α

(ΠΛΗΘΙΟΝ ΠΛΑΤΕΙΑΣ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ)

ΠΡΙΝ ΓΕΝΝΗΘΗ ΤΟ ΠΑΙΔΙ

Τὸ νέον βιβλιάριον τοῦ GLAXO πραγ-
ματευόμενον περὶ τῆς ζωῆς τῆς γυναι-
κὸς κατὰ τὴν περίοδον τῆς ἐγκυμο-
σύνης παρέχεται δωρεὰν παρὰ τῶν
ἀντιπροσώπων

ΣΤΑΜ. ΧΑΡΒΑΛΙΑΣ Α.Ε.

ΜΕΝΑΝΔΡΟΥ 52 - ΑΘΗΝΑΙ

Ταχυδρομικῶς ἀποστέλλεται ἔναντι
λήψεως γραμματοσήμου τριῶν δραχμῶν.

Ἡ μοντέρνα Εὔα...

...δὲν παρουσιάζει πλέον ὡς πει-
ρασμὸν ἓν ἀπλοῦν μῆλον, ἀλλὰ
ἓνα δροσερόν καὶ γοητευτικόν
πρόσωπον, τοῦ ὁποῖου ἡ ἐπίδε-
ρμις ἀναδεικνύεται ὑπέροχα μὲ τὴν
δαυμασίαν ΠΟΥΔΡΑΝ ΦΟΡΒΙΛ.

Ζητεῖτε τὴν πούδραν ΦΟΡΒΙΛ
ἀρωματισμένην μὲ τὸ μεδυστικόν
ἄρωμα 5 FLEURS τοῦ FORVIL.

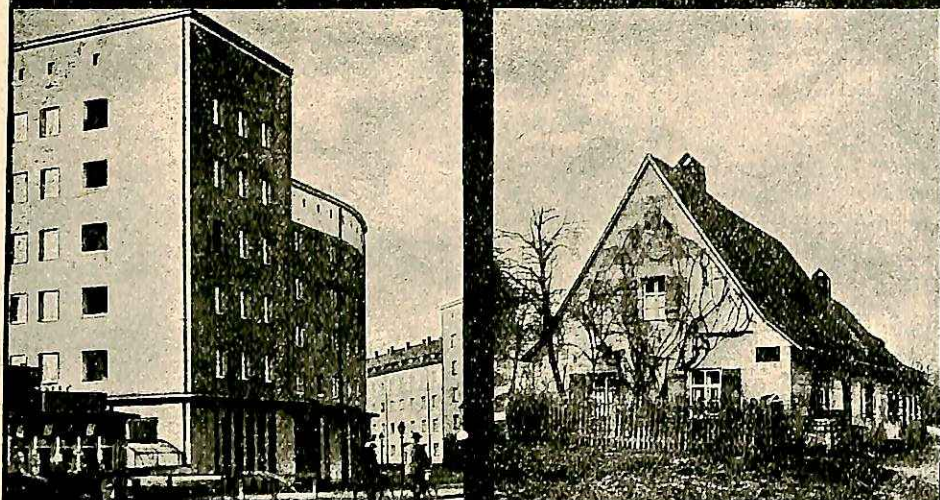
Γεν. Ἀντιπρ. καθ’ ὅλην τὴν Ἑλλάδα:

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΘΕΟΧΑΡΗΣ

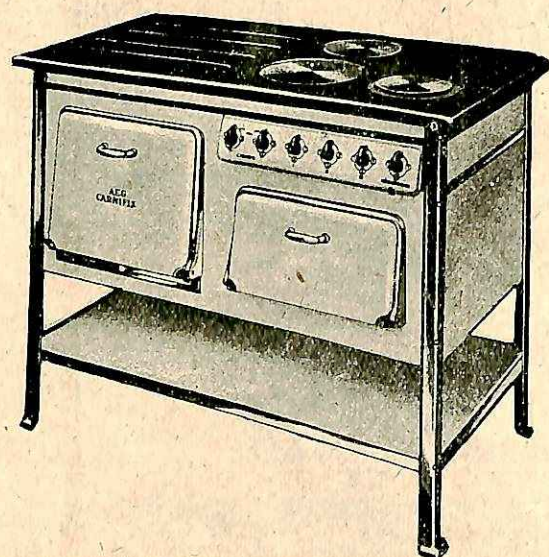
ΑΙΟΛΟΥ 31 — ΤΗΛΕΦ. 25-202

ΜΕΤΑΞΕΥΤΑ “ΧΡΥΣΑΛΛΙΔΟΣ”

ΣΕ ΚΑΘΕ ΣΠΙΤΙ

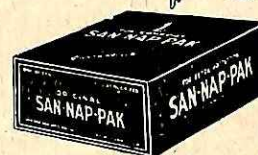
ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΜΑΓΕΙΡΕΙΑ

AEG

ΕΙΝ ΧΡΗΣΕΙ ΕΙΣ ΤΑ
ΚΥΡΙΩΤΕΡΑ
ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ

Διατην Μοντέρνα
Γυναίκα

Όρας
όλοκληρους
προσδέτου
προφυλάξεως

ΑΠΟΡΡΟΦΗΤΙΚΑ
ΔΙΑΤΗΛΑΣΙΜΑ
ΑΟΡΑΤΑ

SAN-NAP-PAK

• Τα "ΣΑΝ-ΝΑΠ-ΠΑΚ,, είνε καταμμήνιος επίδεσμος άσυναγώνιστος. Υγιεινολομικώς άγνότατος. Άσύγκριτος δια την άπορροφητικότητά του. Είναι κατασκευασμένος με έμπειρίαν και τόσην προσοχήν δια την γυναίκα ποϋ ένδιαφέρεται δια την γενικήν της εμφάνισιν. Μαλακώτατος και διαπλάσιμος ως αν ήτο επί παραγγελία Τα "ΣΑΝ-ΝΑΠ-ΠΑΚ,, έμπεποτισμένα εις άντισηπτικά φάρμακα είνε καθαρώτατα και παρέχουν την έγγύησιν μιās άπολύτου ύγιεινής προφυλάξεως.

• Αι "ΣΑΝΝΕΤΕΣ,, είνε χάρτινα μανδήλια, μαλακά και άπορροφητικώτατα κατάλληλα δια τὸ σφόγγισμα τοϋ προσώπου από κρέμες, ποϋδρες, ρούζ. Άπαραίτητα δια κάθε Κυρίαν. Βοηθητικώτατα δια τὸ συνάχι διότι άπορριπτόμενα δέν μεταδίδουν τὰ μικρόβια. Έρχονται εις ώραιότατα κυτία.

ΤΙΜΑΙ:

ΣΑΝ-ΝΑΠ-ΠΑΚ:	κυτίον τών 12 δρχ.	45 —
	» » 6 »	25 —
ΣΑΝΝΕΤΕΣ:	κυτίον τών 200 δρχ.	50 —
	» » 90 »	25 —

Πωλούνται εις όλα τὰ Φαρμακεία, πολλά καταστήματα και εις τὰ Πρατήρια
«Σ.Ε.Χ.» Όδός Πανεπιστημίου 5.

ΓΕΝΙΚΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΑΙΓΥΠΤΟΝ ΚΑΙ ΤΑ ΒΑΛΚΑΝΙΑ
Β. Σ. ΒΕΛΙΣΣΑΡΑΤΟΣ
ΓΡΑΦΕΙΑ: ΜΕΓΑΡΟΝ ΛΑΪΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΑΡΙΘ. 37
ΑΠΟΘΗΚΗ: ΟΔΟΣ ΟΜΗΡΟΥ 38

ΓΑΛΑ ΒΛΑΧΑΣ

ΠΡΟΪΟΝ
ΝΕΣΤΛΕ

Εκπαιδευτικά νέα

Με ιδιαίτερη ευχαρίστηση μάθαμε το διορισμό της κ. Άννας Γιαννοπούλου στη διεύθυνση του Άρσακειού. Οι ανάγκες του της είναι γνωστές καθώς και οι έλλειψεις του. Οι μαθήτριάς της την περιβάλλουν με σεβασμό και εμπιστοσύνη. Με τον ένθουσιασμό και την αγάπη προς τα γράμματα που την χαρακτηρίζουν, με την άκρα αυταπάραση που έχει δείξει παντού όπου εργάστηκε για την ελληνική παιδεία και για την ελληνική νεότητα, με τις ειδικές σπουδές που έχει κάμει στην Ευρώπη είναι αδύνατον να μην επιτύχη.

Άλλ' όποιος μιλεί για εκπαιδευτικές επιτυχίες στον τόπο μας πρέπει να λογαριάζει όχι τόσο τις δυσκολίες του έργου, τις αυτούσιες, τις αναπόσπαστες από τη φύση του, όσο εκείνες που προέρχονται απ' τις κυβερνήσεις, την πολιτική, τα διοικητικά συμβούλια, από παντού δηλαδή όπου οι ναρθηκοφόροι είναι πάμπολοι και ελάχιστοι οι Βάκχοι.

Και προκειμένου περί Άρσακειού, εκείνο που εκπλήττει είναι η τελεία έλλειψις γυναικών απ' το Διοικητικό του Συμβούλιο, ενώ η παρουσία των όχι μόνο είναι ένδεδειγμένη, αλλά και επιβάλλεται. Άλλα γι' αυτό δεν ξέρει κανείς αν πρέπει να ψέξει περισσότερο τους άνδρες που δεν κατάλαβαν την έπιτακτική ανάγκη της συνεργασίας, το γελοίο αυτής της απομονώσεως, ή τις ελληνίδες γυναίκες που αδιαφόρησαν όχι για τα δικαιώματα επί της παιδείας της, αλλά για τα καθήκοντά της απέναντι σ' αυτήν.

Και η ποιό κουτή γυναίκα θα μπορούσε να διαφωτίσει τον αρχιτέκτονα ως προς την απαραίτητη ανάγκη λουτρών σ' ένα παρθεναγωγείο. Τα douches δεν άρκοιεν παρά στους στρατώνες. Η έλλειψις έπισης αιδούσης για την καθημερινή συναναστροφή δασκαλισσών και παιδιών, ή για ώρες αναπαύσεως, ό κακός φωτισμός των διδακτηρίων, τα προϊστορικά θρανία όλα αυτά δείχνουν και επαγγελματική άγνοια αλλά και έλλειψιν ανθρώπινης στοργής απέναντι σ' εκείνες, που εκεί μέσα πρόκειται να βρουν και υγιεινούς όρους εργασίας και διαίτης και οικογενειακή ζωή.

Πάντως ως έλπίσωμεν ότι με τον διορισμό της κυρίας Γιαννοπούλου, που συμπλήρει με την χρησιμοποίηση του νεοκτίστου σχολείου, ανοίγεται νέα περίοδος δράσεως για όλο το διδάσκον προσωπικό. Θά ήταν λυπηρό τό άνοιγμα αυτό να περιοριστεί στο ένα τένισμα μόνο του φυσικού όριζοντος που απλώνεται τόσο άνετα στα μάτια, αν τα μάτια της ψυχής και του πνεύματος έμενον κλειστά.

Άλλά τη δράση αυτή την έμψυχωμένη που περιμένει η κοινωνία μας απ' τους δασκάλους, που τους μέμφεται άμα δεν την παρέχουν, δεν θά μπορούσε να την αποκτήσει παρά μόνο όταν οι δάσκαλοι αισθανθούν, ότι δεν είναι όργανα τυφλά, υπάκουα για λό-

γους οικονομικούς στους άναρμοδίους, μά ένσυνεδη-
τοι εργάται και διαρρυθμισταί της παιδείας μας.

Τό έργο της κ. Γιαννοπούλου είναι πολύ βαρύ και πολύ περίπλοκο. Η κοινία μας που συγκερνά κατά τρόπο άρκετά κωμικό τα τρωτά του σωβινισμού και τα τρωτά της ξενομανίας, χωρίς να ξέρη να διακρίνη τα στοιχεία που συγχωνεύονται άρμονικά και συγχρονίζον την παιδεία μας με τις νεώτερες άνάγκες, καταδίκασε στη συνείδηση των παιδιών μας τό ελληνικό σχολείο και τον έλληνα δάσκαλο. Και όμως ό δάσκαλος που διορίζεται, παύεται, έξευτελίζεται σύμφωνα με τα πολιτικά μας πάθη και πάντα για ύποκειμενικούς σκοπούς, κάποιο βέβαια ήθικό μάθημα —την έλλειψη άρχών και άξιοπρεπείας— θά άντλή άπ' τη κοινωνική και πολιτική μας ζωή και είναι αδύνατο να μη μεταφέρει τα ίδια ήθη και έθιμα στο σχολείο.

Άφηνω ποιά ότι τό κράτος εξακολουθεί να άγνοή την ύπαρξιν των ξένων γλωσσών, τη στιγμή που οι διάφορες προπαγάνδες, ό σνομπισμός και η ιδιωτική πρωτοβουλία τείνουν να μάς καταντήσουν ξενοφώνους. Και κρίνοντας απ' τη νεοβιβλωνία αυτή—(Ίδε προθήκες καταστημάτων, όνομασίες ξενοδοχείων και καφετειών, θεατρική και κοσμική κίνηση) προβλέπω ότι σέ λίγο τό Λεξικό της Ρωμείας: του Μισιρό θά τό διακρίνη ή άρχαιοπρέπεια και ότι απ' τη γλώσσα μας δεν θά μείνη παρά τό αλφάβητο για να γράφωμε τις ξένες γλώσσες που θά υίοθετήσωμε με ελληνικό στοιχείο.

Περιμένομε λοιπόν απ' τη γυναικεία πρωτοβουλία και θαρραλέοτητα να τραβήξη παλληκαρίσια τό δρόμο της, αντιδρώντας στον εκπαιδευτικό μας κυκεώνα και στη κοινωνική μας άρρυθμία για να δείξη πώς τό ελληνικό σχολείο μπορεί νάχη ήθικό περιεχόμενο και να μορφώνη συγχρόνως μυαλά ίσορροπημένα.

Αθήναι Σεπτέμβριος 1934

Π. ΛΑΣΚΑΡΙ

Σημ. «Ελληνίδος»

Η νέα διεύθυντρια του Άρσακειού Ψυχικού, Δ'ς Άννα Γ. Γιαννοπούλου, πτυχιούχος της φιλοσοφικής σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών και παιδαγωγικών σπουδών του Πανεπιστημίου Παρισιών, καταγομένη εκ Βαθυρρύακος του Βοσπόρου Κωνσταντινουπόλεως, ήρχισε την επαγγελματική της σταδιοδρομία εις τον υπόδουλον Έλληνισμόν, αναλαβούσα νεαρωτάτη την διεύθυνσιν Παρθεναγωγείων Έλληνικών κοινοτήτων Θράκης. Κατά τα έπίσημα πιστοποιητικά της ή Δ'ς Α. Γιαννοπούλου διηύθυνε τα παρθεναγωγεία εκείνα ευδοκίμωτα, έπιδείξασα ζήλον άκάματον περί την εκτέλεσιν των έθνικών και πνευματικών αυτής καθηκόντων, διαγωγήν άνεπίληπτον και αξιόζήλον, έπισπασαμένη δε την άμέριστον εκτίμησιν πάντων προσέκοιμσε τους άγλαωτέρους των καρπών. Εις την Θράκην, κατά την Βουλγαροκρατίαν, περιεφρούρησε πράγματι τα έθνικά εκπαιδευτικά συμφέροντά μας, εργαζομένη νυχθημερόν

πρός εξουδετέρωσιν της Βουλγαρικής προπαγάνδας, ἀνηφοῦσα τὰς ἀγρίας ἀπειλὰς αὐτῆς. Τὴν πραγματῶσιν τούτων, ἂν δὲν κατάρθωσαν νὰ διαφύγουν οἱ συνάδελφοί της, ἡ Δ'ς Ἀ. Γιαννοπούλου ὡς ἐκ θαύματος διέφυγεν. Ἐσπευσμένη πρόσκλησις αὐτῆς ὑπὸ τῆς Ἑθνικῆς Παιδαγωγοῦ, Κας Εὐθαλίας Ἀδάμ εἰς τὸ Ζάππειον Ἑθνικὸν Παρθενοναγογεῖον Κωνσταντινουπόλεως (ὅπου ἡ Δ'ς Α. Γ. εἶχε κάμει τὰς γυμνασιακὰς καὶ διδασκαλικὰς σπουδὰς της), ὡς ἐκ θαύματος τὴν ἔσωσε καὶ τῆς ἔδωκε τὴν εὐκαιρίαν ὅχι μόνον ν' ἀσκηθῇ εἰς τὸ παιδαγωγικὸν καὶ διδασκαλικὸν ἔργον ὑπὸ ἀρίστας συνθήκας, ἀλλὰ καὶ νὰ παιδευθῇ εἰς τὸ περιήρητον ἐκεῖνο ἐκπαιδευτήριον διὰ τὸς ἐν Εὐρώπῃ σπουδὰς της.

Εἰς τὴν Ἑλευθέραν Ἑλλάδα διωρίσθη τὸ πρῶτον μετὰ τὰς ἐν Γαλλίᾳ σπουδὰς της, ὡς διευθύνουσα καθηγήτρια τῆς παιδαγωγικῆς εἰς τὸ διδασκαλεῖον θηλέων τῆς Φιλεκαπιδευτῆς Ἐταιρείας Λαρίσης. Ὁ Θεσσαλικὸς τύπος ἐπανειλημμένως ἐξῆρε «τὸ φωτισμένον παιδαγωγικὸν ἔργον καὶ τὴν βαθεῖαν συναίσθησιν τοῦ ὑψηλοῦ της προορισμοῦ... Μετατεθεῖσα εἰς τὸ διδασκαλεῖον Ἀθηνῶν τῆς αὐτῆς Ἐταιρείας, ἔλαβε μέρος τῇ 1925 εἰς τὸ α'. ἐκπαιδευτικὸν ταξίδιον τῶν Ἑλλήνων παιδαγωγῶν εἰς Ἑλβετίαν. Παρακληθεῖσα τότε ὑπὸ τῶν συναδέλφων της, ὅπως καταθέσῃ ἀπὸ μέρους τῶν δάφνινον στέφανον εἰς τὸ ἄγαλμα τοῦ Pestalozzi εἰς Yverdon, ἀπηύθυνε πρὸς τὸν Μεγάλον Παιδαγωγὸν προσφώνησιν, ἡ ὁποία δημοσιευθεῖσα εἰς τὰς Ἑλβετικὰς ἐφημερίδας, ἐνεποίησεν τοιαύτην ἐντύπωσιν, ὥστε ὅταν τὸ μεταπροσεχὲς ἔτος ἐωρτάσθῃ ἡ 100ετηρίς τοῦ Pestalozzi εἰς Ἑλβετίαν, ἡ ἐπὶ τούτῳ ἐντεταλμένη Ἑλβετικὴ ἐπιτροπεία, μετὰ τῶν ὀλίγων ξένων παιδαγωγῶν, ἀπένειμεν εἰς τὴν Δ'ς Γιαννοπούλου μεγάλην ἀνάγλυφον εἰκόνα τοῦ Pestalozzi, εἰς ἔνδειξιν τιμῆς πρὸς αὐτήν. Τὸ ἀναμνηστικὸν τοῦτο ἀνάγλυφον, θεωρήσασα ἡ Δ'ς Γιαννοπούλου ὅτι ἀνήκει εἰς τὰς παιδαγωγικὰς προσπάθειας τῶν διδασκαλείων τῆς Φιλ. Ἐταιρείας, ἐδώρησεν εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις Ἀρσάκειον διδασκαλεῖον, ὅπου καὶ εἶναι ἀνηρτημένον. Ἐπιστολὴ πρὸς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ προέδρου τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ ἐκεῖνου ταξιδίου Κου Κ. Μελά, συνέχαιρε τὸ Δ. Σ. τῆς Φιλ. Ἐταιρείας διὰ τὴν ἐκλεκτὴν παιδαγωγόν. Ὡς καθηγήτρια τῶν Παιδαγωγικῶν τοῦ διδασκαλείου Ἀθηνῶν ἡ Δ'ς Α. Γιαννοπούλου εἶναι γνωστὴ εἰς τὸν κύκλον τῶν γονέων Ἀθηνῶν, ἰδιαίτητα διὰ τοὺς ἀγῶνάς της ὑπὲρ τῆς τελειοτέρας μορφώσεως τῶν Ἑλληνίδων διδασκαλισσῶν.

Τιμητικὸς ὑπηρεσίας, δείγματα ἐκτιμήσεως ἀπὸ μέρους τῆς Ἑλληνικῆς πολιτείας καὶ κοινωνίας τῆς ἀνετέθησαν ἐπανειλημμένως. Ἐκ τούτων ἀναφέρονται. Τὸ 1923 ὁ Ἑλλ. Ἐρυθρὸς Σταυρὸς τὴν προσέκαλεσε νὰ λάβῃ μέρος εἰς σειρὰν ὁμιλιῶν, τὰς ὁποίας ὠργάνωσεν ὑπὲρ τῶν ἀποφοιτῶν ἀδελφῶν τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ. Τὸ 1925 προσεκλήθη ὑπὸ τοῦ

Ὑπουργείου Παιδείας εἰς Ὑπουργικὰ Ἐκπαιδευτικὰ Συμβούλια. Τὸ 1929 ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Συνδέσμου τῶν Ἑλληνίδων Ἐπιστημόνων ὡς ἀντιπρόσωλός των εἰς τὸ Πολιτικὸν Γραφεῖον τοῦ Πρωθυπουργοῦ πρὸς συνεργασίαν διὰ τὴν ἰδρύσιν γραφείου Ἐκπαιδευτικοῦ κινήματογράφου ἐν Ἑλλάδι. Τὸ αὐτὸ ἔτος, τῇ συστάσει τῆς Ἑλληνικῆς πολιτείας τὸ Institut international éducatif, ὄργανον τῆς Κ. Τ. Ε. ἐξήτησε καὶ ἔλαβε συνεργασίαν τῆς Δίδος Α. Γ. διὰ τὸ διεθνὲς περιοδικὸν του. Τὸ 1930 προσεκλήθη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν νὰ δώσῃ συνεργασίαν εἰς τὴν ἐν Ἀμβέρῃ ἐκδοδομένην κοινωνικὴν ἐπιθεώρησιν «Ecole de service social» κτλ. τῆς Δ'ς Bauss.

Ἡ Δ'ς Α. Γ. ἐκτὸς τῆς Γαλλίας καὶ Ἑλβετίας ἐπεσεκλήθη καὶ τὰ σχολεῖα τοῦ Βελγίου καὶ Ἰταλίας ὅπου ἐμελέτησε τὰ παιδαγωγικὰ συστήματα Déeroly καὶ Montessori. Ἐκαμὲν ἐπανειλημμένως διαλέξεις καὶ ἐδημοσίευσεν πρωτοτύπους καὶ ἐν μεταφράσει παιδαγωγικὰς μελέτας.

Ἀναλαμβάνουσα ἤδη τὴν διεύθυνσιν τοῦ διδασκαλείου καὶ Ἀρσακείου Ψυχικοῦ ἔρχεται μετὰ ζήλον νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὴν Ἐταιρείαν εἰς τοὺς ἐντόνους ἀγῶνας τοὺς ὁποίους καταβάλλει πρὸς ὀργανικὴν ἐξέξιν τῶν ἐκπαιδευτικῶν ἰδανικῶν τῶν Ἀρσακείων καὶ θεραπείαν τῶν παιδαγωγικῶν ἀναγκῶν τῆς Ἑλληνικῆς Κοινωνίας, συμφώνως πρὸς τὰς Ἑλληνικὰς παραδόσεις καὶ βλέψεις καὶ τὰς ὑποδείξεις τῆς νεωτέρας παιδαγωγικῆς ἐπιστήμης.

ΣΤΗΛΗ ΚΙΝΗΣΕΩΣ ΕΘΝΙΚ. ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΝ ΤΜΗΜΑ

Ἀπὸ τὰς 12 Ὀκτωβρίου ἐ. ἔ. ἤρχισε νὰ λειτουργῇ καὶ ἐφέτος, ὁ Παιδαγωγικὸς Σταθμὸς τοῦ Ε.Σ.Ε. γιὰ τὰ ἀνώμαλα καὶ δύσκολα παιδιά, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Μωραΐτη.

Ἡ κίνησις εἶναι ἀρκετὰ ζωηρὴ καὶ οἱ συμπαθητικοὶ πελάται προσέρχονται μετὰ τοὺς γονεῖς των, οἱ ὅποιοι μετὰ ἐνδιαφέρον ἀκούουν τὰς ὁδηγίας καὶ συμβουλὰς τοῦ τοῦ δίδεται καὶ ἀπὸ τὴν πιστὴ ἐκτέλεσιν τῶν ὁποίων ἐξαρτᾶται καὶ ἡ ἰδικὴ των ἡσυχία. Ὁ καὶ ἡ ὁμαλὴ μελλοντικὴ ζωὴ τῶν παιδιῶν των. Ὁ Σταθμὸς εἰς ἀνοικτὸς ἐκάστην Παρασκευὴν ἀπὸ γευμα, ἀπὸ τὰς 4—6, πλὴν τῶν ἐορτῶν.

Παραλλήλως μετὰ τὸν Σταθμὸν, τὸ Ἐκπαιδευτικὸν τμήμα τοῦ Ε.Σ.Ε. πρόκειται νὰ ἐγκαινιάσῃ σειρὰν μαθημάτων Ἀτομικῆς Ψυχολογίας, μετὰ διδάσκοντα τὸν κ. Μωραΐτην. Τὰ μαθήματα ἰδιαίτως ἐνδιαφέροντα γιὰ τοὺς γονεῖς καὶ διδασκάλους, θ' ἀρχίσουν εἰς τὰς 16 Νοεμβρίου ἐ. ἔ. ἡμέραν Παρασκευὴν καὶ ὥραν 6½ μ. μ. εἰς τὰ γραφεῖα τοῦ Ε.Σ.Ε.

ΤΜΗΜΑ ΕΙΡΗΝΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΣ

Σὰν νὰ μὴ ἔφθαναν τόσα τραγικὰ γεγονότα, ποὺ ἀπὸ χρόνια τώρα ταράζουν τὸν κόσμον ὅλας ἡρον, ἤλθε τ' αὐτὰ νὰ προστεθῇ καὶ τὸ στυγερόν ἐγκλημα τῆς Μασσαλίας, ὡς κατακλίσ τοῦ μίσους καὶ τῆς ἡθικῆς πορώσεως, ποὺ βλέπομε νὰ κατακτᾷ ἔδαφος ἡμέρα μετὰ τὴν ἡμέρα, σὲ ὁμάδες καὶ άτομα.

Ὁ καταστροφικὸς πόλεμος, ποὺ ἄφησε πίσω του τόσα ὕλικά καὶ ἡθικά ἐρείπια, δὲν ἦτο ἀρκετὸς νὰ σφραγίσῃ λαοὺς καὶ κυβερνήτας καὶ νὰ τοὺς κἀνῃ νὰ συνέλθουν ἀπ' τὸν κατήφορον ποὺ ἀκολουθοῦν καὶ ποὺ ἀσφαλῶς ὁδηγεῖ εἰς τὴν ἀβυσσόν.

Καὶ ἂν, ἀνάμεσα εἰς τὴν παραξάλῃ τῶν ἀντεγκλήσεων καὶ τῆς κακῆς συνεννοήσεως μεταξὺ τῶν διαφόρων λαῶν, ξεχωρίσουν μερικὲς φωτεινὲς φυσιογνωμίας ἰδεολόγων οἱ ὁποῖοι ἐπιθυμοῦν νὰ εἰ ἡνεύσων τὸν κόσμον καὶ νὰ οὐκοπίσουν τὴν ἀγάπην καὶ τὴν ἡσυχίαν στὸν τυραννισμένο μας πλανήτη, χέρια δολοφόνων δὲν τοὺς ἀφίνουν νὰ πραγματοποιήσουν τοὺς ἀνθρωπιστικοὺς σκοποὺς των.

Ἐτσι, ἔπασαν θύματα τῶν ἀγῶν ἰδεῶν των, ὁ βασιλεὺς τῆς φιλικῆς μας γείτονος χώρας Ἀλέξανδρος καὶ ὁ ἐξέχων πολιτικὸς τῆς Γαλλίας καὶ ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν Λουδοβίκος Μπαρτοῦ.

Χαρακτηρισμὸς εἰς τὴν ἀθλία αὐτὴ πράξιν δὲν χωρεῖ κανένας. Εἶναι τόσο ἀποτρόπαιον τραγῶδες καὶ βάρβρο τὸ σύστημα τῆς ἐξαφανίσεως πολιτικῶν προσώπων μετὰ δολοφονίαν κατ' ἡν στιγμὴν εὐρίσκονται ἀσπλοὶ καὶ ἀνυπεράσπιστοι, ὥστε καθεὶ σκόλιον σματαμαζὶ μετὰ τὴν σκέψιν ποὺ ἀδυνατεῖ νὰ ἐκφραστῇ μπροστὰ εἰς τὴν κτηνωδίαν αὐτή.

Ὁ Μπαρτοῦ, μεγάλος φιλέλληνας, καταγόμενος ἀπὸ χωρικὴν γαλλικὴν (κοινογένειαν, πολὺ γρήγορα κατῳρίσθη, μετὰ τὴν ἐπιμέλειαν καὶ τὴν ἐξαιρετικὴν του ἰδιοφυΐαν ν' ἀνέλθῃ εἰς ἀνώτερα πολιτικὰ ὀξυώματα καὶ νὰ ὑπηρετήσῃ τὴν πατρίδα του τίμια καὶ πιστὰ.

Ἀκολουθῶν τὸ παράδειγμα τῶν μεγάλων συμπατριῶτου καὶ εἰρηνιστοῦ Μπαρτοῦ, ποὺ φαντάσθηκε μὴ Πανευρώπῃ εὐτυχισμένη, οὔτε στιγμὴ δὲν ἔπαυσε νὰ ἐργάζεται γιὰ τὴν πραγματοποίησιν καὶ ἐδραίωσιν τῆς εἰρήνης ἐπὶ τῇ γῇ, ῥαὶά μας ἡπεῖρον καὶ νὰ τὴν ἀπαλλάξῃ ἀν' ὅχι γιὰ πάντα ἀλλὰ γιὰ χρόνια πολλὰ ἀπὸ τὸν αἱματοκύλισμα.

Τὸ ὥραϊον αὐτὸ ὄνειρον διεκόπη δυστυχῶς ἀπὸ τομα ἀπὸ ἐνα παράφρονα ἐγκληματίαν.

Ἐκεῖνο ποὺ εὐχόμεθα, εἶναι ἡ τραγικὴ αὐτὴ πράξις, νὰ μὴ ἔχη γενικώτερον ἀντίκτυπον καὶ ἰσως εἰς τὴν φιλίαν μας γείτονα ἡ ὁποία τόσο πλὺ δοκιμάστηκε ἀπὸ τὸν ἀδικον θάνατον τοῦ λατρευτοῦ β' σ' ἑως τῆς.

ΔΩΡΑ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

ΤΜΗΜΑ ΥΓΙΕΙΝΗΣ

Σειρὰ (κύκλος) πέντε διαλέξεων περὶ ἀλκοολισμοῦ

Πρώτη Διάλεξις

11 Νοβρίου 1934 Αἴθουσα Παρνασσοῦ ὥρα 11 π. μ.

Ὁ ἀλκοολισμὸς ἐν Ἑλλάδι. — Ὁμιλητὴς ὁ κ. Σ. Βλαβιανός, Πρόεδρος τοῦ Ἰατρικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν.

Τι εἶναι ἀλκοολισμὸς; Πῶς γίνεται κανεὶ. ἀλκοολικός. Μορφαὶ ἀλκοολισμοῦ (ὀξὺς, χρόνιος, κοσμικός, ἀγροτικός). Ὑπάρχει ἀλκοολισμὸς ἐν Ἑλλάδι; Γνωμαὶ εἰδικῶν καὶ στατιστικαὶ Νοσοκομῶν, Ψυχιατρειῶν κτλ. Τι πίνει ὁ Ρωμηός; Κατανάλωσις οἴνου πνευματωδῶν ποτῶν ἐν Ἑλλάδι. Νομοθεσία.

Δευτέρα Διάλεξις

18 Νοβρίου 1934. Αἴθουσα Ἀρχ. Ἐταιρίας ὥρα 11 π. μ.

2) Οἶνον πνευματῶν καὶ οἶνον πνευματῶν ποτῶν ἀπὸ ὕγινης ἀπόψεως. Ὁμιλητὴς ὁ κ. Μ. Μωυσειδης.

Τι εἶναι τὸ οἶνον πνευματῶν; Ἐνέοργεια φυσιολογικὴ καὶ τοξικότης. Ἐπίδρασις ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου ὁργανισμοῦ. Εἶδη οἶνον πνευματωδῶν ποτῶν, Κρ. σί. μύτρα, οὔζο, ρακί, λικέρ, κοκτέιλ κτλ. Ἀξία ὕγινης, Βλάβαι.

Τρίτη Διάλεξις

2 Δεβρίου 1934. Αἴθουσα Παρνασσοῦ ὥρα 11 π. μ.

3) Οἱ κίνδυνοι τοῦ ἀλκοολισμοῦ διὰ τὸ ἄτομον καὶ τὴν οἰκογένειαν. Ὁμιλητὴς ὁ κ. Ν. Τσούχλος.

Νοσήματα ὀφειλόμενα εἰς τὸν ἀλκοολισμὸν. Ψυχολογία τοῦ μεθύσου. Ἡ σημασία τοῦ ἀλκοολισμοῦ διὰ τὴν κληρονομικότητα. Τέκνα ἀλκοολικῶν.

Τετάρτη Διάλεξις

9 Δεβρίου 1934. Αἴθουσα Ἀρχ. Ἐταιρίας ὥρα 11 π. μ.

4) Αἱ οἰκονομικαὶ καὶ ἐθνικαὶ συνέπειαι τοῦ ἀλκοολισμοῦ.

Ἐγκληματικότης. Ψυχοπάθεια, Ἀφροδισία, Πορνεία, Θηρομότης κτλ.

Πέμπτη Διάλεξις

16 Δεβρίου 1934. Αἴθουσα Ἀρχ. Ἐταιρίας ὥρα 11 π. μ.

5) Πῶς θὰ προφυλαχθῶμε ἀπὸ τὸν ἀλκοολισμὸν καὶ πῶς θὰ τὸν καταπολέμωμεν.

Προφύλαξις ἀτομικὴ καὶ γενικὴ Ἀντιαλκοολικὸς ἀγὼν. Μέτρα πρὸς καταπολέμωσιν. Ἀστυαλκοολικῶν. Σύνδεσμοι ἀντιαλκοολικοί. Προπαγάνδα, διδασκαλία, διαπαιδαγώγησις, Νομοθεσία.

ΤΜΗΜΑ ΨΗΦΟΥ

Συνεπεία τῶν ἐνεργειῶν τοῦ Τμήματος Γυναικείας ψήφου τοῦ Ε.Σ.Ε. ἡ Βουλὴ, κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 17 Ὀκτωβρίου 1934, ἐψηφίσεν εἰς β' ἀνάγνωσιν, τὸ ἄρθρον 91 τοῦ Νομοσχεδίου περὶ μεταρρυθμίσεων εἰς τὴν νομοθεσίαν περὶ Δήμων καὶ Κοινοτήτων, ἔχον οὕτω:

«Ἄρθρον 91ον.—Εἰς τὸ ἄρθρον 196 τοῦ Κώδικος τῆς Δημοτικῆς καὶ Κοινοτικῆς Νομοθεσίας, προστίθεται παράγραφος, 3η, ὡς ἐξῆς:

»Παράγραφος 3η: Διὰ Διατάγματος ἐφ' ἧς ἐκδιδόμενον τὸ δικαίωμα ψήφου τῶν γυναικῶν κατὰ τὰς δημοτικὰς καὶ κοινοτικὰς ἐκλογὰς δύναται νὰ ἐπεκταθῇ καὶ εἰς ὅσας συνεπλήρωσαν τὸ 25 ἔτος τῆς ἡλικίας τῶν γνωρίζουσιν δὲ ἀνάγνωσιν καὶ γραφήν.

»Παράγραφος 4η: Διὰ τοῦ αὐτοῦ ἡ ἐτέρου Διατάγματος ἐφ' ἧς ἐκδιδόμενον, εἰς τὰς αὐτὰς γυναῖκας, δύναται ν' ἀναγνωρισθῇ διὰ τὰς δημοτικὰς καὶ κοινοτικὰς ἐκλογὰς καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγεσθαι.

Τὸ Νομοσχέδιον σταλὲν εἰς τὴν Γερουσίαν, ἐλπίζεται ὅτι ἐντὸς ὀλίγου θὰ καταστῇ νόμος τοῦ Κράτους τοιοῦτοτρόπως δὲ θ' ἀναγνωρισθῇ καὶ εἰς τὴν Ἑλληνίδα τὸ δικαίωμα νὰ μεριμνήσῃ, κατὰ τρόπον ἀποτελεσματικώτερον, δι' ὅσα εἰς τοὺς Δήμους καὶ τὰς Κοινότητας ζήνουν εἰς τὴν ἀρμοδιότητά της.

Μιὰ μέρα στὴ κατασκήνωσι τῶν κοριτσιῶν
τῆς Ἀμερικανικῆς περιθάψεως τῆς Ἑγγύς Ἀνατολῆς

Μιά ζεστή ημέρα τοῦ Αὐγούστου εἶχα τὴν εὐτυχὴ ἔμπνευσι νὰ πάω μαζί μὲ μιὰ φίλη μου στὴ Βούλα, νὰ ἰδῶ τὴν κατασκήνωσι τῶν κοριτσιῶν τῆς Ἀμερικανικῆς περιθάλψεως τῆς Ἑγγύς Ἀνατολῆς.

«Όχι, ό άσπρη τών μάγων, αλλά οι όστέρες τής
 Άμερικανικής σημαίας πού ένκυμάτιζεν άδελφικά πλάι
 στην Έλληνική σημαία, μās έδειξαν τό μέρος όπου
 είχε στηθί «τό πράσινο χωριό», πού θά έδινε την

Με τα εργαζόμενα παιδιά στην Κατασκήνωση της Near East Foundation

ὑγεία, τὴν χαρὰ καὶ τὴν ἀνάπαυσι κατὰ τὴν διάρκεια
τοῦ καλοκαιριοῦ σὲ ἓνα σωρὸ κορίτσια κουρασμένα.

Και ἀλήθεια «πράσινο χωριό»! Όλα γύρω πράσινα, καταπράσινα. Τὰ πεύκα, τὸ τραπέζια, οἱ μπάγκοι, οἱ σκηνές, τὸ παβιγιόν καὶ τὸ μαγιὼ ἀκόμη τοῦ χαϊδεμένου μικροῦ τῆς κατασκηνώσεως τοῦ χαριτωμένου πενταετοῦς Γιαννάκη. Καὶ ἀνάμεσα στὴν τόση πρασινάδα λευκὲς ἀσβεστωμένες πέτρες, σχεδιάγραμμα ὁλόκληρο, ἐξημεῖωναν τοὺς δρόμους, τὸν περίβολον τῶν σκηνῶν, τὰ ὅρια τῆς κατασκηνώσεως.

Καὶ ἐνῶν ἔτσι ἀκολουθῶντας τὰ λευκὰ σημεῖα ἐπροχωροῦσαν πρὸς τὴν κατασκήνωσι, διεκρίνανεν ἕνα μπουκέτο πολύχρωμο σχηματισμένο ἀπὸ τὰ κορίτσια ποὺ ἦταν συγκεντρωμένα γιὰ φαγητὸ γύρω στὰ τραπέζια εἰς σχῆμα $\square$, κάτω ἀπὸ τὸν πράσινο θόλο τῆς δροσερᾶς καὶ χαρούμενης τραπεζαρίας των. Ἐνα πελώριο πεύκο μὲ κορμὸ ἴσιο καὶ ὑψηλό, φουντωτό, πυκνὸ, καιαπράσινο, ὑπερήφανα ἄπλωνε τὰ κλαδιὰ του

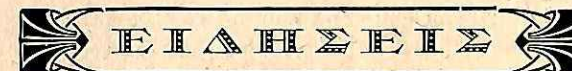
γύρω γύρω συμμετρικά, για να φιλοξενηί και να προστατευή στοργικά από τόν ήλιο, στήν σκιερή και δροσερά άγκαλιά του δλόκληρη τήν κατασκίνωσι κατά τήν ώραν τοῦ φαγητοῦ.

Και ὅσο ἐπλησιάζαμεν, τόσο ἀκούαμεν καὶ πῶς καθαρά ἓνα χαρούμενο βόμβο πού ἔμοιαζε σὰν νὰ ἔβγαινε ἀπὸ κυψέλη μελισσῶν πού εὐχαριστημένες περιτριγύριζαν τὴν βασιλίссά τους.

Near East Foundation

που κυβερνά τα πάντα με το χαμόγελο, που με την καλωσύνη και την χάρι της γοητεύει τα παιδιά που περνούν σάν σέ όνειρο τις λίγες, αλλά αξέχαστες αυτές ημέρες, των οποίων η ανάμνησις τα συντροφεύει τον γεμίζωντας τις ελπίδες της απλόχαρτης βιοπάλης.

Κ' ἔγω ἐπέροσα ἐκεῖ πραγματικά μὴ ἀλησμόνητη ἡμέρα, ἀπὸ ἐκείνης ποὺ χαράσσονται βαθειὰ μέσα στὴν ψυχὴ, ὅταν αἰσθάνεται κανεὶς ὅτι κατὶ καλῷ κατὶ τέλειο συντελεῖται γύρω του, κατὶ ποὺ γλυκαίνει τὴ ζωὴ τῶν παιδιῶν, ποὺ ἀνυψώνει τὴν ψυχὴ τους, ποὺ δυναμώνει τὸ σῶμά τους. Καὶ ἀλήθεια ὅλα τέ-
λεια, ὅλα μελετημένα, ὅλα ρυθμισμένα, ὅλα μὲ μέ-
θοδο, μὲ ἀπλότητα, μὲ πρόγραμμα Ὁλὴ ἡ ἐργασία
γίνεται ἀπὸ τὰ ἴδια τὰ κορίτσια, ἀλλὰ χωρὶς θόρυβο,
χωρὶς ἀναστάτῳσι. Τὰ τραπέζια ἄδειασαν, καθαρίστη-
καν, τὰ πιάτα καὶ τὰ καζάνια πλύθηκαν, τὸ σκεύη
ἐτοποθετήθηκαν στὴ θέσι τους καὶ κάτω ἀπὸ ἓνα
πυξὶς ὁ ξενὼν ἐτοιμάσθηκε καὶ δύο ἀναπαυτικά κρεβ-

Οἱ φεμινιστικοὶ καὶ οἱ ἀθλητικοὶ κύκλοι θὰ μάθουν εὐχαρίστως ὅτι ἔχομεν ἤδη δύο Ἑλληνίδες ἀεροπόρους-πιλότους, τὴν κ. Ἀλεξ. Τσικαλιώτη καὶ τὴν δεσπ. Πάπου. Ἡ τελευταία μάλιστα ἀσχεῖται κατ' αὐτὰς καὶ στὴν ἀνεμοπορία σὺν γήπεδο τῆς Βούλας ὅπου ἀπὸ τὸν παρελθόντα Μάϊον κάθε Κυριακὴ γίνονται μαθητὰ ἀνεμοπορίας ποὺ ὀργάνωσεν ἡ «Γενικὴ Ἀεροπορικὴ Ἐνωσις τῆς Ἑλλάδος».

Ἡ ἐκτελεστικὴ ἐπιτροπὴ τοῦ Ε. Σ. Ε. ἀπηύθυνε πρὸς τὸ Ἔθν. Συμβούλιον τῶν Γιουγκοσλάβων γυναικῶν συλλυπητήριον ἐπιστολὴν γὰρ τὸν τραγικὸν θάνατον τοῦ Βασιλέως Ἀλεξάνδρου.

Ἡ πρώτη Πανελληνίος Συγκέντρωσις τῶν
 γυναικῶν κατὰ τοῦ πολέμου καὶ τοῦ φασισμού, πού
 ἔγινε τὸν παρελθόντα Σεπτέμβριον, ἐξέδωκε τὸ κατω-
 τέρω ψήφισμα :

Ἐχοντας ὑπ' ὄψιν ὅτι μὲ τὴν τέλεια ἐπικράτησιν τοῦ φασισμοῦ ἡ κατάστασις τῶν ἐργαζομένων μαζῶν καὶ ἰδιαίτερα τῆς γυναίκας θὰ γίνῃ ἀκόμα πεῖθ τραγική, ὅπως μᾶς δείχνει τὸ παράδειγμα τῶν φασιστικῶν Κροατῶν.

Ἐκφράζει τὴν ἀκλόνητη θέλησίν της, ν' ἀπαιτήσῃ
τὸ σεβασμὸ τῶν συνταγματικῶν κυρωμένων ἀτομικῶν
καὶ συνδικαλιστικῶν ἐλευθεριῶν.

Στιγματίζει τὴν ὥμὴν βίᾳ ποῦ ἀσχεῖται εἰς βάρος
τῶν ἐργαζομένων τοξέων.

Καὶ ζῆτεῖ :

Νὰ λείπουν ὅλοι οἱ ἀνελεύθεροι νόμοι ποὺ κατα-
γοῦν τὰ δικαίωματα αὐτά, μὲ οἷονδήποτε πρόσχημα
καὶ νὰ μὴ ψηφισθοῦν οἱ νέοι ἀνάλογοι νόμοι, ποὺ
ἐτοιμάζονται.

Νὰ δοθοῖν πλήρη πολιτικά δικαιώματα στὶς γυναῖκες, χωρὶς κανένα περιορισμό καὶ ἰσοτιμία στὶς δημόσιες θέσεις.

Νὰ λείψῃ τὸ αἶσχος τοῦ Κρατικοῦ διακανονισμοῦ
τῆς ἀνηθικότητος.

Νά εφαρμοσῇ τὸ ὥρο σ' ὅλα τὰ ἐργατικά ἐπαγγέλματα, ὅπου δουλεύουν γυναῖκες 10 καὶ 12 ὥρες ἀκόμα καὶ ὅταν ἀλλοῦ καθιερώνεται ἤδη ὥρη δουλειᾶς, καὶ τὸ ὥρο στὰ ὑπαλληλικά.

Νὰ ἐφαρμοσθῇ πλήρης ὁ θεσμὸς τῶν κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων κάτω ἐνὸς κατωτάτου ὅριου μισθοῦ ἢ ἡμερομισθοῦ, μὲ καταβολὴς τῶν ἐργοδοτῶν καὶ τοῦ κράτους, γιὰ τὰ μεροκάματα τῆς πείνας καὶ οἱ μισθοὶ τῆς μεγάλης μάζας τῶν ἐργαζομένων δὲν ἀντέχουν σὲ μεγαλύτερη μείωση γιὰ τὶς καταβολὰς στήν ἀσφάλεια.

Νὰ ἀπομακρυνθοῦν τὰ κάτω τῶν 14 χρόνων ἀνήλικα. Νὰ γίνῃ πραγματικά ὑποχρεωτική καὶ δωρεάν ἡ ἐκπαίδευση μαζί με τὴν μαθητικὴ πρόνοια (συσσίτια, βιβλία, ἐξοχή κλπ.) γὰ καθιερωθῇ κατώτατο ὄριο

βάτια ἐστίθησαν γιὰ μᾶς. Καὶ ἐνῶ ὅλ' αὐτὰ ἔγιναν ἀθόρυβα, ὡς διὰ μαγικῆς ράβδου, ἔξαφνα ἀκούσθη-
κεν ἓνα σφύριγμα καὶ τὰ κορίτσια σὺν τὰ πουλάκια
σκορπίσθηκαν καὶ χάθηκαν κάτω ἀπὸ τὶς πράσινες
φωλιές των γιὰ τὴν μακρὰ μεταμεσημβρινή τους ἀνά-
παυσι. Ἡ χαρούμενες φωνίτσες ἔπαυσαν καὶ ἀπό-
λυτη σιωπὴ ἐβασίλευε σὲ ὅλη τὴν κατασκήνωσι. Τὰ
κορίτσια ὅλα στὰ κρεββατάκια πρὸς ἀνάπαυσιν. Τὸ
δροσερὸ ἀεράκι ἀνέμιζε τὰ μαλλιά τους καὶ ὁ ψίθυ-
ρος τῶν πεύκων τὰ νανούριζε καὶ κοιμῶνται ἓνα
ὑπνο ξένοιαστο καὶ ξεκουραστικό, τὸν ὑπνο τοῦ ἀνα-
πληρώνει τὰς δυνάμεις τοῦ χάνουν καθημερινῶς ὅλον
τὸν χρόνον ἐργαζόμενα σὲ κλειστὰ γραφεῖα καὶ σὲ
ἀνήλια καὶ ὑγρὰ διαμερίσματα...

Και όταν πάλιν ακούσθηκε τὸ σφύριγμα τῆς ἐγέρσεως τὰ κορίτσια ξεχύθηκαν γελαστά, ξεκούραστα, χαρούμενα, ἔξω ἀπὸ τὶς πράσινες σκηνές καὶ μαζεύθηκαν γύρω μας στὸ παβιγιὸν ὅπου ὁ μικρὸς Γιαννάκις ἀνεβασμένος στὸ τραπέζι τοῦ Ρίκολ-Ρόκολ ἀπήγγελε χαριτωμένα ποιήματα. Τὸ γραμμόφωνο καὶ τὸ ραδιόφωνο σκορποῦσαν εὐθυμους ἤχους καὶ τὰ κορίτσια μὲ μιὰ αὐθόρμητη προθυμία θέλησαν νὰ μᾶς δώσουν καὶ ἀπὸ τὴν ψυχὴ τους, ἄλλα μὲ τὴν ἀπαγγελίαν τους, ἄλλα μὲ τὸ τραγοῦδι τους καὶ ἄλλα μὲ τὸν χορὸ τους...

Ὁ ἡλῖος ἔδωσε πιά καὶ ἤρχισε νὰ σκοτεινιάξῃ ὅταν ὅλοι μαζί γύρω ἀπὸ τὶς δυὸ ἀδελφωμένες σημαῖες ἐψάλλαμεν τὸν Ἑθνικὸν ὕμνον κατὰ τὴν ὥραν τῆς καταστολῆς τῶν σημαῶν καὶ καληνυχτίζοντας τὰ παιδιά καὶ τὴν ἀκούραστη κ. Παραπαντάκη, ἀφήσαμε τὴν κατασκήνωσι καὶ βγήκαμε πλέον ἔξω ἀπὸ τὴν λευκὴ ζώνη, ἔξω ἀπὸ τὸ βασιλεῖον τῆς καλωσύνης, τῆς ἀπλότητος καὶ τῆς χαρᾶς.

Βγήκαμε πάλι στὸν θόρυβο καὶ στὸν κόσμο σὰν κοινοὶ θνητοί, ἀλλὰ ἐμείναμε γιὰ πάντα μὲ τὴν γοητεία τῆς ωραίας ἡμέρας ποὺ περάσαμε κοντὰ σὲ τόσα ἐργαζόμενα κορίτσια καὶ μέσα στὴν ψυχὴ μας κλείσαμε μιὰ ἀπέραντη εὐγνωμοσύνη γιὰ τὴν Ἀμερικανικὴ ὁργάνωσι ποὺ ξεύρει νὰ δίνει στὶς Ἑλληνοπούλες ὅτι τοὺς λείπει καὶ γιὰ τὶς πραγματικὲς φιλόρθωτες Ἀμερικανίδες ποὺ στεροῦν τὸν ἐαυτὸ τους ἀπὸ μιὰ ἀνείσι, ἀπὸ μιὰ εὐχαρίστησι, ἀπὸ μιὰ χαρά γιὰ νὰ στέλλουν τὸ ἀντίτιμον γιὰ νὰ περνοῦν τὰ κορίτσια μας στὴν ἐξοχὴ καὶ νὰ ξεκουράζονται ὀλίγο.

Νά ἔνα ὥραϊο παράδειγμα πρὸς μίμησιν γιὰ μᾶς
τις Ἑλληνίδες ἂν θελήσωμε νὰ τὸ ἀκολουθήσωμε, θά
εἴμεθα εἰς θέσιν νὰ συντηροῦμεν παρομοίως κατα-
σκευασμένης καὶ νὰ δίνωμε ὑγεία καὶ χαρὰ σὲ κάθε
ἐργαζόμενον παιδί.

ΤΗΝΕΛΟΤΗ Μ. ΚΑΪΡΗ

'Αγοράζετε

Ελληνικά Προϊόντα

μισθοῦ καὶ ἡμερομισθίου ἴδιο γιὰ τὰ δύο φύλα καὶ νὰ ἐφαρμοστῇ ἡ ἀρχὴ «ἴση ἀμοιβὴ γιὰ ἴση ἐργασία» γιὰ τὰ δύο φύλα.

Νὰ πάψη ἡ ἀπόλυση τῶν γυναικῶν ἀπὸ τις ἐπιχρησεῖς καὶ τὰ γραφεῖα.

Ἐχοντας ἀκόμα ὑπ' ὄψιν ὅτι ὁ Φασισμός, γιὰ νὰ βρῇ διέξοδο στὸ οἰκονομικὸ ἀδιέξοδο ὅπου ὁδηγεῖται ἀπ' αὐτὸ τὸ σύστημά του, προετοιμάζει ἕναν νέον πόλεμο, καλλιεργώντας τὸ милитаристикὸ πνεῦμα στὸ λαὸ καὶ πρὸ πάντων στοὺς νέους, δηθὲν γιὰ λόγους ἀμύνης, ποὺ δημιουργοῦν τὴν ἀνάγκη ὅλο καὶ περισσοτέρων ἐξοπλισμῶν, καὶ ἐξαντλεῖ ἔτσι ὅλη τὴν οἰκονομικὴ ἀντοχὴ τοῦ λαοῦ ἐνῶ ἀπαθλιώνει τις ἐργατικὰς τάξεις.

Νὰ λείψῃ κάθε милитаристική ὁργάνωση τῆς νεολαίας μὲ ὁποιαδήποτε μορφή.

Νὰ μειωθοῦν οἱ προϋπολογισμοὶ τῶν στρατιωτικῶν Ὑπουργείων καὶ νὰ ἀυξηθοῦν τῶν Ὑπουργείων Παιδείας καὶ Προνοίας.

Ἐχοντας τέλος ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ πραγματικὴ οἰκονομικὴ καὶ κοινωνικὴ ἰσοτιμία τῆς γυναικὸς ξεπερνᾷ τὰ ὅρια καὶ τις δυνατότητες τοῦ σημερινοῦ οἰκονομικοπολιτικοῦ συστήματος:

Διακηρύσσει ὅτι,

Οἱ ἐργαζόμενες γυναῖκες τῆς Ἑλλάδος, ἐργάτριες, χωρικές, υπάλληλοι, νοικοκυρὲς καὶ διανοούμενες εἶνε ἀποφασισμένες ν' ἀγωνιστοῦν ἐνωμένες σ' ἕνα κοινὸ μέτωπο, ὅχι μόνον ἐναντίον τοῦ Φασισμοῦ καὶ τοῦ Πολέμου ἀλλὰ καὶ γιὰ τὴν οἰκονομικὴ πολιτικὴ καὶ κοινωνικὴ ἀπελευθέρωση τῆς γυναικός.

Δι' ἀστυνομικῆς διατάξεως, ἀπαγορεύεται ἡ ἐξάσκησης τοῦ ἐπαγγέλματος ὑπηρετοῦ ἡ ὑπηρετίας ἀνεῦ ἀδείας τοῦ Τμήματος Γενικῆς Ἀσφαλείας.

Οἱ ἐξασκούντες τὸ ἐπάγγελμα ὑποχρεοῦνται νὰ ἐφοδιαστοῦν μὲ εἰδικὰ ἀστυνομικὰ δελτία.

Ἡ πρόσληψις ὑπηρετιῶν ἢ ὑπηρετῶν μὴ ἐφωδιασμένων διὰ δελτίων ἀπαγορεύεται.

Ἐπίσης ἀπαγορεύεται ἡ ἐξάσκησης τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ μεσίτου ὑπηρετιῶν, ἀνεῦ ἐγκρίσεως τῆς Ἀστυνομίας. Οἱ ἐξασκούντες τὸ ἐπάγγελμα δεόν νὰ ἔχουν ποινικὸν μητρώον λευκόν.

Ο Διεθνὴς Σύνδεσμος Γυναικῶν διοργάνωσεν ἀπὸ 4—20 Ὀκτωβρίου μαθήματα μετεκπαιδύσεως διὰ τὰς ὑφαντρίδας τῶν ἐπαρχιῶν κατὰ τὰ ὁποῖα ἐδίδαν αἱ κ. κ. Ἀγγελ. Χατζημυχαῖλη, Μ. Καλογερίκου, Ἄννα Ἀποστολάκη, καὶ γεωπόνοι εἰδικοί εἰς τὰ ζητήματα τῶν πρώτων ὑλῶν. Ὑφάντρες παρουσιάσθησαν μὲν μόνον τρεῖς, ἐλπίζουσιν ὅμως ὅτι τοῦ χρόνου θὰ εἶναι περισσότητες.

Ἡ κ. Malaterre-Sellier ἐξελέγη γιὰ τρίτη φορά ὡς ἀπεσταλμένος τῆς Γαλλίας στὴν Κοινωνία τῶν Ἑθνῶν.

Ἡ κ. Durry διδάκτωρ τῆς φιλολογίας διωρίσθη καθηγήτρια γ' ὥσων καὶ νεωτέρας φιλολογίας στὸ Πανεπιστήμιον τοῦ Caen.

Ἡ ἐκθεσις ζωγραφικῆς τῆς ἐκλεκτῆς καλλιτέχνηςδος κ. Θελαίας Φλωρεῖ-Καραβία ἤνοιξε τὴν 23 Ὀκτωβρίου στὴν αἴθουσα Στρατηγοπούλου. Στὸ προσεχὲς τευχὸς θὰ γράψωμεν ἐκτενέστερον περὶ αὐτῆς.

Ὁ διορισμὸς δύο γυναικῶν γυμνασιάρχων εἶνε σημαντικὴ πρόοδος στὴ φεμινιστικὴ κίνησι τοῦ τόπου μας. Πρόκειται γιὰ τὰς κυρίας Ρόζαν Ἰμβριώ-του καὶ Μαρίαν Πολυμενάκου ποὺ διευθύνουν ἡ μὲν τὸ γυμνάσιον Κιλκίς, ἡ δὲ τὸ γυμνάσιον Ἡρακλείου Κρήτης.

Τὴν διὰ λεωφορείων συγκοινωνίαν μεταξὺ Ἀθηνῶν—Κορίνθου διευθύνει μία γυναῖκα, ἡ γνωστὴ Στάσα, ἡ ὁποία γιὰ τὴν δραστηριότητά της ἐκίνησε τὸν θαυμάσιον καὶ αὐτῶν τῶν ἀνδρῶν. Ἡ Στάσα εἶναι χωρική ἀγράμματη, κατὰ γὰρ ἀπὸ τὸ χωριὸ τῆς Βόχας καὶ ποτὲ δὲν ἄκουσε βέβαια τίποτε περὶ φεμινισμοῦ. Ἐχει ὅμως τόσο σπουδαῖο ἔμπορικὸ καὶ ἐπιχειρηματικὸ πνεῦμα, ποὺ κατάρθωσεν ἐσχάτως ν' ἀγοράσῃ καὶ ἕνα ἀκόμη καινούριον λεωφορεῖο ἀντὶ 800.000 δραχμῶν.

Ἡ πρυτανεία τοῦ πανεπιστημίου ἀπήντησε πρὸς τοὺς γονεῖς καὶ κηδεμόνας τῶν φοιτητῶν ἐγκύκλιον διὰ τῆς ὁποίας καθιστᾷ γνωστὸν εἰς αὐτοὺς ὅτι ἔλαβε τὴν ἀπόφασιν ὅπως τακτικῶς κατὰ Φεβρουάριον καὶ Ἰούλιον ἐκάστου ἔτους, ἐκτάκτως δὲ καὶ κατ' ἄλλας ἐποχὰς κοινοποιῇ πρὸς τοὺς γονεῖς ἀπάντων τῶν φοιτητῶν κατὰστασιν περὶ τῶν τέκνων των, ἂν φοιτοῦν τακτικὰ στὰ μαθήματα, ἂν προσέρχονται στὰ φροντιστήρια, σὶς καθωρισμένες ἐξετάσεις, καὶ ἐν γένει περὶ τῆς διαγωγῆς των εἰς τὸ πανεπιστήμιον καὶ ἐκτὸς αὐτοῦ. Δὲν μπορούμε παρὰ νὰ συγχαροῦμε τὴν πρυτανείαν γιὰ τὴν προοδευτικὴν αὐτὴν ἀπόφασιν.

Ὁ ἔρανος τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ ποὺ ἐνεργεῖται κατ' αὐτὰς πρέπει νὰ ὑποστηριχθῇ προθύμως ἀπὸ ὅλον τὸν κόσμον. Ἰδίως ἡμεῖς οἱ γυναῖκες ὀφείλομεν νὰ συνδράμωμεν τὸ ἔργον του μὲ ὅλην μας τὴν καρδιά γιὰτὶ ὁ Ἐρυθρὸς Σταυρὸς ἐκτὸς ἀπὸ τὴν κοινωνικὴν φελεστικὴν του δράσιν, δίδει ἐργασία καὶ σὲ τόσες ἀναγνώστριάς μας νὰ δώσῃ ὅ,τι μπορεῖ ὑπὲρ τοῦ φιλανθρωπικωτάτου ἔργου τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ.

Ἡ Ἀγγλία ἔχει μίαν ἐπίσημον ὑδρογνώμονα ποὺ βρίσκει τις πηγὰς τῶν ὑδάτων, τὴν διδα Penrose. Σ' αὐτὴν κατέφυγε τὸ ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν τῆς Μεγάλης Βρετανίας προκειμένου νὰ πληροφορηθῇ ἂν τὰ μεγάλα γυμνάσια μπορούσαν νὰ ἐκτελεσθοῦν στὴν πεδιάδα τοῦ Σαλισμπουρού, ὅπου ἡ ἔλλειψις νεροῦ μπορούσε νὰ φέρῃ προσκόμματα σὶς στρατιωτικὰς ἀσκήσεις. Τὸ περιεργότερον εἶναι, ὅτι ἡ δις Penrose μπορεῖ περιώνοντας τὸ χέρι της ἀπάνω στὸ χάρτη μιᾶς ἄγ. ὥσως χώρας, νὰ καθορίσῃ ὅχι μόνον τὴν παρουσίαν ὑδάτων, ἀλλὰ καὶ τὸ βάθος αὐτῶν.

Στὴν ἀποστολὴν ποὺ ἀνέβηκε στὰ Ἰμαλάια συμμετέχει καὶ μία γυναῖκα, ἡ σύζυγος τοῦ ἐκ Ζυρίχης καθηγητοῦ Dyhreufurth, ποὺ εἶναι ὁ ἀρχηγὸς τῆς ἀποστολῆς. Οἱ ἀτρόμητοι αὐτοὶ ἐξερευνηταὶ ἐφθασαν εἰς ὕψος 8230 μέτρων, εἰς τὴν λεγομένην κορυφὴν τῆς Βασιλίσσης Ἄννας, ὅπου πλὴν τῶν ἐπιστημονικῶν παρατηρήσεων καὶ ἐρευνῶν, ἐγύρισαν καὶ μίαν κινήματογραφικὴν ταινίαν 20000 μέτρων μήκους, ποὺ ἀνόμεσαν ὁ «Δαίμονας τῶν Ἰμαλαίων». Ἰδοὺ ἀκόμη ἕνα θαυμάσιον παράδειγμα ὅπου συνεργάζεται ὁ ἄνδρας μαζί μὲ τὴν γυναῖκα του.

Ἡ ἀποθανοῦσα Μαρία Curie ἐνεταφίσθη στὸ Sceaux, ἐνῶ ὁ νεκρὸς τοῦ συζύγου της βρίσκεται στὸ Πάνθεον. Οἱ φίλοι τῶν δύο ἐξόχων αὐτῶν ἀνθρώπων συγκινήθηκαν, ποὺ τὸ ἀνδρόγυνον ποὺ εἰργάσθη στὴ ζωὴ τόσον πολὺ ὑπὲρ τῆς ἀνθρωπότητος εἶναι τώρα στὸ θάνατον χωρισμένο. Μανθάνομεν ἤδη ὅτι ἀπεφασίσθη νὰ μεταφερθῇ καὶ ἡ τέφρα τῆς Curie στὸ Πάνθεον, καὶ ὅτι ἡ ἐπίσημη μεταφορὰ θὰ γίνῃ λίαν προσεχῶς.

Ὡς γνωστὸν ἡ κ. Εἰρήνη Joliot-Curie καὶ ἡ ὁ σύζυγος της ἀκολουθοῦν τις ἐργασίας τοῦ Πέτρου καὶ τῆς Μαρίας Curie, καὶ βρίσκονται κατ' αὐτὰς, στὰ ἴχνη σπουδαιοτάτων ἀνακαλύψεων. Αἱ δύο αὐταὶ γε νεαὶ ἐπιστημόνων ὅπου ὁ σύζυγος καὶ ἡ γυναῖκα ἐργάζονται ἀπὸ κοινού γιὰ τὴν ἐπιστήμην εἶνε θαυμάσιο παράδειγμα ὑπὲρ τῆς πνευματικῆς συνεργασίας τῶν δύο φύλων.

Ἡ συνεργάτις τῆς γαλλικῆς ἐφημερίδος «Miroir» ἔκαμε τελευταίως μιὰ περιοδείαν στὴ Γερμανία καὶ περιγράφει ὡς ἑξῆς τὰ στρατόπεδα ἐργασίας τῶν γυναικῶν:

Ὁ κύριος σκοπὸς τοῦ γυναικείου στρατοπέδου εἶνε νὰ συμπληρώσῃ τὸ στρατόπεδον τῶν ἀνδρῶν. Τὰ κορίτσια ποὺ συγκεντρώνονται ἐκεῖ ὀφείλουν νὰ συντηροῦν τ' ἀσπρόρουχα καὶ τὰ φορέματα τῶν «ἐθελοντῶν» γιὰτὶ ἡ περίοδος ἐργασίας ποὺ γίνεται στὴ Γερμανία στὰ στρατόπεδα αὐτὰ λέγεται «ἐθελοντική». Τὴν ὥρα ποὺ ἡ Γαλλίς δημοσιογράφος μιλοῦσε μὲ τὴν ἀρχηγό, εἶδε νὰ καταφάνουν μερικά κάρα μὲ ἐσώρουχα καὶ φορεσιὰς σὲ ἀθλία κατάστασι. Τὰ κορίτσια τὰ ξεφόρτωσαν ἀποφασιστικά, ἂν καὶ μερικὲς δὲν μπορούσαν νὰ κρύψουν τὴν ἀηδία τους. Ἡ ἐργασία στὰ στρατόπεδα εἶνε ἔτσι διηρημένη ὥστε οἱ διάφορες ὁμάδες νὰ περνοῦν ἀπ' ὅλες τις ὑπηρεσίας, δηλ. ἀπὸ τὴν πλύσιν, ὁ σιδέρωμα, τὴ μαγειρικὴ, τὴν κηπουρικὴ, τὸ ράψιμο, τὸ μπάλωμα. Ἡ σκληρὴ καὶ ἀδιάκοπη ἐργασία διαρκεῖ ἀπὸ τὰς 6 τὸ πρωῒ ὡς τὰς 10 τὸ βράδυ καὶ θυμίζει τὴ λειτουργίαν ὀρισμένων σωφρονιστηρίων. Διακόπτεται βέβαια ἀπὸ διαλέξεις γιὰ ζητήματα οἰκονομολογικὰ ἢ πολιτικὰ, πάντοτε ὅμως ὑπάρχει μιὰ στενωπάτη ἐπιτήρησης καὶ βασιλεύει σιδηρένια πειθαρχία. Τὸ παραμικρὸ παράπτωμα τιμωρεῖται μὲ στέρησι τῆς ἐλευθερίας. Ἡ ἀνεσις καὶ

ἕνα σχετικὸ κομφορ εἶνε πράγματα ἄγνωστα στὸ στρατόπεδο. Ἡ τροφή, ἂν καὶ παρασκευάζεται ἀπὸ τὰ ἴδια τὰ κορίτσια, θὰ ἔτρεπε εἰς φυγὴν κάθε μὴ Γερμανίδα.

Εἶναι ἄρα γε εὐτυχεῖς οἱ κοπέλλες αὐτές, συγκεντρωμένες σ' ἕνα χωρὸ καὶ ἀναγκασμένες νὰ κάμουν ἐργασίας ποὺ πολλὰς οὔτε τὸ ὄνομά τους εἴξεραν; Καὶ εἶνε αὐτὸ ποὺ ἠλπίζαν ἀπὸ μιὰ κυβέρνησι ποὺ ἔχει μὲν στὸ πρόγραμμά της ν' ἀποκλείῃ τις γυναῖκες ἀπὸ καριέρας ποὺ θεωρεῖ πῶς ἀνήκουν στοὺς ἀνδρας ἀλλ' ἂντ' αὐτοῦ ὑπεσχέθηκε νὰ δώσῃ ἐργασία στοὺς μέλλοντας συζύγους των, στοὺς ἀδελφοὺς καὶ πατέρες των. Ἡ μαθήτρια γυμνασίου, ἡ φοιτήτρια, ἡ υπάλληλος, ἡ δικηγόρος μπορεῖ νὰ προσαρμωθῇ σ' ἕναν τέτοιο βίον στρατῶνος, φτωχικὸ καὶ χωρὶς καμιά ἀνεσι;

Ἡ τυχὸν ἀνυποταξία καὶ ἡ ἐκδίωξις ἀπὸ τὸ στρατόπεδο ἐργασίας ἀναγράφονται στὸ βιβλιάριον τῆς νέας ποὺ ζητεῖ δουλειά, καὶ ἡ ἐξευρέσις ἐργασίας γίνεται τότε σχεδὸν ἀδύνατος. Ὅταν ἡ Γαλλίδα ἐπισκέπτρια ἐξέφρασε τὴν κατάπληξίν της, πῶς τόσοι νέοι, τόσες κοπέλλες προσέρχονται στὰ ἐθελοντικὰ αὐτὰ στρατόπεδα, τῆς εἶπαν:

Τὶ ἄλλο θέλετε νὰ κάμουν; Ἐκτὸς ἀπὸ τὰ κορίτσια ποὺ ζοῦν ἀπὸ τὴ διαφθορά, πολὺ μεγάλη πίεσις ἐξασκείται ἐπάνω σ' ἐκείνες ποὺ ζητοῦν ἐργασία, δηλαδὴ τοὺς δίδουν νὰ καταλάβουν ὅτι μποροῦν νὰ βροῦν μιὰ θέσι μόνον ἀφοῦ περάσουν ἕνα χρόνον στὸ στρατόπεδο ἐργασίας.

Δὲν πρόκειται νὰ βγάλωμε συμπέρασμα πολιτικῆς φύσεως γι' αὐτὰ τὰ γερμανικὰ στρατόπεδα ἐργασίας. Ἀλλ' ἀπὸ φεμινιστικῆς ἀπόψεως θὰ μπορούσαμε νὰ ποῦμε: Πρὸς Θεοῦ, πάψετε νὰ ὀμιλεῖτε γιὰ τὴ ζωὴ καὶ τὸ εἶδος ἐργασίας ποὺ ἀρμόζει στὴ γυναῖκα, γιὰτὶ ἂν πρόκειται νὰ τῆς ἀντικαταστήσετε τις ἀσχολίες της μὲ τὰ καταναγκαστικὰ ἔργα στὰ διάφορα στρατόπεδα ἢ σὶς κατασκηνώσεις, καλύτερα εἶνε νὰ τὴν ἀφίνετε νὰ ἐκλέγῃ μόνη της τὸ εἶδος τῆς ζωῆς καὶ τὸ ἐπάγγελμα ποὺ τῆς ταιριάζει.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Δ. Μ. Τρίπολιν.—Κατὰ τὸν νόμον δὲν μπορεῖ ἡ γεν. Γραμματεὺς ἐνὸς φιλανθρωπικοῦ σωματείου νὰ μεθοδοτεῖται. Τὸ ἀξίωμα αὐτὸ θὰ καταλάβῃ πάντοτε μία γυναῖκα ποὺ θὰ θελήσῃ νὰ ἐργασθῇ ἀμισθί.

Κ. Ρ. Ἐνταῖθα. Ἡ ἀπογευματινὴ ἐφημερὶς ποὺ συνηθίζει νὰ πωλεῖ φτηνὸ πνεῦμα ἔκρινε πολὺ ἐπιπόλαια τὴν δράσιν τοῦ Διεθν. Συμβουλίου Γυναικῶν. Ἡ γνώμη της καὶ ἡ κάπως ἀνούσια εἰρωνία της δὲν πρέπει νὰ σᾶς ἐπηρεάσουν.

ΑΓΟΡΑΖΕΤΕ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

"Ασυλον" Αστέγων

Είς μίαν απόκεντρον συνοικίαν τοῦ Προφήτου Δανιήλ, εἰς τὴν ὁδὸν Πέλλης 9, στεγάζεται καθ' ἑκάστην ἑσπέραν, ἡ ἀνθρώπινη δυστυχία. Φιλάνθρωποι κυρίαί καὶ κύριοι, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Ἐπισκόπου Κεφαλληνίας Σπυρίδωνος ἱδρυσαν τὸ 1896 Φιλανθρωπικὴν Ἑταιρίαν «τὴν Περίθαλψιν» ἣτις τὸ 1905 μετονομάσθη εἰς «"Ασυλον" Αστέγων», σκοπὸς τοῦ ὁποίου εἶναι πρὸ παντὸς κατὰ τὰς κρύας νύκτας τοῦ χειμῶνος νὰ εὐρίσκουν κλίνην καθαρὰν καὶ θερμὸν σκέπασμα οἱ ἀπόκληροὶ τῆς τύχης.

Μετὰ τὴν Μικρασιατικὴν καταστροφὴν τὸ "Ασυλον" ἐπιταχθὲν ἐστέγασε τοὺς πρόσφυγας. Ἦδη οἱ πλείστοι τῶν στεγαζομένων εἶναι ἄνεργοι.

Εἰς χώραν πολιτισμένην, ὡς ἡ Ἑλλάς, εἶναι ἀναμφισβήτητος ἡ ἀνάγκη ὑπάρξεως ἐνὸς τοιούτου "Ασύλου". Ἄν τοῦτο δὲ ὑστερή τῶν λειτουργούντων ἐν Βερολίῳ, Νέῳ Ὑόρκῳ καὶ λοιπαῖς μεγαλοπόλεσι, δὲν πρέπει ν' ἀποδοθῇ εἰς ἑλλειψιν ζήλου καὶ ἐργασιακότητος τῶν μελῶν τῆς, ὅσον εἰς στέγησιν τῶν ἀσυνεργούντων πόρων πρὸς συντήρησιν ἐνὸς ἰδρύματος. ἀπαιτοῦνται δαπάναι διὰ τὴν καλὴν του λειτουργίαν. Ἐν τούτοις, ὑπάρχει μεγάλη ἀνάγκη βελτιώσεως τοῦ τρόπου τῆς διαίτης τῶν ἀστέγων, καὶ ἐλπίζομεν ὅτι φιλάνθρωποι καὶ εὐγενεῖς ψυχαί, τῶν ὁποίων δὲν στερεῖται ἡ κοινωνία μας, θέλουσι συντρέξῃ τὸ ἔργον μας.

ΕΙΡ. Κ. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΥ

Σ. Ἑλλ. Τὸ "Ασυλον" Αστέγων προσήλθεν εἰς τὴν συνομοσπονδίαν τῶν γυναικείων ὁργανώσεων καὶ ἔγινε Σωματεῖον Μέλος τοῦ Ε. Σ. Ε.

ΠΡΟΚΗΡΥΞΙΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Τὸ διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ «ὁμίλου διανοουμένων καὶ φιλοτεχνῶν Λαρίσης», ἔχων ὑπ' ὄψιν του τὸ ἀρθρον 4 τοῦ Καταστατικοῦ, προκηρύσσει φιλολογικὸν διαγωνισμὸν διὰ τὴν συγγραφὴν τοῦ καλλιτέλους φιλολογικοῦ ἔργου, μεταξὺ τῶν ἀπανταχοῦ Ἑλλήνων.

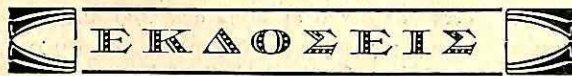
Τὸ συγγραφησόμενον ἔργον δέον νὰ μὴ ὑπερβαίνει τὰς διακισίας (200) σελίδας, μηδὲ νὰ εἶναι μικρότερον τῶν ἑκατὸν (100) σελίδων, σχήματος 8ου, δύναται δὲ νὰ περιστρεφῇται κατὰ προτίμησιν εἰς θέματα ἀφορῶντα τὴν Θεσσαλικὴν ἢ καὶ τὴν ἐν γένει ζωὴν. Προτιμητέα γλῶσσα ἡ ῥέουσα δημοτικὴ.

Ἡ διάρκεια τῆς προθεσμίας πρὸς ὑποβολὴν τῶν ἔργων λήγει τὴν 30ὴν Σεπτεμβρίου τοῦ ἔτους 1935. Θὰ βραβευθῶσι κατὰ σειράν τὰ τρία καλὺτερα ἔργα:

Α'. Βραβεῖον Δραχ. Τρεῖς χιλιάδες ἀριθ. 3.000
Β'. Βραβεῖον » Δύο χιλιάδες » 2.000
Γ'. Βραβεῖον » Χίλια » 1.000

Τὰ ἔργα θὰ κριθῶσιν ὑπὸ μεγάλης Ἐπιτροπῆς ἐκ Καθηγητῶν, Συγγραφέων, Λογίων καὶ Δημοσιογράφων ἀνεγνωρισμένων κύρους, τὰ τρία δὲ βραβυνθήσονται ἐκ τούτων θὰ δημοσιευθῶσιν εἰς τὸ ἐκδοθησόμενον προσεχὲς Περιοδικὸν τοῦ Ὁμίλου μετὰ τῶν φωτογραφιῶν τῶν συγγραφέων των.

Περὶ σπουδαιότητος πληροφορίας παρὰ τῷ Ὁμίλῳ (Στοὰ Παλάκα Ἀριθ. 2—Λάρισα.

Ὁ κ. Rafael Altaniera, καθηγητὴς τῆς ἱστορίας στὸ Πανεπιστήμιον τῆς Μαδρίτης ἐξέδωκεν ἐσχάτως περισπούδαστον ἔργον: «Σύγχρονα ἐκπαιδευτικὰ προβλήματα, σχετικὰ μὲ τὴν συμφιλίωσιν τῶν λαῶν καὶ μὲ τὴν ἠθικὴν εἰρήνην». Τὴν θεμελιώδη ιδέαν τοῦ βιβλίου αὐτοῦ διατυπώνει ὁ συγγραφεὺς ὡς ἑξῆς:

«Δὲν πιστεύω οἱ ἱστορικοὶ μὲ τὴν διδασκαλίαν τῶν ἡμῶν τῶν ἱστοριογραφικῶν τῶν ἐργασιῶν νὰ ἐξασκοῦν ἐπὶ τῆς ἐκπαιδεύσεως μίαν ἄμεσον ἐπίδρασιν ὑπὸ μορφὴν εἰρηνιστικῆς προπαγάνδας. Στὸ δικό τους ὅμως πεδίου, στὶς ἱστορικὰς μελέτες, μπορεῖ καὶ ὀφείλει νὰ εἶναι ἀποτελεσματικὴ ἡ συμβολὴ τῶν στὸ ἔργον μῆς ἀμοιβαίας συνεννοήσεως τῶν λαῶν καὶ τῶν φιλικῶν διαθέσεων τῶν μὲν πρὸς τοὺς δέ. Αὐτὸ γίνεται ὅταν κάμνουν γνωστὰ (ἐπὶ τῇ βάσει ἐννοεῖται τῆς ἀληθείας) τὴν ἱστορίαν τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς ἀλληλοεξαρτήσεως τῶν λαῶν πρὸς τοὺς προοδεύοντες καὶ πρὸς τὴν ἀλληλεγγύην, καὶ ἀπομακρύνουν ἀπὸ τῆς ἱστορικῆς σπουδῆς τὸ κάθε τι ποὺ θὰ μπορούσε νὰ προκαλέσῃ αἰσθημὰ ἀντίθετα πρὸς τὸν ἐπιδιωκόμενον σκοπόν. Ἡ ἱστορία, ὡς κλάδος τῆς ἐκπαιδεύσεως μπορεῖ νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὸ ἔργον τῆς παγκοσμίου εἰρηνοποιήσεως, παραμορφώνουσα ἐν τούτοις τὴν ἀλήθειαν τῶν γεγονότων, συντελεῖ μᾶλλον εἰς τὸ νὰ καταστρέφῃ τὰς βάσεις τῆς παιδείας, καὶ νὰ ὑποβοηθῇ τὸν σωβινισμό καὶ τὴν ξενοφοβίαν».

Αἱ γυναῖκες καὶ ἡ πολιτικὴ. Ὁ διάσημος Ἰταλὸς οἰκονομολόγος Francesco Nitti ἐξέδωκεν ἐσχάτως τὸ καινούριον τοῦ ἔργου ἡ «Δημοκρατία». Ἐκτὸς ἀπὸ τὰ ἄλλα προβλήματα ποὺ πραγματεύεται, ἀσχολεῖται, καὶ μὲ τὴν συμμετοχὴ τῶν γυναικῶν ἐπὶ τὴν πολιτικὴν. Δημοσιεύομεν ἀπὸ τὸ κεφάλαιον αὐτὸ ἕνα μέρος ἰδιτέρως ἐνδιαφέρον καὶ πειστικόν.

Ἡ διάδοσις τῆς παιδείας καὶ ἡ συμμετοχὴ τῶν γυναικῶν ἐπὶ τὴν παραγωγὴν καὶ ἐπὶ τὴν πολιτικὴν εἶναι κοινωνικὰ μεταβολαὶ ποὺ ἔχουν βαθύτατον χαρακτῆρα καὶ ἔχουν κάμει σχεδὸν ἀκατάληπτη τὴν κατάρρευσιν τοῦ δημοκρατικοῦ πολιτισμοῦ.

Ἐάν ἡ δημοκρατία, ὑπὸ οἰανδήποτε μορφὴν, οὔτε νὰ ὑφίσταται μπορεῖ, ἀλλ' οὔτε καὶ νὰ διατηρηθῇ, παρὰ μόνον μὲ μίαν ἐξελίξει ἰδεῶν, ἠθῶν καὶ ἐθίμων, δὲν μπορεῖ νὰ ὑπάρξῃ καὶ δημοκρατικὴ ἀγωγή διαρκείας παρὰ ἐκεῖ μόνον ὅπου οἱ γυναῖκες ἔχουν ἴσα μὲ τοὺς ἄνδρας δικαιώματα.

Γιὰ πρώτη φορὰ στὸν κόσμον ἐπεξετάθη στὰ νεώτερα κράτη ἡ ἐκπαιδεύσις καὶ οἱ γυναῖκες, γιὰ πρώτη φορὰ ἀπέκτησαν οἱ γυναῖκες ἰσότητά ἐνώπιον τῶν ἀστικῶν νόμων καὶ σὲ πολλὰς χώρας μάλιστα ἴσα πολιτικὰ δικαιώματα. Τὸ γεγονὸς αὐτὸ εἶναι κάτι ἐντελὲς νέο ἐπὶ τὴν ἱστορίαν τῆς ἀνθρωπότητος. Δὲν ὑπάρχει στὸ παρελθὸν παράδειγμα δημοκρατίας, ὅπου ἄνδρες καὶ γυναῖκες, χωρὶς καμμιὰ διαφορὰ λαμβά-

νουν μέρος ἐπὶ τὴν πολιτικὴν ζωὴν, φοιτοῦν στὰ αὐτὰ σχολεῖα, ἐργάζονται στὰ αὐτὰ ἐργοστάσια, ψηφίζουν μὲ τὰ ἴδια δικαιώματα.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν γυναικῶν στὸν κόσμον εἶναι σχεδὸν ἴσος πρὸς τὸν τῶν ἀνδρῶν· σὲ μερικὰς μάλιστα χώρας τῆς παλαιᾶς Εὐρώπης ὑπερτεροῦν οἱ γυναῖκες, ὅπως ἐν τῇ Γερμανίᾳ καὶ ἐν τῇ Ἰταλίᾳ. Ἐφ' ὅσον τὸ ἡμῶν τῶν ἀνθρώπων ἔμενε κλεισμένο μέσα ἐπὶ τὴν ἀμάθεια καὶ ἐπὶ τὴν παράδοσιν, αἰχμάλωτο μέσα ἐπὶ τὴν ἐξασκησὶν τῶν θρησκευτικῶν καὶ οἰκογενειακῶν καθηκόντων, καμμιὰ πρὸς τοὺς ἀποδοῦσε νὰ στερεωθῇ, ἰδίως ἐπὶ τὴν ζήτημα τῆς πολιτικῆς. Ἡ ιδέα ὅτι ἡ γυναῖκα δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι ἄλλο παρὰ σύζυγος ἢ ἐρωμένη, ὅτι δὲν ἔχει ἄλλα καθήκοντα παρὰ νὰ γεννᾷ καὶ νὰ μεγαλώνει παιδιὰ, ἦταν βαθειὰ ριζωμένη, καθὼς καὶ ἡ πεποίθησις ὅτι δὲν εἶναι γιὰ τίποτε ἄλλο κατάλληλη παρὰ γιὰ τὸν ἔρωτα καὶ τὴν μητρότητα. Ἐγνώρισα πολλοὺς σοφοὺς ἄνδρας ποὺ προτιμοῦσαν ν' ἀφίνον τῆς γυναικὸς τοὺς ἐπὶ τὴν πῶ ἀπόλυτη ἀμάθειαν, παρὰ νὰ τὴν ἔχουν πνευματικὸν σύντροφο.

Ἀλλὰ καὶ ὅταν ἄρχισαν οἱ γυναῖκες νὰ λαμβάνουν κάποια μόρφωσιν, αὐτὴ ἦταν, ἰδίως ἐν τῇ καθολικῇ χώρῃ, ἀποκλειστικῶς θρησκευτικὴ, καὶ εἶναι ἐνόητον ὅτι αὐτὸ ἐπηρέαζε καὶ τὴν ἀνατροφή τῶν παιδιῶν. Περισσότερον ἀπὸ τὸν πατέρα ἢ τὴν μητέρα εἶναι ἐκεῖνη ποὺ ἐμπνέει τὰ πρῶτα αἰσθημὰ καὶ τῆς πρῶτης ιδέας τοῦ παιδιοῦ. Μία ἀμαθὴς μητέρα ποὺ δὲν ἔμαθε ἄλλο παρὰ νὰ ὑποτάσσεται ἐν τῇ προστάξει τῆς ἐκκλησίας καὶ ἐν τῇ παραδόσει, δὲν μπορούσε νὰ μεταδώσῃ τίποτε ἄλλο ἐκτὸς τῆς ἀπὸ τὴν ὑπακοή. Ἡ δημοκρατία βέβαια θέλει πειθαρχίαν, ἀλλὰ καὶ ἐλευθερίαν: πειθαρχία ἐκουσία καὶ ἐνσυνείδητη. Κάθε εἶδος δουλικῆς ὑποταγῆς εἶναι ἀρνησις τοῦ δημοκρατικοῦ πνεύματος. Ὅπου οἱ γυναῖκες εἶναι ἀμαθεῖς καὶ ἀπαίδευτες: ἡ δημοκρατία θὰ εἶναι πάντοτε κατὰ τὴν σάθρην ποὺ βρίσκεται ἐν αἰώνιον κίνδυνον.

Ἡ πρόληψις γιὰ τὴν μειονεκτικότητα τῆς γυναικὸς ἦταν ἀνέκαθεν κάτι τὸ γενικῶς παραδεγμένον καὶ μερικὰς χώρας, μολοντὶ ἔχουν φιλ. λευτέρους θεσμούς, τὴν διατηροῦν ἀκόμα. Ἀπὸ τοὺς φιλοσόφους, τῆς ἀρχαιότητος ἕως τοὺς σημερινούς συγγραφείς ξαναβρίσκουμε τὴν γνώμην ὅτι ὅχι μόνον δὲν μπορούσιν νὰ λάβουν μέρος ἐπὶ τὴν πολιτικὴν οἱ γυναῖκες, ἀλλ' οὔτε εἶναι ἱκαναὲς νὰ σκέπτονται φιλοσοφικά.

Οἱ δύο μεγάλας πράξεις τῆς νεωτέρας δημοκρατίας: Οἱ ἐπίσημες προκηρύξεις τῆς Ἀμερικῆς τοῦ 1787 καὶ τῆς Γαλλίας τοῦ 1789 δὲν ἔδωκαν προσοχὴν ἐπὶ τὸ γυναικεῖο ζήτημα. Ἡ γνώμη τοῦ Marat, ποὺ ἦταν ἐχθρὸς τῆς ἀστικῆς τάξεως, ἦτο, ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ ἔχουν πολιτικὰ δικαιώματα οἱ γυναῖκες, τὰ παιδιὰ καὶ οἱ φρενοβλαβεῖς. Μερικὰ φιλελεύθερα πνεύματα, ὅπως ὁ Condorcet, προσεῖδαν μὲν τὴν χειραφετήσιν τῶν γυναικῶν, ἀλλ' οἱ ἐξοχώτεροι ἄνδρες τῆς ἐπαναστάσεως ἀπέφυγαν νὰ ποῦν τὴν γνώμην τους. Κ' ἐν τούτοις οἱ γυναῖκες εἶχαν λάβει πολὺ ἐνεργὸν μέρος

ἐπὶ τὴν ἐπανάστασιν, ἀρχίζοντας ἀπὸ τὴν κίνησιν καὶ τὴν προπαγάνδαν τοὺς δρόμους καὶ τὴν ἄλυσιν τῆς Βαστίλλης.

Ὅλη ἡ νεωτέρα φιλολογία γιὰ τὸ γυναικεῖο ζήτημα, ποὺ ἀριθμεῖ χιλιάδες τόμους, δεκάδες χιλιάδων συγγράμματα, εἶναι πολὺ ὀλίγον ἐνδιαφέρον. Ἡ ἀντιφεμινιστικὴ φιλολογία δὲν εἶναι κατὰ τὸ πλεῖστον ἄλλο παρὰ μία συλλογὴ ἀπὸ κοινοτοπίας καὶ ἀνοησίας γιὰ τὴν δὴθεν μειονεκτικότητα τῶν γυναικῶν, στηριζομένη ἐπὶ ἐρευνῶν ἀνθρωπολογικῶν, ἐθνογραφικῶν, οἰκονομικῶν γιὰ νὰ περιορισθῶν τὰ δικαιώματά τους: δὲν ἔχει περισσότερον ἐπιστημονικὸν ἐνδιαφέρον ἀπὸ τὰ φιλολογικὰ παραστρατήματα τῶν φιλοσόφων τοῦ πεσμιτισμοῦ, ὅπως τοῦ Σωπενχάουερ καὶ Νίτσε. Τὰ δὴθεν ἐπιστημονικὰ ἐπιχειρήματα μερικῶν θετικιστῶν εἶναι περίπου τὰ ἴδια, μὲ ἐκεῖνα ποὺ χρησιμοποιοῦσαν πρὸ ὀλίγων ἐτῶν γιὰ νὰ ἐξηγήσουν τὴν ἀνισότητα τῶν φυλῶν καὶ τῶν κοινωνικῶν τάξεων.

Ἐξεδόθη τὸ πρῶτον βιβλίον τῆς Παιδικῆς Βιβλιοθήκης τῆς κ. Ἑλένης Ζούζουλα «Διπλὸν Παραμῦθον, ὁ παρεξηγημένος γαϊδρὸς» μὲ κομψοτάτην ἐμφάνησιν. Ἡ κ. Ζούζουλα εἶναι ἀξία συγχαρητηρίων γιὰ τὴν δρασὶν αὐτήν, ποὺ πηγάζει ἀπὸ τὴν μεγάλῃ τῆς πρὸς τὸν παιδικὸν κόσμον στοργῇ ποὺ τοῦ χαρίζει τόσον τερπνὰ καὶ ὠφέλιμα ἀναγνώσματα. Μανθάνομεν ὅτι ἡ συγγραφεὺς ἐκτυπώνει ἤδη τέσσαρες ἄλλους παιδικούς τόμους ποὺ θὰ κυκλοφορήσουν λίαν προσεχῶς.

Ἐλάβομεν: Le Mouvement Pacifiste, ὄργανον τοῦ Διεθνoῦς Γραφείου Εἰρήνης. The Saar Territory, ἔκδοσις Κ. Τ. Ε.— Libre, τεύχη Αὐγ. Σεπτ.— Ζωή.— Ἑλληνικὴ Βιβλ. καὶ Βιβλιοφιλ. Ἐπιθεώρησις.— Ἡ Ζωολ. κίνησις καὶ ἡ παγκόσμιος ἡμέρα τῶν ζώων εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Zenska Rada, ὄργανον τοῦ Ἑθν. Συμβ. τῶν Τσεχοσλοβάκων γυναικῶν. Ἀγῶνας τῆς γυναικός.

Ἡ ἐν Βερολίῳ διαμένουσα κ. Σίτσα Καροϊσκάκη ἐξέδωκε βιβλίον «Τὸ τρίτον Παῖχ' ὅπως τὸ βλέπω μέσα ἀπὸ τὰ γυαλιά μου». Τὸ βιβλίον ἐξεδόθη γεμανιστὶ καὶ ἐξυμνεῖ φυσικὰ τὸ Χιτλερικό καθεστὸς.

Ἀπὸ τὸ Γραφεῖον Πληροφοριῶν τῆς Κ. Τ. Ε. ἐλήφθησαν αἱ τελευταῖαι ἀποφάσεις τῶν διαφορῶν τμημάτων.

ΜΙΧΑΗΛ Ζ. ΣΤΑΛΙΟΣ

ΔΙΕΘΝΕΣ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ

ΟΔΟΣ ΣΠΥΡΟΥ - ΜΗΛΙΟΥ ΑΡ. 18

ΜΕΓΑΡΟΝ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΑΘΗΝΑΙ

ΩΦΕΛΙΜΟΙ ΓΝΩΣΕΙΣ

Γιὰ νὰ καθαρίσουν καλὰ τὰ χρυστάλλινα σκεύη.
βουτήξτε τα γιὰ μιὰ στιγμή σὲ ζεστό νερὸ ποὺ θὰ
ἔχει καὶ βόρκα. Ἀφίστε τα νὰ στεγνώσουν καὶ σχε-
δὸν δὲν θὰ χρειασθῇ νὰ τὰ σκουπίσετε.

Τὸ κρεπὸν συνήθως δὲν σιδερώνεται· ὅταν ἐν
τούτοις χρειάζεται λίγο σίδερο, πρέπει νὰ εἶνε τε-
λείως στεγνὸν καὶ νὰ περαστοῖ τὸ σίδερο ἐλαφρὰ, χω-
ρὶς νὰ πολυακουμπήσει. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ γιὰ τὸ
μεταξωτὸ κρέπ καὶ γιὰ τὴν ζωυζέ.

Γιὰ τὴν τριχόπτωση συνιστοῦν τὴν ἐξῆς συνταγή:

Ρῶμι	2	κουταλιές	τῆς	σοῦπας
Κολώνια . .	2	»	»	»
Γλυκερίνη .	2	»	»	»
Ρετσινόλαδο	2	»	»	»
Πετρέλαιο .	2	»	»	»

Ἀναμίξτε καλά καὶ τριψάτε με αὐτὸ κάθε δύο
ἡμέρας τὸ δέρμα τοῦ κεφαλίου.

“Οσες ἔχετε λιπαρὰ τὴν ἐπιδερμίδα πρέπει νὰ πλύνεσθε μὲ πολὺ ζεστὴ σαπουνάδα, νὰ ξεπλυνθεῖτε πάλιν μὲ ζεστό νερό, καὶ κατόπιν νὰ τριφτεῖτε μὲ σπίρτο τῆς κάμφωρας. Ἀφοῦ σιεγνώσετε, μεταχειρι- σθῆτε πούδρα ἀπὸ τάλκ καὶ θειάφι σὲ δύο ἴσα μέρη.

Πῶς θὰ ἐμποδίσωμεν τὸ ροχαλίσμα. Τὰ πρόσωπα ποὺ ροχαλίζουν, κοιμούνται ὅλα ἴπνια. Ἀρκεῖ νὰ τοὺς δέσετε γύρω ἀπὸ τὸ στήθος μία χονδρὴ πετσέτα ποὺ θὰ δένει στὴ πλάτη τους σ' ἓναν μεγάλον κόμπο. Ὁ κόμπος αὐτὸς ἐνοχλεῖ τὸν κοιμώμενον στὴ θέσιν ποὺ προτιμᾷ, τὸν ἀναγκάζει νὰ ξαλωθῇ πлагίως, ὁπότε δὲν ροχαλίζει.

Ἐάν εισθε ξανθά ξεβγάλετε τὰ μαλλιά σας μετὰ τὸ λούσιμο μὲ χλιαρὸ τίλιο στὸ ὁποῖο ἔχετε στῆσει τὸ ζουμί ἐνὸς λεμονιοῦ. Μετὰ τὸ στῆγνωμα τὰ μαλλιά σας θὰ εἶνε ἀπαλά καὶ πῶς ξανθά.

Μη αφήνετε τις καινούριες ἢ τις σπανιότερα χρησιμοποιούμενες μεταξωτὲς κάλτσες ἐκτεθημένες στὸν ἀέρα. Τυλίξατέ τις σὲ σιγαρόχαρτο καὶ βάλτε τις σ' ἓνα καρτόνι. Πλύνετε τις κάλτσες σὲ χλιαρὴ σαπουνάδα, πιέζοντάς τις στὸ χέρι, χωρὶς νὰ τις στίβετε δυνατά, ξεπλύνάτε τις σὲ νερὸ στὸ ὁποῖο θὰ ρίξετε λίγο ξεῖδι καὶ αὐ στεγνώσατέ τις ἀπλωμένες ἐπάνω σ' ἓνα στεγνὸ πανί.

Γὰρ νὰ μὴ μπαίνουν τὰ μάλλινα ρούχα στὴ πλύση, καλὸν εἶνε νὰ πλύνονται καὶ νὰ ξεβγάζονται μὲ νερὸ τῆς αὐτῆς θερμοκρασίας. Ἐὰν μὴτα ταῦτα μπούν, θὰ σιδερώωνται περὶ τὴν μεριά πού στένεψαν καὶ τὸ κακὸ διορθώνεται συνήθως εὐκόλα.

Ἐναντίον τῶν κεντημάτων τῶν ἐντόμων πάρετε 2—3 φύλλα τριφυλλιοῦ ἢ ἄλλου τρυφεροῦ χόρτου. Κάμετε μικρὰς μπάλες σὰν φουντούκια, καὶ τρῆψατε τὸ μέρος ὅπου σᾶς κέντησαν. Ὅταν τὸ δέρμα γίνει

πρασινωπό, οἱ πόροι τοῦ θὰ ἔχουν ἀπορροφήσει τὸ
χυμὸ τοῦ φυτοῦ καὶ ἀμέσως θὰ παύσῃ ὁ κνισμός.

Καμμένες, κατασρόλες. Γιὰ νὰ καθαρισθοῦν οἱ καμμένες κατασρόλες, γεμίσατέ τις μὲ κρύο νερὸ καὶ ἄλειψτε καὶ μὲ κουτάλι τοῦ αὐτοῦ γιὰ κάθε ὁκὰ νερό, ἀφίσατε νὰ βράσῃ καὶ νὰ τραῶσῃ ὁ τρώπος αὐτὸς εἶνε ἰδίως κατάλληλος γιὰ σκεύη ὅπο ἄλουμνιο.

Γιὰ τὶς μελαχρινές. Τῶν μελαχρινῶν τὸ δέρμα ἔχει περισσότερες ἑγκρίσεις καὶ οἱ ἀδένες τῶν λειτουροῦν πιὸ ζωηρά· ἔτσι ἐξηγεῖται ὅτι ἡ ἐπιδερμίδα τοὺς εἶνε πιὸ λιπαρά καὶ ὅτι τοὺς πέφτουν πιὸ εὐκολὰ τὰ μαλλιά. Ἡ προσοχή των πρέπει ἐπομένως νὰ στραφῇ κυρίως στὴ λειτουργία τῶν γαστρο-ἐντερικῶν ἀδένων, τοῦ ἥπατος καὶ τῶν νεφρῶν.

Γιὰ νὰ διατηρήσωμε τὰ γλυκὰ καὶ τὶς μαρμελάδες πού ἐκάμμημε τὸ καλοκαίρι, τὶς σκεπάζομε συνήθως μὲ χαρτί πού ἔχομε βρέξει μὲ οἰνόπνευμα, τοῦτο εξατμίζεται ὅμως γρήγορα, καὶ τὰ γλυκὰ ξαχαρώνουν στὴν ἐπιφάνεια. Καλύτερο μέσον εἶνε ἡ γλυκερίνη· βρέξατε μ' αὐτὴν τὸ χαρτί ἀπὸ τὰ δύο μέρη καὶ σκεπάσατε τὰ βάζα. Ἡ γλυκερίνη δὲν εξατμίζεται καὶ ἐμπυκνίζεται ἐν κρυστάλλῳ τῆς ζάχαρος.

Κουνουπίδη τηγανητό. Βράζομεν ἓνα ὥρατο λευκὸ κουνουπίδι σὲ νερὸ καὶ ἀλάτι, στραγγίζομεν, τὸ χωρίζομεν εἰς μικρὰ κομμάτια, τὰ βάζομε σὲ μιὰ ζύμη ὁμελέτιας ἢ κουρκουτί καὶ τὰ τηγαγίζομεν σὲ πολὺ καφτὸ λάδι ἢ βούτυρο. Τὰ σερβίρομε μὲ ψιλοκομμένον μαϊντανὸ καὶ ζουμὶ λεμονιοῦ, ἢ μὲ τριμμένην παρμεζάνη.

Ψαρόσουπα. Τώρα πού ἔχομεν ἀκόμα φρέσκες ντομάτες, καὶ γιὰ νὰ ἀλλάξωμεν ἐκεῖνο τὸ αἰώνιον αὐγολέμονο, ὑπάρχει καὶ ἄλλος τρόπος κατασκευῆς ψαρόσουπας δηλαδή :

Ὅπως βάζομε συνήθως σὲ ὅλα τὰ βραστά ψάρια, πατάτες, σέλινο, κινόριο, κρεμμυδάκια, κολοκυθάκια, ἐδῶ θὰ βάλωμε διπλὴ δόσι ἀπὸ ὅλα αὐτά. Ἀπαρτίτες δὲ καὶ ὀλίγες ντομάτες γιὰ νὰ ἔχωμε ἐκτός ἀπὸ τῆ γαρνιτούρα γύρω στὸ ψάρι καὶ γιὰ τὴν σούπα, καὶ κατασκευάζομεν ὡς ἑξῆς :

Βάζομε πρώτα ὅλα τὰ χορταρικά πλυμένα νὰ βράσουν μέσα στὴν ψαριέρα μὲ σκέτο νερό, ὅταν βράσουν ἀφίνωμε μέσα ὅσα θὰ μᾶς χρειασθοῦν γιὰ γαρνιτούρα καὶ τὰ λοιπὰ τὰ βγάζομε σὲ ἓνα τρυπητό, νὰ στραγγίσουν, ῥίχνομε τότε τὸ ψάρι καὶ ἀμέσως τὸ λάδι μὲ δύο στάλες λεμόνι νὰ σιγοβράσουν ἐπὶ 20 λεπτά σκεπασμένα. Ἐπειτα βγάζομε τὸ ψάρι εἰς τὴν πιατέλα μὲ τὴ γαρνιτούρα καὶ τὸ σκεπάζομε γιὰ νὰ εἶνε μαλακό καὶ ζεστό, καὶ τότε μέσα στοῦ ζουμι στίβουμε ὅλα ἐκεῖνα τὰ χόρτα ἀπὸ τὸ τρυπητό ὅπως καὶ τὴν ντομάτα καὶ τὰ ῥιχνομα στὸ ζουμι νὰ πάρουν πέντε ἕξι βράσεις καὶ σερβίρομεν ἢ ἰδίᾳ ἀκριβῶς σούπα ἡμπορεῖ νὰ γίνη καὶ μὲ τὸ κρέας.

NEAAA

MOΔIES

Ἡ ἀρχὴ τῆς χειμερινῆς σαιζὸν μᾶς κάνει νὰ σκεφθοῦμε καὶ γιὰ τὰ βραδύνα φορέματα ποὺ θὰ φορεθοῦν σὲ γεύματα, ὑποδοχῆς χορὸς κτλ. Ὅσα μοντέλα εἶδαμεν αὐτοῦ τοῦ εἵδους ἔχουν ἐντελῶς πρωτότυπο χαρακτῆρα, καὶ εἶνε κομψότατα, τὸ ἀρχαῖο δὲ ἔνδυμα, ἢ καὶ τὸ στὶλ Directoire φαίνεται, νὰ ἐνέπνευσαν πολὺ τοὺς καλλιτέχνες τῆς γραμμῆς. Εἶδαμε φορέματα μὲ οὐρές, καὶ ἄλλα χωρὶς, ποὺ ἔχουν βολὰν πάνω ἀπὸ τὸ γόνατο ὅπου ἡ γραμμὴ

παύει νά εἶνε πολύ σφιγμένη. Πολλά φορέματα ἔχουν τήν πλάτη γυμνή καί τό μπροστινό ντεκολτε πολύ μέτριο, ἐπίσης: βλέπομε σέ βραδυνά φορέματα καί μανίκια ποῦ θά εἶνε ἀπό τοῦλι ἢ δαντέλλα. Ὡς πρὸς τὰ χρώματα φοριέται ἐννοεῖται πολύ τὸ μαύρο. ἐπίσης ἓνα ζωηρὸ βιολεῖ ποῦ χαρίζεи πολύ ὑπὸ τὸ ἥλεκ" τρικὸ φῶς, καί ἓνα πράσινο, ποῦ ὀνόμασαν πράσινο Πατουῖ καί ποῦ φαίνεται ὅτι θά κυριαρχήσῃ αὐτὸν τὸν χειμῶνα.

ΜΕΤΑΞΕΥΤΑ ΧΡΥΣΑΛΛΙΔΟΣ

“L'HELLENIS,”

Organe mensuel du Conseil National
des femmes hellènes

Rédaction-Administration: Rue Alex. Soutsou 26

Athènes, Novembre, 1934

Quelques problèmes modernes du féminisme, par H. R. Le féminisme s'occupe actuellement de deux problèmes principaux: celui du suffrage et du travail féminin. Le premier a eu après la guerre mondiale une solution en partie favorable, car dans plusieurs pays les femmes ont obtenu leurs droits politiques. Quant au travail des femmes, ce problème exige encore une grande intensité d'efforts de la part de toutes les organisations féminines pour être résolu. Mais il y a encore une autre question qui doit être envisagée, celle de la position de la jeune génération vis à vis du féminisme. Les jeunes filles et jeunes femmes d'aujourd'hui ne se rendent pas compte généralement que la liberté et l'indépendance dont elles jouissent, sont le résultat des nombreux combats que les pionnières de la génération précédente ont soutenu pour la cause féminine. Le but du féminisme est en tout premier lieu d'assurer à la femme le droit de disposer d'elle-même. Aucune jeune femme, en disant qu'elle n'est pas féministe ne voudrait pourtant renoncer à ses droits de liberté, qui lui semblent tout naturels, mais elle ne songe pas qu'il n'en a pas toujours été ainsi. Ce fait doit encourager les cercles féministes à persister dans leurs efforts, car la femme moderne ne voudra jamais s'arrêter dans son évolution et son ascension qui la conduisent vers l'indépendance et la liberté.

Le Tourisme par L. M.— Nous avons déjà constaté dans un numéro précédant combien progresse le tourisme en Grèce, et surtout quels bons résultats a eu pour cette organisation la participation des femmes qui travaillent comme guides qui accompagnent les étrangers et touristes en général, aux excursions, expliquent et montrent tout ce que les voyageurs désirent et doivent voir. Ces jeunes femmes sont très instruites, parlent plusieurs langues étrangères et

forment le lien des étrangers avec la Grèce moderne. Le directeur actuel du Tourisme, Mr. Tournakis, professeur éminent et pleins de zèle, est une garantie pour la bonne organisation de l'Office du tourisme hellénique et nous espérons qu'avec son initiative nous aurons sous peu une organisation touristique de premier ordre. La Grèce moderne a aussi tant de choses à montrer aux voyageurs, qui viennent ici principalement pour admirer les monuments anciens. Des fêtes populaires auxquelles les campagnards prendraient part avec leurs costumes nationaux, des danses, des jeux athlétiques, toutes ces choses pittoresques, sont des attractions pour beaucoup de touristes étrangers.

Hélène Politakis. Les cercles féministes et la société Athénienne ont eu la douleur de perdre une de leur plus ferventes travailleuses, Hélène Politakis, qui vient de mourir. Elle faisait part depuis plus de 15 ans de la Ligue patriotique pour la protection de l'enfant, et d'un grand nombre d'autres unions philanthropiques et sociales, où elle était une collaboratrice des plus actives.

La société américaine Near East Foundation a organisé cet été, comme tous les ans, un campement au bord de la mer, pour les jeunes filles qui travaillent. Les dames Américaines qui dirigent cette œuvre charitable et qui fournissent les moyens pour l'entretien d'un assez grand nombre de jeunes filles pendant les mois chauds de l'été, ont droit à la plus profonde gratitude de la part de la Grèce.

Depuis peu de temps nous avons chez nous deux aviatrices, Mme. Tsicaliotis et Mlle. Pappas.

Notre Comité exécutif a envoyé au Conseil National des Femmes Yougoslaves les sincères condoléances pour d'affreux attentat qui a plongé leur pays dans le deuil et la douleur.

Au moment où ce numéro est sous presse, nous apprenons que la Chambre hellénique, grâce aux démarches de notre section pour le suffrage des femmes, a voté le 17 Oct. une loi, d'après laquelle les électrices grecques pourront voter aux élections municipales à 25 ans au lieu à l'âge de 30 ans qui était fixé jusqu'à présent. Par la même loi les femmes auront désormais le droit de l'éligibilité.

ΖΥΘΟΣ ΦΙΞ

A. E. "ΚΑΡΟΛΟΣ ΦΙΞ"

ΑΘΗΝΑΙ

ΟΙΚΟΣ ΙΔΡΥΘΕΙΣ ΤΩ 1864

ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ 21-141

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ: ΛΕΩΦΟΡΟΣ ΣΥΓΓΡΟΥ 53

ΑΠΟΚΤΗΣΑΤΕ ΛΕΥΚΟΤΕΡΑ ΔΟΝΤΙΑ ΧΑΡΙΣ
ΕΙΣ ΜΙΑΝ ΜΕΘΟΔΟΝ
ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΑ ΣΥΝΤΟΜΟΝ

Το λαμπερό
σας μειδίαμα
με γοητεύει...

Ἡ «Κολυνός» φονεύει αὐτοστιγμὴ τὰ μικρόβια καὶ τὰ παράσιτα. Βουρτσίσατε τὰ δόντια σας με «Κολυνός» θ' ἀποκτήσουν ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν τὴν φυσικὴν τὸν λευκότητά. Ἡ «Κολυνός» ἐπιτυγχάνει ὅτι, οὐδεμίᾳ ἄλλῃ κοινῇ ὁδοντόκρεμα δύναται νὰ ἐπιτύχῃ. Ἀφαιρεῖ τὰς κίτρινas κηλίδας, διότι μεταβάλλεται εἰς ἄφρον, ὃ ὁποῖος διεσπύει καὶ εἰς τὰς μικροτέρας σχισμὰς, ἀπολυμαίνοντας τὸ στόμα. Ἡ «Κολυνός» φέρει τὰ ἀκόλουθα ἀποτελέσματα. Δόντια λευκά καὶ ὑγιεινά, οὐλα ἥσυχά. Υἱοθετήσατε τὴν τεχνικὴν τῆς «Κολυνός». Ἐν ἑκατοστομίετρον ἐπὶ ἡμέρας ψήκτεας, δις τῆς ἡμέρας. Ἀγοράσατε ἀμέσως σήμερον. Ἐν σωληνάριον

ΔΙΑΡΚΗΣ ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ: ΜΩΡΙΣ ΦΑΡΑΤΖΗ ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ 4- ΑΘΗΝΑΙ

Μετάξια - Φλός -
Μαλλιά - Νήματα
Βελλόνες - Βελονάκια - Κοτόν Περλέ - Κορδόνια -
ὅλα τὰ εἶδη τοῦ
D. M. C. καὶ τοῦ
Σταυροῦ - Κουβαρίστρες - Χάνδρες
Γαλόνια - Κρόσια
Σουτάς - Τρέσσοες -
Φούντες κ.λ.π. =

ΣΤΟΝ

ΘΩΝΑ Σ. ΜΕΝΤΗ

ΟΔΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑΣ 29

ΑΘΗΝΑΙ

ΜΕΤΑΞΩΤΑ ΧΡΥΣΑΛΛΙΔΟΣ

"Ε.Τ.Μ.Α."

**ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΕΧΝΗΤΗΣ ΜΕΤΑΞΗΣ
ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ**

ΜΕΤΟΧΙΚΟΝ ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΛΙΡΑΙ ΑΓΓΛΙΑΣ 62.000

**ΠΡΑΤΗΡΙΑ - ΓΡΑΦΕΙΑ : ΒΑΛΑΩΡΙΤΟΥ 16
ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ 20-061**

**ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ : ΙΕΡΑ ΟΔΟΣ (ΑΓΙΟΣ ΣΑΒΒΑΣ)
ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ 25-491**

**ΤΗΛΕΓΡΑΦ. ΔΙΕΥΘ. ΕΤΜΑ - ΑΘΗΝΑΣ
ΚΩΔΙΞ : Α. Β. Γ. 5Η ΕΚΔ.**

Κυρίες μου,

Ένα Τέλειο παπούτσι αναδεικνύει την τουαλέττα σας, θα
το βρήτε χωρίς να δυσκολευθήτε στο νέο Κατάστημα

"ΞΕΝΑΚΗ", ΚΑΤΩΘΕΝ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ "ΤΙΤΑΝΙΑ",

ΑΔΕΛΦΟΙ Μ. ΜΠΑΡΜΠΑΡΕΣΣΟΥ

ΗΔΥΠΟΤΑ - ΚΟΝΙΑΚ

ΛΕΩΦΟΡΟΣ ΜΑΚΡΑΣ ΣΤΟΑΣ 51 — ΤΗΛΕΦ. 40 - 875

ΠΕΙΡΑΙΑ

RADIODONT ΜΟΝΑΔΙΚΗ ΟΔΟΝΤΟΚΡΕΜΑ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΕΝΗ

Βούτυρο Έλένης Καλογήρου, Κάνιγγος 6 Τηλ. 23-163

ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ — ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1893

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΕΙΣ ΤΑΣ ΚΥΡΙΩΤΕΡΑΣ ΠΟΛΕΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ ΕΙΣ ΑΡΙΘΜΟΝ ΠΑΣΗΣ ΑΛΛΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΕΝ ΑΓΓΛΙΑ, ΑΙΓΥΠΤΩ ΚΑΙ ΚΥΠΡΩ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΙΔΡΥΘΕΙΣ ΥΠΟ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΑΘΗΝΩΝ

THE BANK OF ATHENS TRUST COMPANY 205, West 33rd Str. NEW YORK

ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΕΙΣ ΔΡΑΧΜΑΣ ΕΝ ΟΨΕΙ ΚΑΙ ΕΠΙ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ

ΠΑΣΗΣ ΦΥΣΕΩΣ ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΥΠΟ ΤΟΥΣ ΜΑΛΛΟΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΑΣ ΟΡΟΥΣ

ΕΙΧΩΡΙΑ ΥΦΑΝΤΑ ΥΦΑΣΜΑΤΑ

**ΦΟΡΕΜΑΤΑ, ΚΟΥΡΤΙΝΑΙ,
= ΚΑΛΥΜΑΤΑ Κ.Α.Η. =**

**ΕΛΕΝΗΣ ΑΜΟΥΤΖΟΠΟΥΛΟΥ
ΑΘΗΝΑΙ - ΟΔΟΣ ΒΕΪΚΟΥ 56^Α**

Τα τελειότερα ελληνικά ύφαντά, τα όποια διεκρίθησαν κατά την Έκθεσιν των Δελφών τοῦ 1930
θεωρηθέντα ὑπὸ τῶν Γάλλων ἐπισκεπτῶν ὡς Γαλλικά.

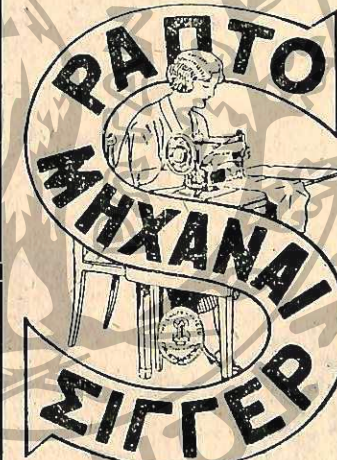
ΚΡΟΥΣΤΑ, ΣΤΕΡΕΑ, ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΩΤΑΤΑ ΤΡΑΠΕΖΟΜΑΝΔΥΛΑ, ΤΣΑΝΤΕΣ, ΣΑΚΚΟΙ, ΠΙΤΖΑΜΕΣ
ΚΟΜΨΟΤΑΤΑ ΚΑΙ ΣΤΕΡΕΟΤΑΤΑ ΕΙΣ ΤΙΜΑΣ ΑΣΥΝΑΓΩΝΙΣΤΟΥΣ

**ΡΑΠΤΕΤΕ ΔΙ' ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΑΚΟΠΩΣ ΚΑΙ ΤΑΧΕΩΣ
ΜΕ ΤΟΝ ΗΛΕΚΤΡΟΚΙΝΗΤΗΡΑ ΣΙΓΓΕΡ**

Έφαρμόζεται με μίαν βίδα εις οίανδήποτε ραπτομηχανήν.
Παρέχεται ΔΩΡΕΑΝ πρὸς δοκιμὴν ἐπὶ 8 ΗΜΕΡΑΣ.

ΔΩΡΕΑΝ διδασκαλία κεντημάτων καὶ διαφόρων Ποικι-
μάτων με τὸν ΜΑΛΛΟΡΡΑΦΕΑ ΣΙΓΓΕΡ καθὼς καὶ
κοπτικῆς με ΙΧΝΑΡΙΑ ΣΙΓΓΕΡ δι' ἐσωτερικὰ καὶ ἔξω-
τερικὰ φορέματα ἀνδρῶν, γυναικῶν καὶ παιδῶν.

**ΡΑΠΤΟΜΗΧΑΝΑΙ ΣΙΓΓΕΡ
ΜΕ ΔΟΣΕΙΣ ΚΑΙ ΜΕΤΡΗΤΟΙΣ**

D. SINANIS

MAISON DE HAUTES MODES

Υφάσματα nouveautés μάλλινα καὶ μεταξωτά

Articles de Luxe εἰς ὅλα τὰ γυναικεῖα εἶδη

Εἰδικὰ Τμήματα Φορεμάτων καὶ Καπέλλων

μέ πρότυπα (modèles) τῶν μεγαλειτέρων Παρισινῶν οἰκῶν

Δ. ΣΙΝΑΝΗΣ

MODES

ΕΡΜΟΥ 9

ΤΗΛΕΦ. 21 - 368

COUTURE

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΓΟΥΝΑΡΙΚΩΝ

ΑΛ. ΟΣΤΑΔΗΜΗΤΡΗ & ΣΙΑ

ΟΔΟΣ ΕΡΜΟΥ 48α - ΑΘΗΝΑΙ

Πλουσία συλλογή γουναρικῶν καὶ δερμάτων
διὰ γιακάδες καὶ ἐπανωφόρια

Τὸ διακρίνουν εἰλικρίνεια καὶ ἐμπιστοσύνη

ΤΙΜΑΙ ΑΣΥΝΑΓΩΝΙΣΤΟΙ

τὸ ἀρχαιότερον καὶ εἰδικότερον κατάστημα

Εἶναι ἐπιστημονικῶς βεβαιωμένον ὅτι ἡ χρῆσις
ἐλαίων μὴ ἐπιμελεημένης παρασκευῆς καὶ
μεγάλης ὀξύτητος

Προκαλεῖ

στομαχικὰς διαταράξεις, ὑπερεκκρίσεις τῶν
ὕγρων τοῦ στομάχου, ὑπερχλωριδρίας, ἔλκη,
ὥς καὶ δερματικὰς νόσους.

Δι' αὐτοὺς τοὺς λόγους συνιστῶμεν τὸ ἐλαιον

«ΠΑΡΘΕΝΩΝ»

τῆς Α.Ε. «ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΑΙ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ»

Ἡ ὀξύτης τοῦ ἐλαίου «ΠΑΡΘΕΝΩΝ» εἶναι ἡγγυημένη ὡς ἑξῆς:

Εἰς φιάλας μὲ κίτρινη ἐτικέττα καὶ δοχεῖα
κίτρινα κάτω τοῦ 1 βαθμοῦ.

Εἰς φιάλας μὲ πράσινη ἐτικέττα καὶ δοχεῖα
πράσινα κάτω τῶν 2 βαθμῶν.

Γεν. Ἀντιπρόσωπος: **Κ. ΜΑΝΩΛΙΔΗΣ**

ΑΘΗΝΑΙ: Ὁδὸς Σωκράτους Ἀρ. 2, Τηλ. 26-656

ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ: Ὁδὸς Ἀριστείδου Ἀρ. 18, Τηλ. 40-726

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ
ΙΔΡΥΤΗΣ
1841

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1841

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΕΤΟΧΙΚΟΝ ΚΑΙ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΝ ΔΡΧ. 1.205.000.000

ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ (ΤΗ. 30 ΙΟΥΝΙΟΥ 1934) „ 9.189.000.000

ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ
ΙΩΑΝ. Α. ΔΡΟΣΟΠΟΥΛΟΣ

ΥΠΟΔΙΟΙΚΗΤΗΣ
ΑΛΕΞ. Γ. ΚΟΡΙΖΗΣ

ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ:

Ἅγιος Νικόλαος (Κρήτη)	Θεσσαλονίκη	Μεσσήνη
Ἀργείον	Θήβαι	Μιτυλήνη
Ἀγυιά (ὑπαγόμενον εἰς Ὑπ/μα Λαρίσης)	Θήρα	Ναύπακτος
Ἀθήναι:	Ἰθάκη	Ναύπλιον
Ὑπ/μα, ὁδὸς Μητροπόλεως 9	Ἰστιαία (Ξηροχώριον)	Νιγρίτα
Πρακτορεῖον Καλλιθέας	Ἰωάννινα	Ξάνθη
Πρακτορεῖον Νέας Ἰωνίας	Καβάλλα	Ὀρεστιάς
Πρακτορεῖον Παγκρατίου	Καλάβρυτα	Παξοὶ
Ἀίγιον	Καλάμαι	Πάτραι
Ἀλεξανδρούπολις	Καλαμπάκα	Πειραιεὺς
Ἀλμυρὸς	Καρδίτσα	Πλωμάριον (Μιτυλήνης)
Ἀμαλιάς	Καρλόβασι (Σάμου)	Πόρος
Ἀμύνταιον (Σόφοις)	Καρπενήσιον	Ποταμὸς
Ἀμφίκλεια	Καρναὶ (Ἅγιον Ὅρος)	Πρέβεζα
Ἀμφισσα	Καστοριά	Πύλος
Ἀνδρός	Κατερίνη	Πύργος
Ἀργαστόλιον	Κέρκυρα	Ρεθύμνη
Ἄρτα	Κιλκίς	Σέρραι
Ἀταλάντη	Κοζάνη	Σητεία (Κρήτη)
Βάμος (Κρήτη)	Κομοτινή	Σικωνία (Κιάτον)
Βέροια	Κόρινθος	Σκιάθος
Βόλος	Κύθηρα	Σουφλίον
Γέρα	Κύμη	Σπάρτη
Γρεβενά	Κυπαρισσία	Σῦρος
Γύθειον	Λαγκαδᾶς	Τρίκαλα
Δημητσάνα	Λαμία	Τρίπολις
Διδημότειχον	Λάρισσα	Φάρσαλα
Δράμα	Λεβάδεια	Φλώρινα
Ἐδεσσα	Λευκάς	Χαλκίς
Ἐλασσών	Λήμνος	Χανιά
Ἐλευθεροῦπολις (Πράβιον)	Λιμὴν Βαθέως (Σάμου)	Χίος
Ζάκυνθος	Μεγαλόπολις	
Ἡράκλειον	Μεσολόγγιον	

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ: ΕΝ ΑΙΓΥΠΤΩ

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΕΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ: Rue Stamboul No 17

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΕΝ ΚΑΪΡΩ: Rue Emad el Dine No 17

ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟΝ ΕΝ ΖΑΓΑΖΙΚ: Rue Tewfiki

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΑΙ εἰς ὅλας τὰς χώρας τοῦ Ἑξωτερικοῦ

HELLENIC BANK TRUST COMPANY, NEW YORK: 51 Maiden Lane

Ἰδρυθεῖσα ὑπὸ τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, συμφώνως μετὰ τοὺς νόμους τῆς Πολιτείας τῆς Νέας Ὑόρκης, πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν ἐν Ἀμερικῇ Ἑλλήνων

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΟΛΟΣΧΕΡΩΣ ΚΑΤΑΒΕΒΛΗΜΕΝΑ \$ 1.500.000